

Raport
o stanie Gminy Kałuszyn
za 2024 rok

Kałuszyn, 29 maja 2025 r.

Wprowadzenie

Szanowni Państwo,

Stosownie do art.28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. 2024, poz.1465 ze zm.) przedkładam raport o stanie Gminy Kałuszyn za 2024 rok. Raport został opracowany we własnym zakresie przez Urząd Miejski w Kałuszynie. Informacje zebrane, przeanalizowane i zawarte w niniejszym dokumencie pochodzą z opracowań i dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu Miejskiego, informacji i sprawozdań z działalności poszczególnych gminnych jednostek organizacyjnych, informacji i opracowań GUS. Materiał fotograficzny pozyskano z Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych.

Zakres opracowania obejmuje ogólną charakterystykę Gminy, infrastruktury społecznej z zakresu oświaty i wychowania, spraw społecznych, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, sportu i rekreacji oraz charakterystykę infrastruktury technicznej z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii, uchwał Rady Miejskiej.

W opracowaniu zawarto również ogólne informacje o budżecie gminy za 2024 rok i realizacji zadań inwestycyjnych.

Celem opracowania poza wypełnieniem obowiązku ustawowego jest dostarczenie radnym Rady Miejskiej oraz mieszkańcom informacji o jakości życia, sytuacji gospodarczej miasta i gminy Kałuszyn oraz wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego. Zapraszam Państwa do zapoznania się z raportem i debaty publicznej.

Arkadiusz Czyżewski

Burmistrz Kałuszyna

Arkadiusz
Marcin
Czyżewski

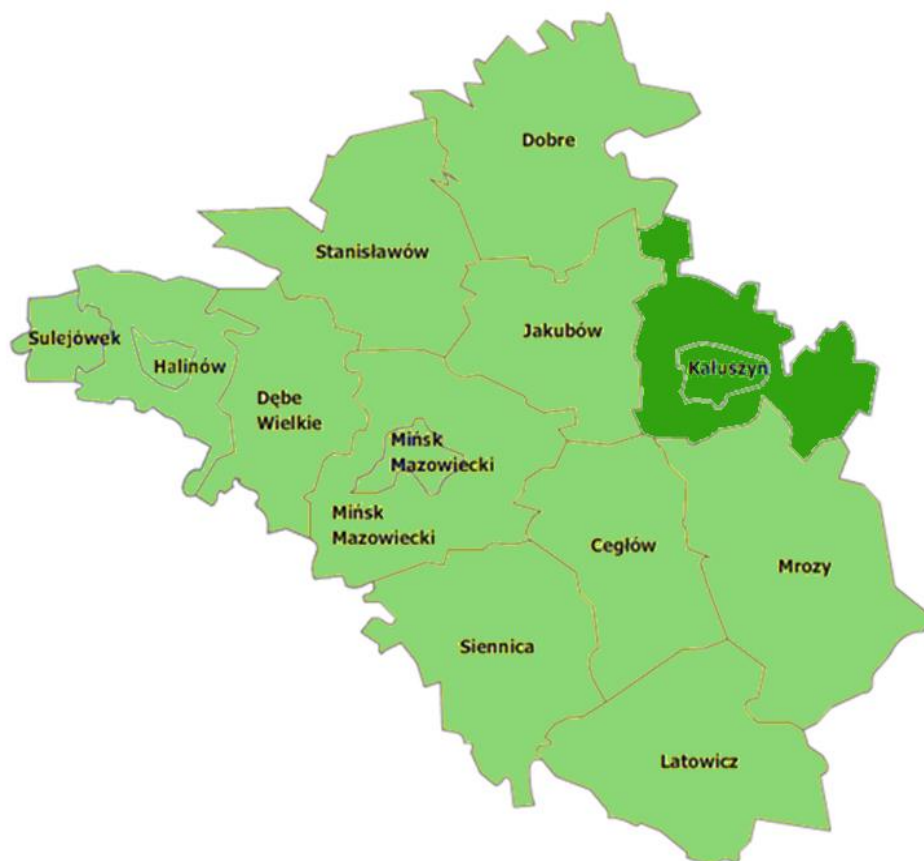
Elektronicznie podpisany przez
Arkadiusz Marcin Czyżewski
Data: 2025.05.30 16:34:34 +02'00'

WPROWADZENIE

I.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	4
	1. Środowisko przyrodnicze	7
	2. Dane demograficzne	8
	3. Poziom wykształcenia	11
	4. Aktywność ekonomiczna ludności, rynek pracy	13
II.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	18
III.	INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII	21
IV.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
	1. Oświata i wychowanie	22
	2. Polityka Społeczna	41
	3. Ochrona zdrowia.....	55
	4. Współpraca gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	61
	5. Kultura	63
	6. Sport i rekreacja	90
	7. Bezpieczeństwo	97
V.	INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE	
	1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn	112
	2. Realizacja zadań inwestycyjnych	119
	3. Pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych	121
	4. Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/	128
VI.	INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO	130
VII.	OCHRONA ŚRODOWISKA	
	1. Gospodarka odpadami	134
	2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt	137
	3. Program usuwania azbestu	138
	4. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła.....	140
	5. Program „Czyste powietrze	142
VIII.	WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
	1. Zagospodarowanie przestrzenne	143
	2. Drogi i komunikacja	146
	3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa	148
	4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna	150
	5. Sieć energetyczna	150
	6. Sieć ciepłownicza	150
	7. Mieszkalnictwo	151
	8. Zaopatrzenie w gaz	151
	9. Dostępność do Internetu, telefonizacja	152
IX.	POSUMOWANIE	153

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kałuszyn jest gminą miejsko- wiejską położoną w województwie mazowieckim, we wschodniej części powiatu mińskiego. Gmina Kałuszyn graniczy : od północy z gminami Grębków, Wierzbno i Dobre, od wschodu z Gminą Kotuń, od południa z gminami Mrozy i Ceglów, od zachodu z Gminą Jakubów. Obszar gminy o powierzchni 94,4 km² stanowi 8% powierzchni powiatu mińskiego.

Gmina Kałuszyn na tle powiatu mińskiego

Źródło: www.administracja.mac.gov.pl

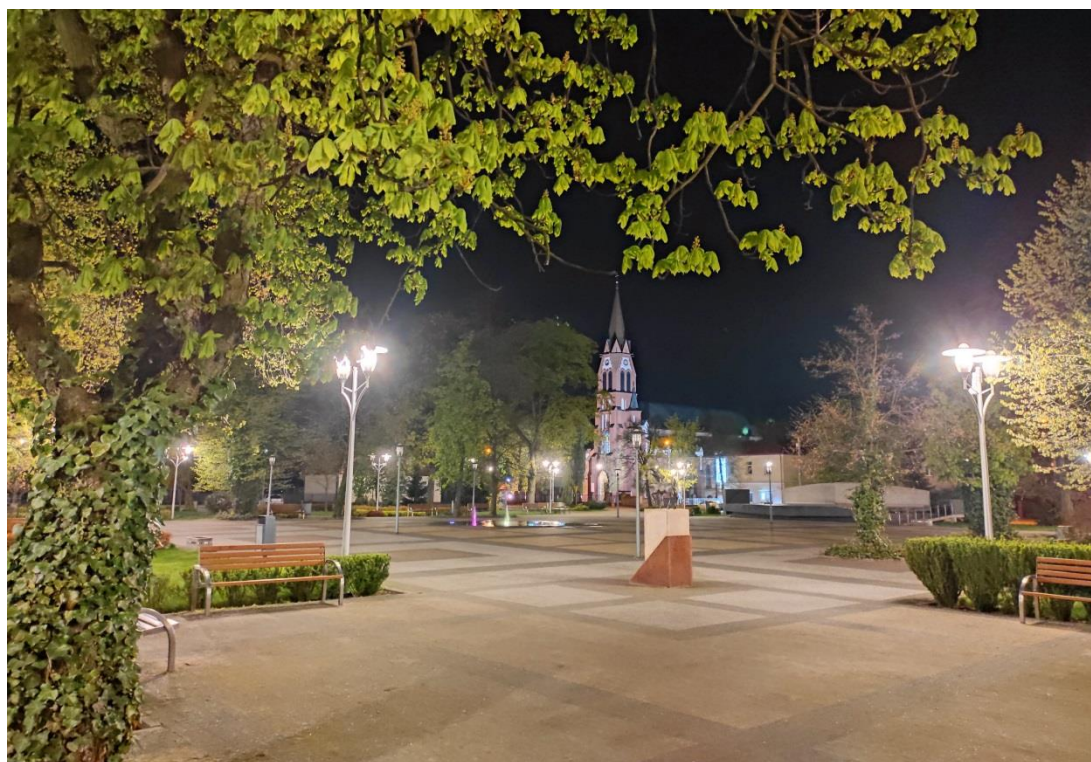
W granicach administracyjnych miasta Kałuszyn znajduje się 13 % powierzchni, zaś pozostałe 87 % stanowi teren wiejski gminy.

Na system osadniczy gminy składa się 30 miejscowości.

Rolę ośrodka gminnego pełni miasto Kałuszyn. Miasto jest centralnie położone względem obszaru całej Gminy.

Siedziba Urzędu Miejskiego

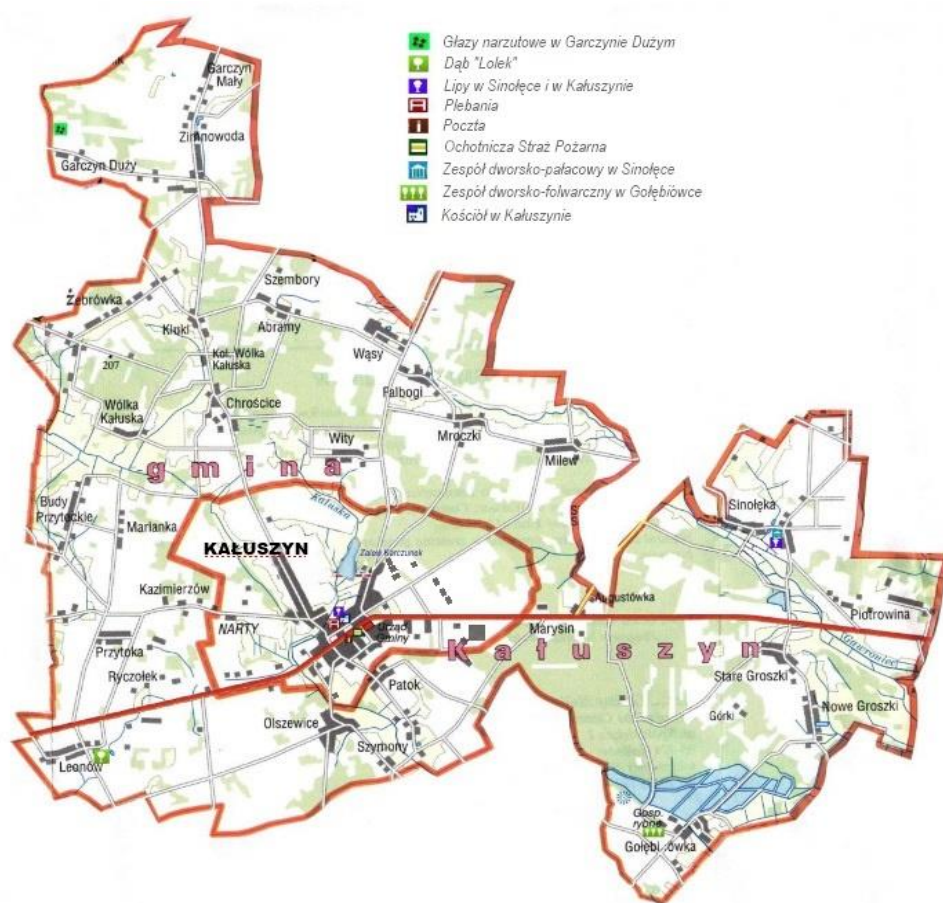

Park Miejski – widok na Kościół

Koziołek w Parku Miejskim

System osadniczy Gminy Kałuszyn charakteryzuje się zwartością niewielkich wsi, położonych w niedużej odległości od Kałuszyna i od siebie: od ok. 0,5 km – Patok, Szymony, Olszewice, Ryczówek, Kazimierzów, do ok. 4 km – Chroście, Wity, Milew, Leonów. Najdalej położone miejscowości to w odległości ok. 12 km od Kałuszyna - Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Gołębiówka. W gminie funkcjonuje 28 sołectw, każda miejscowość gminna stanowi sołectwo, poza Marysinem, który należy do sołectwa Nowe Groszki. Miejscowości gminy Kałuszyn zostały pokazane na mapie.

1. Środowisko przyrodnicze

Gmina Kałuszyn położona jest w dorzeczu Bugu na pograniczu dwóch regionów geograficznych: Kotliny Warszawskiej na zachodzie i Wysoczyzny Siedleckiej na wschodzie. Mazowsze pod względem ukształtowania powierzchni stanowi płaską kotlinę, jednak na wschód od Wisły teren ten podnosi się z wolna osiągając pod Kałuszynem 223 m n.p.m. Występuje tu niewielki rozdoliniony garb, będący najokazalszą wyniosłością pomiędzy Wisłą i Bugiem, dalej zaś ciągną się już monotonne równiny podlaskie. Ta wyniosłość terenu dość silnie rozcięta przez erozję licznych cieków wodnych nazywana jest w literaturze „guzem kałuszyńskim”. Ponieważ tu bierze początek kilka małych rzeczek płynących do Wisły i Bugu, niektórzy autorzy ten guz terenowy nazywają również „kałuszyńskim węzłem wodnym”.

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

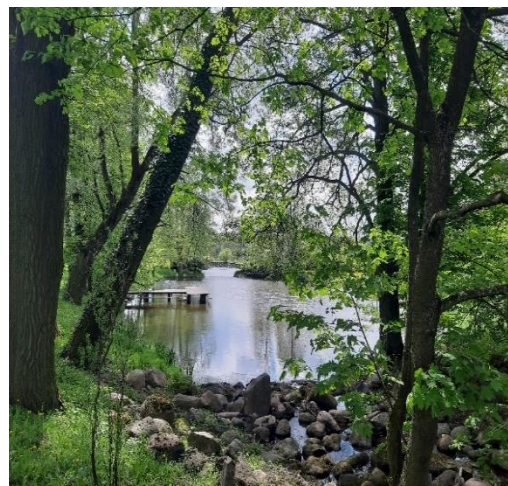
Przez Kałuszyn, a także w pobliżu miejscowości Olszewice i Szymony przepływa rzeczka Witówka. W okolicach Sinołęki, Milewa i Mroczk, przepływa rzeczka Gawroniec, kierująca się ku północnemu zachodowi.

W pobliżu Chrościc i Wólki Kałuskiej przepływa rzeczka Rządza, która w początkowym biegu płynie w kierunku południowym i południowo-zachodnim, a następnie kieruje się ku północnemu zachodowi.

Ważnym dziedzictwem Gminy Kałuszyn są zasoby przyrodnicze.

Na terenie Gminy występują:

- pomniki przyrody ożywionej - lipa drobnolistna zlokalizowana na terenie probostwa Parafii Rzymsko-Katolickiej w Kałuszynie; - lipa drobnolistna „Renata” znajdująca się w parku podworskim w Sinołęce; dąb szypułkowy w miejscowości Leonów;
- pomniki przyrody nieożywionej – głazy narzutowe na gruntach wsi Garczyn Duży: dwa granity różowe- średnioziarnisty i gruboziarnisty oraz gnejs szary;
- użytek ekologiczny „Sosny Olszewickie” o pow. 0,22 ha, którego przedmiotem ochrony jest unikatowe stanowisko sosny zwyczajnej o zachowanym naturalnym pokroju korony, starodrzew sosnowy liczy ok. 300 lat;
- na terenie gminy znajduje się fragment rezerwatu przyrody „Przełom Witówki” o powierzchni ok. 6,25 ha, który w całości zajmuje obszar 92,11 ha i położony jest w obrębie gminy Mrozy;
- południową część gminy obejmuje Miński Obszar Chronionego Krajobrazu;
- przy dworach w Sinołęce i Gołębiówce znajdują się parki zabytkowe.

Zespół dworsko-pałacowy w Sinołęce

- Na skraju północnej części miasta zlokalizowany jest zbiornik wodny „Zalew Karczunek”, który jest siedliskiem ptactwa wodnego, ryb oraz służy do celów wypoczynkowo-rekreacyjnych;

Zachód słońca nad Zalewem Karczunek

2. Dane demograficzne

Wg danych ewidencji ludności / dane o zameldowaniu na pobyt stały i czasowy/ na koniec 2024 roku na terenie Gminy Kałuszyn mieszkało 5550 osób, z czego kobiety stanowiły niewielką przewagę – 50,04 %, a mężczyźni - 49,96 % ogółu mieszkańców.

Na terenie miasta zamieszkiwało 2721 osób, a na terenie wiejskim gminy 2829 osób. W mieście niewielką przewagę stanowią kobiety -50,72 % mieszkańców, zaś na terenie wiejskim gminy przeważają mężczyźni – stanowią 50,62 % mieszkańców.

Liczbę ludności w 2024 roku wg terenu zamieszkiwania i płci obrazuje poniższe zestawienie.

Ludność Gminy Kałuszyn 2024 r.

Lokalizacja na terenie Gminy	ogólna liczba ludności	Liczba kobiet	% udział w ogólnej liczbie mieszk.	Liczba mężczyzn	% udział w ogólnej liczbie mieszk.
miasto Kałuszyn	2721	1380	50,72	1341	49,28
teren wiejski gminy	2829	1397	49,38	1432	50,62
RAZEM	5550	2777	50,04	2773	49,96

Dane statystyczne Urzędu Miejskiego wg stanu na 31.12.2024 r.

Struktura przestrzenna rozmieszczenia ludności z podziałem na miasto i teren wiejski w latach 2020 -2024

Liczba ludności w wybranych latach	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023	2024
w mieście	2819	2783	2768	2750	2721
na terenie wiejskim gminy	2919	2894	2881	2859	2829
Ogółem	5738	5677	5649	5609	5550

Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego

W latach 2020 – 2024 liczba ludności w gminie zmieniła się. Podobnie jak w całym Kraju występuje tendencja spadkowa. Porównując rok 2024 do roku 2020 liczba ludności ogółem w gminie zmniejszyła się o 3,28 %, na terenie wiejskim gminy nastąpiło zmniejszenie liczby ludności o ok. 3,08 %, w mieście w 2024 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o ok. 3,48 % w stosunku do roku 2020. W 2024 r. mieszkańcy miasta stanowili 49,03 % ogółu mieszkańców, zaś mieszkańcy miejscowości gminnych stanowili 50,97 % ogółu.

Struktura ludności Gminy Kałuszyn wg grup wiekowych

Struktura ludności wg grup wiekowych (wg stanu 31.12.2024 r.)	Liczba ludności	% udział w ogólnej liczbie
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)	1086	19,57
Ludność w wieku produkcyjnym (kobiety 19-60 lat i mężczyźni 19 -65 lat)	3217	57,96
wiek poprodukcyjny: kobiety > 60 lat i i mężczyźni > 65 lat)	1247	22,47

Opracowanie własne

Struktura ludności wg grup wiekowych charakteryzuje się najwyższym udziałem ludności w wieku produkcyjnym, tj. 57,96 % ogółu ludności, dzieci i młodzież do 18 lat stanowi 19,57 %, osoby w wieku poprodukcyjnym 22,47 %.

Struktura ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 18 lat)

Struktura ludności wg przedziałów wiekowych	Liczba ludności	% udział w ogólnej liczbie
Dzieci do 2 lat	130	11,97
Dzieci w wieku 3 - 6 lat	204	18,78
Dzieci i młodzież w wieku 7 - 15 lat	561	51,66
Młodzież w wieku 16 – 18 lat	191	17,59
O g ó ł e m	1086	100

Opracowanie własne

W grupie ludności w wieku przedprodukcyjnym najwyższy udział - 51,66 % stanowią dzieci i młodzież w wieku 7-15 lat.

Przyrost naturalny w Gminie

Przyrost naturalny – różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie czasu. Może przyjmować wartości dodatnie albo ujemne. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna – odwrotnie. Dane dotyczące ruchu naturalnego ludności (urodzenia i zgony) w ostatnich pięciu latach przedstawia poniższa tabela.

Przyrost naturalny w Gminie w latach 2020 - 2024

Wyszczególnienie/ rok	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Urodzenia	49	51	53	47	33
Zgony	81	84	75	57	71
Przyrost naturalny ogółem	- 32	- 33	-22	- 10	- 38

Opracowanie własne na podstawie danych USC

- Przyrost naturalny w gminie Kałuszyn na przestrzeni ostatnich pięciu lat przyjmował wartości ujemne.
- W roku 2024 zarejestrowano 33 urodzenia tj. o 29,79 %, mniej urodzeń w stosunku do 2023 roku oraz o 32,66 % mniej w porównaniu do 2020 roku.
- W 2024 roku zarejestrowano 71 zgonów, tj. o 24,56 % więcej niż w 2023 roku oraz o 22,35 % mniej w porównaniu do 2020 roku.

Zawieranie związków małżeńskich przez mieszkańców miasta i gminy

Wyszczególnienie	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ilość małżeństw zawartych przez mieszkańców miasta i gminy	24	35	32	31	31

Opracowanie własne na podstawie danych USC

Migracje

Saldo migracji jest jednym z czynników, mającym istotny wpływ na liczbę ludności na danym obszarze. Dokonano analizy migracji ludności w gminie w ostatnich pięciu latach.

Na przestrzeni tych lat liczba zameldowań jak i wymeldowań z terenu Gminy ulegała wahaniom. Saldo migracji w Gminie Kałuszyn (różnica między liczbą osób, które zameldowały się na terenie Gminy a liczbą osób, które się z niej wymeldowały w danym roku) przyjmowało wartości ujemne.

Dane dotyczące ruchu migracyjnego ludności w latach 2020 – 2024 przedstawia poniższa tabela.

Migracje na pobyt stały w gminie Kałuszyn

Wyszczególnienie/Rok	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r	2024 r.
Zameldowania	33	51	136	96	121
Wymeldowania	107	113	138	126	140
Zameldowania z zagranicy	0	0	1	1	0
Wymeldowania za granicę	0	0	0	0	0
Saldo migracji	- 74	- 62	-1	-29	-19

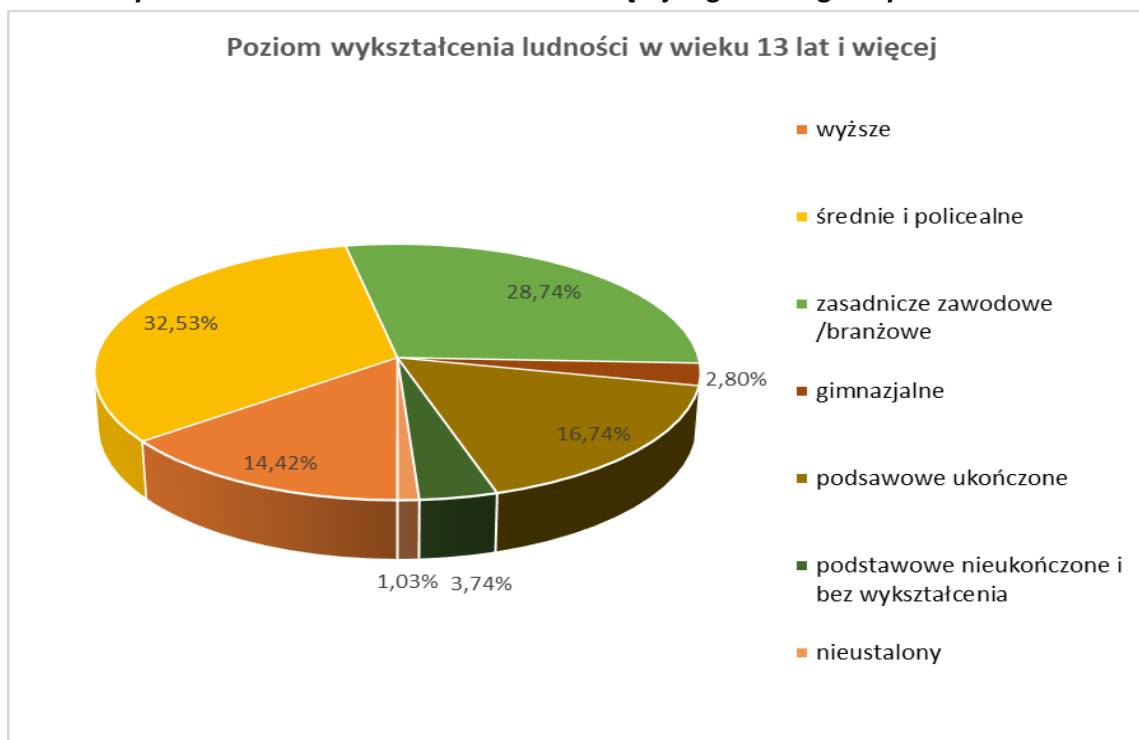
Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Miejskiego

3. Poziom wykształcenia

Opublikowane danych Narodowego Spisu Powszechnego 2021 obrazują poziom wykształcenia „Ludności rezydującej w wieku 13 lat i więcej wg poziomu wykształcenia i płci”. Dane dotyczą osób w wieku 13 lat i więcej. Dane o wykształceniu średnim zawodowym i średnim ogólnokształcącym są ujęte w wykształceniu średnim i policealnym ogółem. Do kategorii międzynarodowej (rezydenci) zalicza się wszystkie osoby mieszkające lub

zamierzające mieszkać w danej jednostce nie krócej niż 1 rok. Oznacza to, że w liczbie rezydentów gminy ujęci są stali mieszkańcy (osoby tam zameldowane lub stale mieszkające bez zameldowania), z wyjątkiem tych mieszkańców, którzy wyjechali na okres co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę; osoby przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez karty stałego pobytu) na okres co najmniej 12 miesięcy.

Poziom wykształcenia ludności w wieku 13 lat i więcej w gminie wg danych NSP 2021

Opracowanie własne na podstawie danych GUS, NSP 2021

Wg danych statystycznych: najwięcej osób legitymuje się wykształceniem średnim i policealnym – stanowi to 32,53 % ogółu, w dalszej kolejności 28,74% posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe, wykształcenie wyższe posiada 14,42 % osób, podstawowe ukończone posiada 16,74 % ogółu, w tej grupie są również osoby uczące się w szkołach ponadpodstawowych, dla których jest brak danych. Osoby które nie ukończyły wykształcenia podstawowego, bądź nie został ustalony poziom wykształcenia stanowią 4,77 % ogółu.

Poziom wykształcenia ludności w podziale na płeć wg danych NSP 2021

Wyszczególnienie	Liczba osób	Mężczyźni	%	Kobiety	%
Wyższe	690	220	31,88	470	68,12
średnie i policealne	1556	723	46,47	833	53,53

zasadnicze zawodowe/branżowe	1375	829	60,29	546	39,71
Gimnazjalne	134	80	59,70	54	40,30
podstawowe ukończone	801	402	50,19	399	49,81
podstawowe nie ukończone i bez wykształcenia	179	86	48,04	93	51,96
Nieustalony	49	33	67,35	16	32,65
Ogółem	4784	2373		2411	

Opracowanie własne na podstawie danych GUS, NSP 2021

Poziom wykształcenia ludności w podziale na płeć charakteryzuje się:

- Wyższym poziomem wykształcenia kobiet: wyższe wykształcenie posiada 68,12 % kobiet, średnie 53,53 %;
- Wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe posiada więcej mężczyzn niż kobiet - 60,29%;
- Wykształceniem na poziomie gimnazjalnym charakteryzuje się więcej mężczyzn – 59,70% niż kobiet – 40,30%;

4. Aktywność ekonomiczna ludności, rynek pracy

Aktywność ekonomiczną ludności w wieku 15 lat i więcej, wg płci i miejsca zamieszkania wg danych Narodowego Spisu Powszechnego (NSP 2021) obrazuje poniższe zestawienie

Liczba ludności Wyszczególnienie	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Miasto	Teren wiejski gminy
Ogółem	4674	2312	2362	2291	2383
Aktywni zawodowo:	2631	1434	1197	1326	1305
w tym : pracujący	2543	1372	1171	1283	1260
bezrobotni	88	62	26	43	45
Bierni zawodowo	1944	813	1131	907	1037
Nieustalony status na rynku pracy	99	65	34	58	41

Oprac. na podstawie danych NSP 2021.

Wg danych GUS /NSP 2021/ współczynnik aktywności zawodowej /współczynnik określający stosunek osób aktywnych zawodowo do całkowitej liczby ludności w wieku 15-89 lat, im wyższa wartość tego wskaźnika, tym większa część ludzi w wieku produkcyjnym pracuje zawodowo/ wynosi:

- ogółem: 57,5 %; wśród mężczyzn - 63,8%; wśród kobiet - 51,4%;
- w mieście - 59,4%;
- na terenie wiejskim gminy - 55,7%;

Jednym z podstawowych wskaźników rynku pracy jest wskaźnik zatrudnienia.

Wskaźnik ten mówi o procentowym udziale ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej ze względu na wiek, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania itp.). Najczęściej i zgodnie z BAEL (Badaniem Aktywności Ekonomicznej Ludności) wskaźnik zatrudnienia oznacza udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Wg danych NSP 2021 wskaźnik zatrudnienia wynosił:

- Ogółem: 55,6 %; wśród mężczyzn – 61,1 %; wśród kobiet – 50,3 %;
- w mieście – 57,5 %;
- na terenie wiejskim gminy – 53,8 %.

Zatrudnienie w podziale na kategorie

Status zatrudnienia uwzględnia podział pracujących na następujące kategorie: pracownicy najemni (zatrudnieni), pracujący na własny rachunek i pracujący w innym charakterze (pomagający członkowie rodzin i pozostali). Pracownicy najemni to: - osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej oraz praktykanci i stażyści, którzy otrzymywali wynagrodzenie za pracę; - osoby wykonujące pracę nakładczą (inaczej chałupniczą); - osoby zatrudnione w rodzinnym gospodarstwie rolnym bądź rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem i jednocześnie otrzymujące za wykonywaną pracę ustalony zarobek lub dochód (niekoniecznie w formie pieniężnej). Pracujący na własny rachunek to: - właściciele, współwłaściciele lub dzierżawcy indywidualnego gospodarstwa rolnego pracujący w tym gospodarstwie; - osoby prowadzące własną działalność gospodarczą poza rolnictwem (zarejestrowaną lub niezarejestrowaną); - agenci we wszystkich systemach agencji; - osoby, które na mocy porozumienia z pracodawcą zarejestrowały własną działalność jako 1-osobowy podmiot gospodarczy. Do pracujących na własny rachunek zalicza się zarówno pracodawców (osoby pracujące na własny rachunek, które w badanym tygodniu zatrudniały przynajmniej 1 pracownika najemnego) jak i osoby niezatrudniające pracowników. Pozostali pracujący (niesklasyfikowani do innych wymienionych kategorii) i pomagający członkowie rodzin zaliczani są do pracujących w innym charakterze. Pozycja 'ogółem' łącznie z nieustalonym statusem zatrudnienia.

Zatrudnienie w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie:

Lp	Wyszczególnienie kategorii zatrudnienia	Liczba osób	% ogółu zatrudnionych
1.	pracownicy najemni	1 905	74,91
2.	pracujący na własny rachunek – razem,	527	20,72
	w tym: - pracujący na własny rachunek zatrudniający pracowników (pracodawcy)	115	

	- pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników	412	
3.	pracujący w innym charakterze	111	4,37
	ogółem	2 543	100

Oprac. Na podstawie danych NSP 2021

Wśród pracujących pracownicy najemni stanowią 74,91 % ogółu zatrudnionych, pracujący na własny rachunek 20,72 %, pracujący w innym charakterze 4,37%.

Wśród pracujących na własny rachunek, 115 zatrudniało pracowników, co stanowi 21,82 % tej kategorii pracujących, pracujący nie zatrudniający pracowników to 412 osób, co stanowi 78,18 % tej kategorii pracujących.

Bezrobocie

Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób bezrobotnych w Gminie Kałuszyn na koniec 2024 roku wyniosła 87 osób, w tym 44 kobiety i 43 mężczyzn. Pod względem wieku bezrobotnych 22 osoby było do 25 roku życia, 31 bezrobotnych do 30 roku, 21 osób powyżej 50 lat. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 45.

Liczbę osób bezrobotnych w Gminie w podziale na grupy wiekowe w latach 2021 -2024 przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Liczba osób bezrobotnych ogółem	103	101	97	87
Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia	18	14	17	22
Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia	31	28	35	31
Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 lat	31	34	25	21
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	66	51	46	45

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując zestawienie zauważa się:

- Zmniejszanie się ogólnej liczby bezrobotnych, w 2024 roku liczba bezrobotnych zmalała o 15,53 % w stosunku do 2021 roku;
- Liczba osób bezrobotnych do 25 roku życia w 2024 roku wzrosła o 22,22% w stosunku do 2021 roku oraz wzrosła o 29,41 % w porównaniu do roku poprzedniego;
- Wśród osób do 30 roku życia nastąpił spadek liczby bezrobotnych o 11,43 % w 2024 roku w porównaniu do 2023 roku;
- Wśród osób powyżej 50 lat porównując rok do roku występuje spadek liczby bezrobotnych, w 2024 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 31,82 % w porównaniu do 2022 roku;
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych wykazuje tendencje spadkowe – w 2024 roku zmalała o 2,18 % w porównaniu do 2023 roku oraz o 31,82 % w porównaniu do 2021 roku;

We współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Mińsku Mazowieckim i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie Gmina Kałuszyn prowadzi aktywizację osób bezrobotnych. W 2024 roku aktywizacja prowadzona była w następujących formach:

- organizowanie robót publicznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku;
- organizowanie prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych;
- przyjęcie osób skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy do odbycia stażu w jednostkach organizacyjnych Gminy.

Rynek pracy

Wg danych statystycznych GUS na koniec 2024 roku wg grup sekcji PKD w gminie Kałuszyn zarejestrowanych było 524 podmiotów gospodarki narodowej, w tym 506 podmiotów w sektorze prywatnym i 14 w sektorze publicznym. Formy prowadzenia działalności gospodarczej w sektorze prywatnym przedstawia poniższe zestawienie:

Podmioty gospodarki narodowej w sektorze prywatnym

sektor prywatny - ogółem	506
sektor prywatny - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	423
sektor prywatny - spółki handlowe	40
sektor prywatny - spółki cywilne	21
sektor prywatny - spółdzielnie	4
sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	18

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą stanowi 85,57 % ogólnej liczby podmiotów gospodarki narodowej.

Podział działalności według PKD prowadzonej przez osoby fizyczne

	sekcji PKD	Ilość podmiotów
Sekcja A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	3
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	28
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2
Sekcja F	Budownictwo	76
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	141
Sekcja H	Transport i gospodarka magazynowa	32
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7
Sekcja J	Informacja i komunikacja	23
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3

Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-
Sekcja P	Edukacja	7
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	16
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4
Sekcja S, T i U	Pozostała działalność usługowa	/S, T i U/ 21
	O g ó ł e m:	423

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z ogólnej liczby podmiotów prowadzących działalność wg sekcji PKD najczęściej deklarowanymi rodzajami działalności są: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów / Sekcja G/ -33,33 %, budownictwo / Sekcja F / -17,97 %, transport i gospodarka magazynowa / Sekcja H/ - 7,57 %, przetwórstwo przemysłowe / Sekcja C / -6,62 %, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna / Sekcja M / -6,15 %.

Podmioty gospodarcze wg klas wielkości w 2024 roku /wg kryterium liczby pracujących/ przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2024 r.
Mikro przedsiębiorstwa (0 - 9 zatrudnionych)	505
Małe przedsiębiorstwa (10 – 49 zatrudnionych)	19
Średnie przedsiębiorstwa (50-249 zatrudnionych)	-
Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (0 - 249 zatrudnionych)	524

Źródło: dane GUS

Udział podmiotów gospodarczych o liczbie pracowników do 9 osób w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON wynosi 96,37 %.

Rolnictwo

Znaczący rynek pracy stanowią gospodarstwa rolne prowadzone na terenie gminy. Wg danych Powszechnego Spisu Rolnego 2020 około 5116,73 ha zajmują grunty rolne ogółem, z tego 3854,18 ha użytki rolne, 3701,72 ha użytki rolne w dobrej kulturze, 108,06 ha grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi, 224,26 ha uprawy trwałe. Powierzchnia zasiewów wynosi 2210,98 ha, w tym zasiewy zbóż wynoszą 1 706,93 ha.

Liczbę gospodarstw rolnych wg powierzchni rolnej /ha fizycznych/obrazuje poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Ilość gospodarstw
Gospodarstwa rolne ogółem	503
Gospodarstwa rolne do 1 ha włącznie	8
Gospodarstwa rolne 1 - 5 ha	224

Gospodarstwa rolne 5 - 10 ha	160
Gospodarstwa rolne 10 - 15 ha	62
Gospodarstwa rolne 15 ha i więcej	49

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wg danych PSR(2020) na ogólną liczbę 503 gospodarstw indywidualnych, 370 gospodarstw prowadziło sprzedaż własnych produktów rolnych, 69 gospodarstw indywidualnych prowadziło produkcję rolniczą tylko na samozaopatrzenie żywnościowe.

Gospodarstwa indywidualne wg głównego źródła utrzymania gospodarstwa domowego z użytkownikiem gospodarstwa rolnego obrazuje poniższe zestawienie.

(wg stat. Główne źródła utrzymania) - Główne źródło dochodu to źródło dochodów przekraczające 50% dochodów ogółem gospodarstwa domowego.

Wyszczególnienie	Ilość gospodarstw
Gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z działalności rolniczej	117
gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z działalności pozarolniczej	62
gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z pracy najemnej	207
gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z emerytury i renty	66
gospodarstwa domowe, w których ponad 50% dochodów ogółem stanowiły dochody z niezarobkowych źródeł utrzymania poza emeryturą i rentą	Brak informacji

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

II. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym gminy.

Burmistrz jest organem wykonawczym Gminy do którego zadań należy

wykonywanie Uchwał Rady Miejskiej i zadań gminy określonych przepisami prawa.

Od dnia 23 listopada 2018 roku Burmistrzem Kałuszyna jest Pan Arkadiusz Czyżewski, wybrany w wyborach bezpośrednich.

Skład Rady Miejskiej w Kałuszynie kadencji 2018 – 2024:

1. Jadwiga Cudna
2. Elżbieta Stanisława Gójska
3. Anna Jackiewicz
4. Adam Kaczmarczyk
5. Stanisława Danuta Kiełbasa
6. Małgorzata Leszczyńska
7. Bogusław Michalczyk
8. Władysława Zofia Mirosz

9. Piotr Paweł Mroczek
10. Sławomir Strupiechowski
11. Elżbieta Stryczyńska
12. Marianna Jadwiga Śledziewska
13. Leszek Robert Wąsowski
14. Marianna Wocial
15. Alina Teresa Włodarczyk-Kurpiewska

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kałuszynie - Bogusław Michalczyk

Wiceprzewodnicząca - Władysława Zofia Mirosz.

Skład Rady Miejskiej w Kałuszynie kadencja 2024 – 2029:

1. Martyna Monika Bastjan
2. Paweł Gójski
3. Anna Jackiewicz
4. Adam Kaczmarczyk
5. Stanisława Danuta Kiełbasa
6. Helena Kwiatkowska
7. Anna Laskowska
8. Bogusław Michalczyk
9. Piotr Paweł Mroczek
10. Dariusz Leon Mroczkowski
11. Mieczysław Jerzy Ruciński
12. Sławomir Strupiechowski
13. Grzegorz Romuald Śledziewski
14. Maryla Wąsowska
15. Leszek Robert Wąsowski

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kałuszynie - Adam Kaczmarczyk

Wiceprzewodnicząca - Martyna Monika Bastjan.

W 2024 roku *Rada Miejska w Kałuszynie kadencji 2018 – 2024* w 2024 roku obradowała na dwóch sesjach zwyczajnych oraz jednej nadzwyczajnej i podjęła siedem uchwał. Podjęte uchwały dotyczyły:

– uchwalenia gminnych programów: Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2025; Programu osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024; Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na 2024 rok;	3 uchwały
– zmiany Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024 – 2034;	1 uchwała
– zmian w budżecie Gminy Kałuszyn na 2024 rok;	1 uchwała
– z zakresu gospodarki nieruchomościami	1 uchwała
– spraw oświatowych	2 uchwały

Rada Miejska kadencji 2024 – 2029 w 2024 roku obradowała na sześciu sesjach zwyczajnych i podjęła 54 uchwały. Podjęte uchwały dotyczyły:

organizacji pracy Rady Miejskiej: -wyboru Przewodniczącego RM, Wiceprzewodniczącego RM, - ustalenia składow liczbowych i osobowych stałych komisji RM, - zatwierdzenia przewodniczących stałych komisji RM, - ustalenia składu osobowego komisji Rewizyjnej RM, - ustalenia składu osobowego komisji Skarg, Wniosków i Petycji RM, - planu pracy komisji stałych i planu pracy Rady na 2025 rok	8 uchwał
- zarządzenia wyborów do organów samorządu mieszkańców wsi na terenie gminy Kałuszyn	1 uchwała
Spraw finansowych: – zmian Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2024 – 2034 – zmian w budżecie Gminy Kałuszyn na 2024 rok – uchwalenia budżetu Gminy na 2025 rok, – uchwalenia Wieloletniej prognozy finansowej na lata 2025– 2034, – zatwierdzenia sprawozdań finansowych za 2023 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy za 2023 r. – ustalenia wynagrodzenia dla burmistrza, ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet dla radnych, diet dla sołtysów – określenia stawek podatków lokalnych na 2025 rok, – ustalenia dotacji dla zakładu budżetowego na 2025 r, – wyznaczenia inkasentów poboru podatków, wyznaczenia inkasentów poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	4 uchwały 4 uchwały 1 uchwała 1 uchwała 1 uchwała 3 uchwały 3 uchwały 1 uchwała 2 uchwały
– udzielenia Burmistrzowi wotum zaufania	1 uchwała
– udzielenia Burmistrzowi absolutorium	1 uchwała
Przystąpienia gminy do realizacji rządowych programów i gminnych programów: – rządowego programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2025, – rządowego programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2025 – programu współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi w 2025 r –	3 uchwały
Ustalenia opłat i kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze wsparcia w sferze społecznej: – w sprawie szczegółowych warunków przyznania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze – ustalenia wysokości opłat za pobyt dziecka w Gminnym Żłobku, – zasad ustalania odpłatności za pobyt w Klubie „Senior +” – zasad udzielania stypendium za wyniki w nauce,	6 uchwał
Udzielenia dotacji celowych: – dla OSP Kałuszyn na remont budynku remizy OSP,	3 uchwały

– dla Parafii Rzymskokatolickiej na „prace konserwatorskie przy obiektach zabytkowych w kościele pw WNMP w Kałuszynie”	
– dla Parafii Rzymskokatolickiej na „prace konserwatorskie i restauratorskie ołtarza głównego i ambony w kościele pw WNMP w Kałuszynie”	
– spraw z zakresu gospodarowania mieniem komunalnym i gospodarki nieruchomościami	5 uchwał
– z zakresu planowania przestrzennego	3 uchwały
– pozostałe: powołanie Rady Społecznej przy SP ZOZ, uzgodnienia planowanych do wykonania prac na terenie użytku ekologicznego, zaliczenie drogi wewnętrznej do kategorii dróg gminnych	3 uchwały

Stosownie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej uchwały podjęte przez Radę Miejską opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, uchwały stanowiące akty prawa miejscowego dodatkowo zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

III. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

W realizacji zadań gminy w 2024 roku uwzględniane były uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie polityki, programy i strategii oraz plany roczne, do których zaliczyć należy w szczególności:

- Strategia Rozwoju Gminy Kałuszyn na lata 2021-2030 przyjęta Uchwałą Nr XXVIII/263/2022 z dnia 25 lutego 2022 r.
- Program usuwania azbestu z terenu gminy na lata 2012-2032 uchwalony uchwałą Nr XXVII/209/2014 z dnia 28 lutego 2014 r.
- Uchwalenie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię i paliwa gazowe dla miasta i gminy Kałuszyn uchwałą Nr XXX/240/2014 z dnia 27 maja 2014 r. – działania do 2030 roku.
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta i gminy Kałuszyn na lata 2015-2020 z perspektywą do 2025 roku, uchwalony uchwałą Nr XIII/87/2015 Rady Miejskiej z dnia 30 grudnia 2015 r.
- Plan zrównoważonej mobilności miejskiej dla metropolii warszawskiej 2030+”, przyjęty uchwałą Nr XLI/374/2023 Rady Miejskiej,
- Wieloletni Program Gospodarki Mieszkaniowym Zasobem Gminy na lata 2021 -2025 przyjęty uchwałą Nr XX/186/2021 Rady Miejskiej z dnia 26 lutego 2021 r.
- Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Kałuszyn do 2025 roku uchwalona uchwałą Nr XXXV/232/2017 Rady Miejskiej z dnia 7 listopada 2017 r.
- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie Gminy Kałuszyn na lata 2021 -2025 uchwalony uchwałą Rady Miejskiej Nr XXII/199/2021 z dnia 29 czerwca 2021 r.
- Gminny program wspierania rodziny na lata 2022-2024 przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Nr XXVIII/265/2022 z dnia 25 lutego 2022 r.

- Gminny program oślonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023” uchwalony uchwałą Nr IV/20/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.
- Program Oślonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 dla mieszkańców Gminy Kałuszyn w zakresie realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej nr XLII/ 381/2024 z dnia 21 marca 2024 r.
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Kałuszyn na lata 2024-2025, uchwalony uchwałą Rady Miejskiej nr XLII/ 380/2024 z dnia 21 marca 2024 r.
- Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Kałuszyn na lata 2023-2024, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/319/2023 z dnia 21 lutego 2023 r.,
- Program współpracy Gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2024 roku przyjęty uchwałą Nr XL/358/2023 z dnia 10 listopada 2023 r.
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn na 2024 rok przyjęty uchwałą Nr XLII/376/2024 Rady Miejskiej z dnia 21 lutego 2024 r.

IV. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

1. Oświata i wychowanie

Placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Kałuszyn:

Szkoła Podstawowa im. Bolesława Prusa w Kałuszyńie ze Szkołą Filialną w Chrościcach

Przedszkole Publiczne w Kałuszyńie

Wejście główne od ul. Pocztovej

Szkoła z lotu ptaka

Liczbę oddziałów i liczbę dzieci w poszczególnych placówkach oświatowych w ostatnich trzech latach, tj. w roku szkolnym 2022/2023, 2023/2024 oraz 2024/2025 przedstawia poniższe zestawienie.

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2022/2023		Rok szkolny 2023/2024		Rok szkolny 2024/2025	
	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Przedszkole	6	133	6	136	6	137
Oddziały „0” w szkole podstawowej	4	88	3	89	3	51
Szkoła Filialna – oddziały przedszkolne					2	12
Szkoła Podstawowa	29	577	29	554	27	520
Razem	39	798	38	779	38	720

Opracowanie własne

W roku szkolnym 2024/2025 ogólna liczba dzieci w placówkach oświatowych była niższa w porównaniu do roku szkolnego 2023/2024 o 7,57 %

- Średnia liczba dzieci w oddziale przedszkolnym wynosiła - 22,8;
- Średnia liczba dzieci w oddziale przedszkolnym w szkole Filialnej – 6;
- Średnia liczba uczniów w oddziale przedszkolnym „0” w szkole wynosiła – 17;
- Średnia liczba uczniów w szkole wynosiła – 19,3

Kadra pedagogiczna placówek oświatowych w Gminie wg stopnia awansu zawodowego (Rok szkolny 2024/2025)

Nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego	Ilość nauczycieli	%
Nauczyciele początkujący	2	3,57
Nauczyciele kontraktowi	1	1,79
Nauczyciele mianowani	12	21,43

Nauczyciele dyplomowani	41	73,21
Razem	56	100

Opracowanie własne

Dowożenie uczniów do szkół

W roku szkolnym 2024/2025 /wg stanu XII 2024/ dowożonych było 265 uczniów do szkoły i oddziałów przedszkolnych („O”), co stanowiło ok. 45,45 % ogółu uczniów. Dowóz uczniów wykonywał PKS w Sokołowie Podlaskim. Gmina ponosiła koszt zakupu biletów miesięcznych dla uczniów. Dla bezpiecznego dowozu uczniów zatrudnione były opiekunki.

Ponadto realizując zadanie ustawowe z zakresu dowożenia finansowano dowożenie 12 dzieci do innych szkół i ośrodków: do Zespołu Szkół Specjalnych w Ignacowie, do Szkoły Specjalnej w Nowym Zgłechowie, do młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Józefowie k. Otwocka oraz do punktu przedszkolnego w Mińsku Mazowieckim. Koszt dowozu dzieci do szkół i ośrodków w 2024 roku to kwota 429 306,95 zł.

Świetlice szkolne

W Szkole Podstawowej w Kałuszyńce funkcjonuje świetlica. Praca świetlicy służy opiece nad dziećmi oczekującymi na rodziców lub na dowóz do domu, czas pracy jest dostosowany do potrzeb dzieci. Szkoła prowadzi dożywianie dla uczniów, posiłki przygotowywane są przez kuchnię szkolną. Z dożywiania korzystało 340 dzieci. Dożywianie prowadzone było przy wsparciu finansowym rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, z dofinansowania którego korzystało 55 dzieci.

W Szkole Podstawowej funkcjonuje gabinet profilaktyki, który jest nieodpłatnie użyczony na potrzeby pielęgniarki szkolnej, pracującej w ramach kontraktu Przychodni Zdrowia z NFZ. Opiekun dzieci na przejściu zabezpiecza przejście dzieci uczęszczających do placówek na przejściu przez ul. Warszawską /przy skrzyżowaniu z ul. Pocztową/.

Objęcie dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy kształceniem, wychowaniem i opieką

Od początku agresji Rosji na Ukrainę do polskiego systemu oświaty zostały włączone dzieci ukraińskie. Do Szkoły Podstawowej w Kałuszynie w roku szkolnym 2024/2025 uczęszczało 14 uczniów.

Aktywność uczniów Szkoły Podstawowej w projektach i programach edukacyjnych

W Szkole realizowanych było szereg programów i projektów wewnątrzszkolnych i zewnętrznych, w których z powodzeniem brali udział uczniowie Szkoły, zajmując czołowe miejsca i wyróżnienia, w szczególności:

- ✓ VI Ogólnopolski Konkurs Multimedialny „REKLAMA MOJEJ SZKOŁY”,

- ✓ Literackie podróże, te małe i te duże- projekt literacko- plastyczny dla klas I-III realizowany wspólnie z Biblioteką Publiczną w Kałuszynie.

Konkursy recytatorskie

- ✓ Konkurs recytatorski „Warszawska Syrenka”
 - ✓ Powiatowy Konkurs Pięknego Czytania Poezji i Prozy
-
- ✓ XI Powiatowy Konkurs Recytatorski Jednego Wiersza

Laureaci eliminacji szkolnych Konkursu Recytatorskiego

- ✓ Konkurs „Stwórz własną książkę”,
- ✓ Powiatowy Konkurs Fotograficzny "ROLA I ŻYCIE DRZEW",
- ✓ Konkurs matematyczno-informatyczny dla uczniów klas 4-8 SP "InstaLogik",
- ✓ VI Międzyszkolny Konkurs Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych,
- ✓ XV Powiatowy Konkurs Wiedzy Mitologicznej „Z Mitologią za Pan Brat”

- ✓ XVII Powiatowy Przegląd Patriotyczny „Tu Wszędzie Jest Moja Ojczyzna"
- ✓ VI edycja projektu edukacyjnego „100 x 100” z wykorzystaniem aplikacji „MapMyRun pod hasłem „100 km dla zdrowia”.

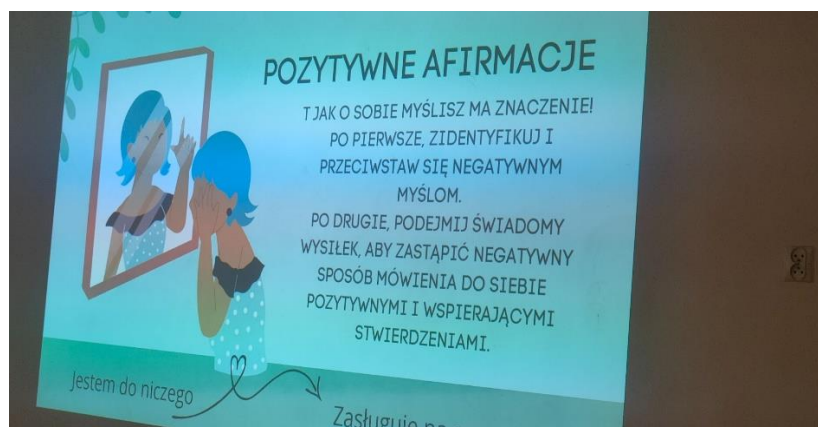

✓ II Powiatowy Konkurs Przyrodniczy - „Mali Przyrodnicy”

✓ „Zdrowie jest w Głowie” projekt realizowany w ramach Światowego Dnia Walki z Depresją

- ✓ Projekty o bezpieczeństwie „Bezpieczna droga do szkoły”, „Jesteś widoczny – jesteś bezpieczny”

Prowadzone były działania utrwalające postawy patriotyczne, upamiętniające rocznice walk o Kałuszyn we wrześniu 1939 r., święta narodowe oraz inne okolicznościowe wydarzenia.

- ✓ **Szkoła pamięta-** akcja promująca różnorodne działania w swoich rodzimych środowiskach lokalnych celem upamiętnienia ważnych postaci z historii, społeczników, poznania dziejów nekropolii, czy innych aktywności, które prowadzą do uwrażliwienia dzieci i młodzieży na poszanowanie ojczystych dziejów oraz kształtowanie patriotycznych postaw.

✓ 81 rocznica wysiedlenia Dzieci Zamojszczyzny

A group of young women, likely a church choir or dance team, are performing on a stage. They are dressed in white long-sleeved shirts and black skirts. Some are holding yellow sticks, possibly for a dance or musical performance. The stage is set in a church, with a large cross on the wall behind them and a framed picture to the right. The lighting is warm, and the atmosphere is formal.

- ✓ **Akcja Żonkile- „łączy nas pamięć”**- akcja społeczno-edukacyjna w rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim (organizowana corocznie przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN).

- ✓ **Edukacja międzykulturowa "Miasteczka dwóch kultur"** (w związku z tym od 15 lat szkoła organizuje Powiatowy Dzień Kultury Żydowskiej).

✓ Uroczystość poświęcona pamięci września 1939 roku w Kałuszynie

- ✓ Udział w akcjach i zbiórkach

...Rodacy Bohaterom

Przedszkole Publiczne w Kałuszynie

Poprzez zakończenie rozbudowy budynku Przedszkola i gruntownego remontu starej części samorząd Gminy Kałuszyn stworzył dzieciom możliwość wspólnej zabawy i nauki w warunkach bezpiecznych, przyjaznych i dostosowanych do ich potrzeb rozwojowych. Oficjalne przekazanie obiektu do użytkowania odbyło się 21 marca 2024 roku.

Budynek Przedszkola po rozbudowie, obok plac zabaw

Dzięki realizacji tej inwestycji w placówce powstały w pełni wyposażone sale lekcyjne z łazienkami, przestronne korytarze, zaplecze kuchenne wraz z wyposażeniem oraz winda do transportu posiłków i produktów, gabinet terapii pedagogicznej, logopedyczny, sala integracji sensorycznej wraz z wyposażeniem w najnowocześniejszy sprzęt oddziałujący na zmysły: propriocepcji, słuchu, węchu, dotyku i wzroku.

Poza zajęcia obowiązkowymi Przedszkole Publiczne organizowało wiele uroczystości i spotkań okolicznościowych, m.in.: „Pasowanie na Przedszkolaka”, „Spotkanie z Mikołajem”, „Spotkanie opłatkowe”, „Bał Karnawałowy”, Dzień Dziecka”, „Dzień Mamy i Taty”.

Przedszkolaki brały także udział w ogólnopolskich programach i projektach oraz lokalnych uroczystościach patriotycznych – obchody rocznicowe walk wrześniowych pod Kałuszynem, w szczególności:

- ✓ w akcji „Cała Polska czyta dzieciom”
- ✓ Edukacyjnym: „Mały Miś w świecie wielkiej literatury”
- ✓ „Świat zaklęty w bibliotece”.

✓ „Zdrowo i sportowo”, „Witaminki”, „W zdrowym ciele zdrowy duch”,

- ✓ W międzynarodowym projekcie „Z kulturą mi do twarzy”,
- ✓ „Z Kicią Kocią maluchy zmieniają się w Zuchy”
- ✓ We współpracy z SANEPIDEM w Mińsku Mazowieckim pt: „Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami” oraz Czyste Powietrze Wokół Nas”; „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

- ✓ we współpracy z Agencją Rynku Rolnego o „KUBUSIOWI PRZYJACIELE NATURY”.

Wypoczynek letni

Wypoczynek letni w roku szkolnym 2024/2025 był zorganizowany w następujących formach:

- wyjazdy wakacyjne o charakterze sportowym w Bieszczady(Bystra) – 15 uczniów,
- Wyjazdy wakacyjne uczniów: grupa 34 uczniów Zespołu Fleciki - wypoczywała na Mazurach (Augustów), 34 dzieci z Koła Biblijnego w Supraślu, 22 dzieci z zespołów Kasaniecka i Eksplozja wypoczywało w Gołoborzu (w Górach Świętokrzyskich)
- półkolonie w Chrościcach – dwa turnusy, w których uczestniczyło 96 dzieci.

W akcji letniej zorganizowanej w wymienionych formach wzięło udział ponad 200 uczniów. Ponadto dzieci korzystały z zajęć wakacyjnych organizowanych przez Bibliotekę i Dom Kultury. Przez cały okres wakacji dla młodzieży były dostępne boiska Orlik i boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej.

Wyniki egzaminu ósmoklasistów

Egzamin uczniów klas ósmych odbył się w dniach 14 – 16 maja 2024 r., Do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło 29 uczniów w tym 1 uczeń będących obywatelem Ukrainy. Egzamin obejmował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych na poszczególnych etapach edukacyjnych: języka polskiego, matematyki i języka nowożytnego. Egzamin ósmoklasisty ma formę pisemną i jest powszechny, obowiązkowy i zewnętrzny - zakodowane prace sprawdzają egzaminatorzy Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Średnie wyniki egzaminu w Szkole Podstawowej w Kałuszynie, średnie wyniki w powiecie mińskim, województwie mazowieckim oraz w kraju przedstawia poniższe zestawienie.

Wyniki egzaminów rok szkolny 2023/2024

Nazwa przedmiotu	Wyniki SP Kałuszyn w %	Wyniki pow. miński w %	Wyniki woj. mazowieckie w %	Wyniki w kraju w %
Język polski /uczniowie bez dysleksji/	57	67	66	61
Matematyka	46	56	57	52

Język angielski	59	67	72	66
-----------------	----	----	----	----

Opracowanie własne na podstawie www.cke.gov.pl

Wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży

Uchwałą Rady Miejskiej w Kałuszyńie realizowany jest program stypendialny mający na celu wspieranie rozwoju utalentowanych uczniów, którzy dzięki swojej pracy i zaangażowaniu uzyskują wysokie osiągnięcia w nauce. Program jest motywacją dla uczniów do pogłębiania wiedzy, wyróżnianiem i promowaniem najlepszych uczniów, mieszkańców miasta i gminy Kałuszyna. W roku szkolnym 2023/2024 stypendia Burmistrza Kałuszyna zostały przyznane dwunastu uczniom klas IV – VIII Szkoły Podstawowej za szczególne osiągnięcia w nauce i pracy w samorządzie uczniowskim na łączną kwotę 9.000 zł.

Gala szkolnych orłów w roku szkolnym 2023/2024

Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty stypendium szkolne jest świadczeniem pomocy materialnej o charakterze socjalnym, udzielanym uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. Pomoc w tej formie jest realizowana przez gminę, przy wsparciu finansowym w formie dotacji celowej z budżetu państwa – stanowiącej 80% całego zadania oraz środków własnych stanowiących 20% zadania.

W 2024 roku wydano 20 decyzji w sprawie pomocy socjalnej, przyznano pomoc na kwotę 13 476,16 zł.

Dofinansowywanie zwrotu pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest finansowane ze środków Funduszu Pracy. W 2024 roku wydano 3 decyzje, przyznające dofinansowanie pracodawcom na łączną kwotę 26 256,77 zł.

2. Polityka Społeczna

Zadania z zakresu polityki społecznej w gminie Kałuszyn realizowane są przez

- Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS) – jednostkę organizacyjną Gminy Kałuszyn;

Ośrodek Pomocy Społecznej /OPS/ w Kałuszynie realizuje zadania

Jako jednostka organizacyjna Gminy Ośrodek realizuje zarówno zadania własne, jak i zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o samorządzie gminnym oraz innych aktów prawnych, w szczególności:

- ✓ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ✓ ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ✓ ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- ✓ ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ✓ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ✓ ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ✓ ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
- ✓ ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ✓ ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ✓ ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ✓ ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ✓ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ✓ ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ✓ ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, oraz innych aktów prawnych o ile wynikają z nich obowiązki dla ośrodka,
- ✓ ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,
- ✓ ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,

- ✓ ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym
- ✓ ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych,
- ✓ ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Zadania gminy z obszaru polityki społecznej realizują także inne jednostki organizacyjne, w szczególności

- ✓ Gminny Żłobek w Kałuszynie – zadania z ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.
- ✓ Urząd Miejski w Kałuszynie realizuje zadania z zakresu: ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Realizacja zadań z zakresu Pomocy społecznej

Jednym z kluczowych zadań sklasyfikowanych w Dziale 852 Pomoc Społeczna jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez działania zmierzające do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Wsparcie to realizowane jest w szczególności poprzez:

- przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą,
- świadczenie pracy socjalnej,
- rozwój i utrzymanie niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk generujących zapotrzebowanie na pomoc społeczną,
- rozwijanie nowych form wsparcia oraz inicjowanie działań z zakresu samopomocy.

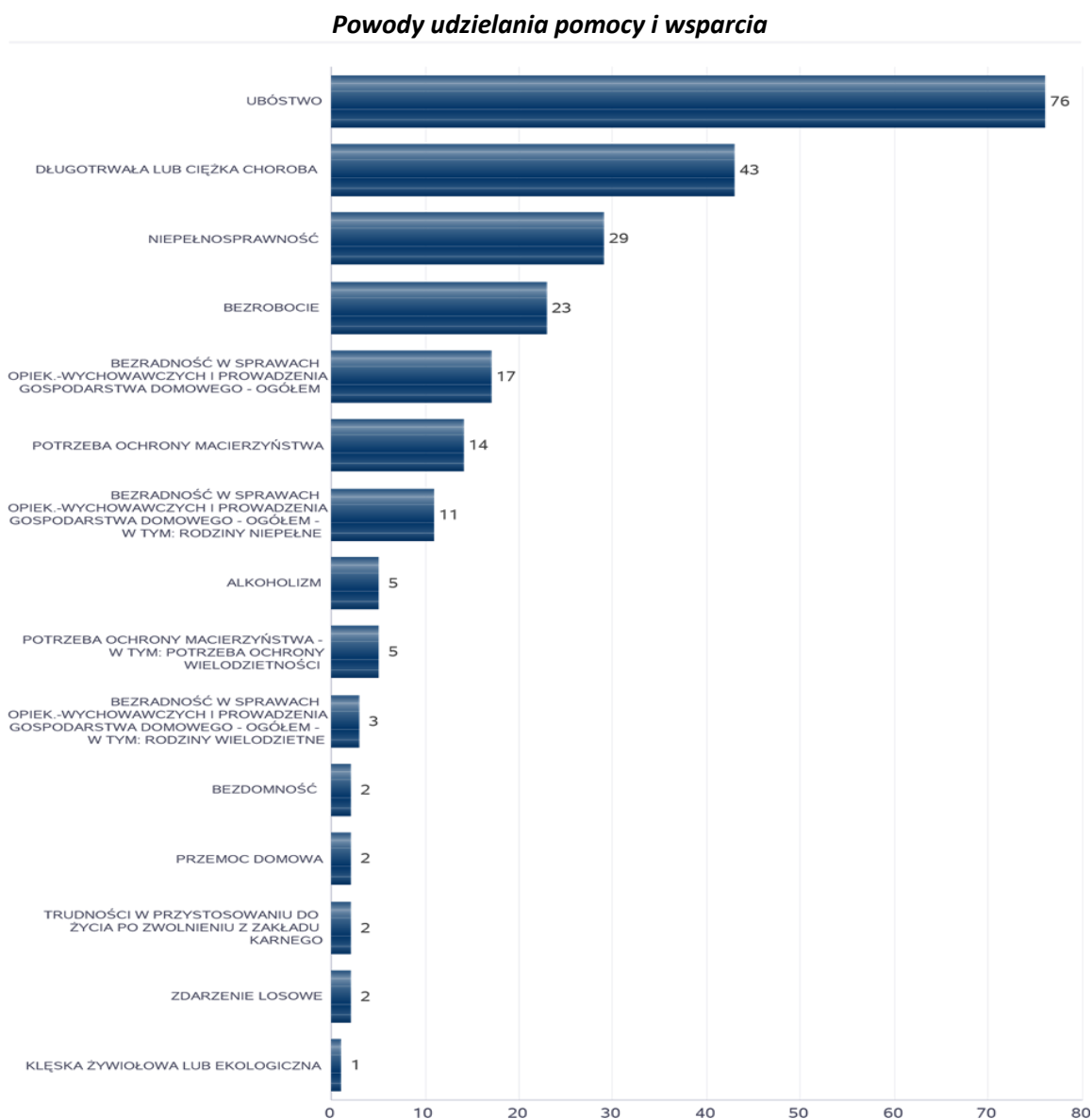
Powody przyznawania pomocy finansowej w 2024 roku przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	76	164
2.	Bezrobocie	23	42
3.	Bezdomność	2	2
4.	Niepełnosprawność	29	40
5.	Długotrwała lub ciężka choroba	43	65
6.	Narkomania	0	0
7.	Alkoholizm	5	5
8.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	17	41
9.	Potrzeba ochrony macierzyństwa/wielodzietność	14	58
10.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2
11.	Zdarzenie losowe	2	2

12.	Sytuacja kryzysowa	0	0
-----	--------------------	---	---

Opracowanie własne

Głównymi powodami udzielania wsparcia rodzinom z pomocy społecznej w 2024 roku było ubóstwo – 76 rodzin, w następnej kolejności i długotrwała i ciężka choroba – 43 rodziny. Liczbę rodzin objętych pomocą wg powodów udzielenia wsparcia obrazuje poniższy wykres.

Liczbę osób i rodzin objętych działaniami systemu pomocy społecznej w 2024 roku przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenia decyzją	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na rodzaj finansowania)	207	164	370

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano świadczenia decyzją	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich formę	207	164	370
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej - ogółem	X	311	526

Opracowanie własne

Podział przyznanych świadczeń na świadczenia niepieniężne i pieniężne w latach 2020 – 2024

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia decyzją				
	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
świadczenia niepieniężne	103	95	102	103	99
świadczenia pieniężne	178	153	83	109	108

Opracowanie własne

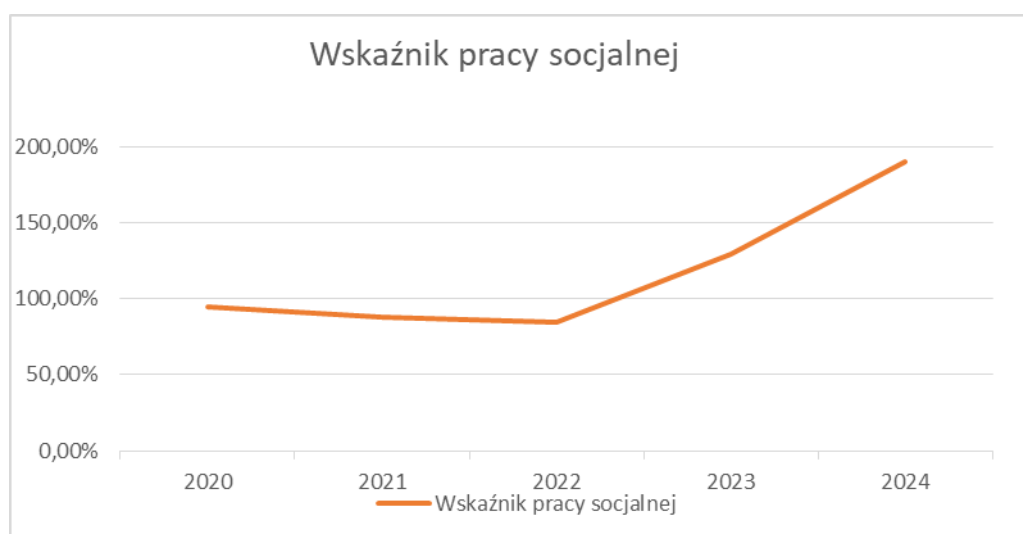
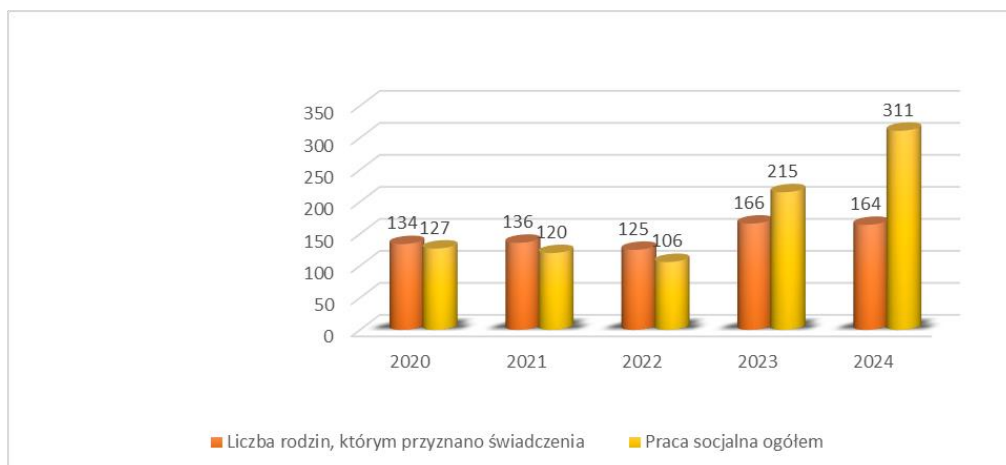
Praca socjalna

Ustawa o pomocy społecznej definiuje pracę socjalną jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Kluczowym narzędziem pracy socjalnej jest wywiad środowiskowy. Wywiad środowiskowy pozwala na ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej osoby lub rodziny. Pracownik socjalny zbiera informacje, które są niezbędne do oceny problemów i potrzeb, a także do planowania i dostosowania pomocy społecznej.

Wskaźniki pracy socjalnej w OPS Kałuszyn w latach 2020 - 2024

Lata	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Wskaźnik pracy socjalnej	94,78%	88,24%	84,80%	129,52%	189,63%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	134	136	125	166	164
Praca socjalna ogółem	127	120	106	215	311

Rodzaj wsparcia oraz podział na zadania własne gminy i zlecone wraz z wysokością wydatkowanych środków finansowych na ich realizację w 2024 r. przedstawiają poniższe zestawienia.

Zadania własne w Dziale pomoc społeczna(852)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń /osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Składka na Ubezpieczenie zdrowotne	304 świadczenia/	23 222,38 zł	-	23 222,38 zł

	27 osób			
Zasiłki i pomoc w naturze, w tym:	134 osób w rodzinach	97 622,58 zł	57 683,58 zł	39 939,00 zł
- zasiłki okresowe		50 200,00 zł	10 261,00 zł	39 939,00 zł
- zasiłki celowe i pomoc w naturze	17 rodzin	47 422,58 zł	47 422,58 zł	-
	66 rodzin			
Dodatki mieszkaniowe	8 rodzin	10 056,13 zł	10 056,13 zł	-
Zasiłki stałe	27 osób	264 119,04 zł	-	264 119,04 zł
Funkcjonowanie OPS		881 601,47 zł	718 690,04 zł	162 911,43 zł
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – dwie opiekunki	10 podopiecznych	62 997,84	62 997,84	-
Pomoc państwa w zakresie dożywiania	105 dzieci z 56 rodzin 21 osób Zasiłek celowy	79 725,66 zł	29 500,06 zł	50 225,60 zł
Pozostała działalność, w tym:				
- odpłatność za pobyt 6 osoby w DPS oraz 2 osób w schronisku,	8 osób	303 664,32 zł	303 664,32 zł	-
-funkcjonowanie Klubu SENIOR+	31 osób	140 400,00 zł	99 400,00 zł	41 000,00 zł
- Korpus Wsparcia Seniorów	9 osób	4 578,00 zł	1 500,00 zł	3 078,00 zł
- „Opieka 75+”	2 osoby	2 416,19 zł	1 372,19 zł	1 044,00 zł
- dożywianie dzieci z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym	2 osoby	350,00 zł	-	350,00 zł
- wypłata jednorazowych świadczeń uchodźcom z Ukrainy 300 zł/osobę	11 osób	3 300,00 zł	-	3 300,00 zł
- zasiłek celowy dla obywateli Ukrainy	1 osoba	500,00 zł	-	500,00 zł
Ogółem wydatki bieżące:		1 874 553,61 zł	1 284 864,16 zł	589 689,45 zł

Opracowanie własne

Zadania własne w Dziale Pozostałe Zadania w zakresie polityki społecznej (853)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń/ośób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Dofinansowanie kosztów asystenta rodziny	2 osoby	16 133,28 zł	-	16 133,28 zł
Ogółem:		16 133,28 zł	-	16 133,28 zł

Opracowanie własne

Zadania własne w Dziale Bezpieczeństwo Publiczne i Ochrona Przeciwpożarowa(754)

Rodzaj zadania/ wsparcia	Ilość świadczeń/osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody,
--------------------------	----------------------	----------------	------------------------	------------------------------

	objętych wsparciem			Budżetu Państwa, inne/
Wypłata świadczeń pieniężnych za zakwaterowanie i wyżywienie 24 uchodźców z Ukrainy	6 wnioskodawców 36 wniosków	73 440,00 zł	-	73 440,00 zł
Ogółem		73 440,00 zł	-	73 440,00 zł

Opracowanie własne

W 2024 roku OPS realizował zadanie z zakresu wypłaty świadczeń pieniężnych z tytułu zakwaterowania i wyżywienia obywateli Ukrainy - uchodźców przybyłych w związku z wojną na Ukrainie. O przyznanie świadczeń ubiegało się 6 wnioskodawców, składając łącznie 36 wniosków. Koszt realizacji tego zadania pokryty został z Funduszu Pomocy.

Zadania zlecone w Dziale pomoc społeczna (852)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń/o sób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Dodatki energetyczne	-	-	-	-
Dodatki osłonowe	621 gospodarstw domowych	251 711,66 zł	-	251 711,66 zł
Bon energetyczny	662 gospodarstw domowych	230 777,34 zł	-	230 777,34 zł
Ogółem:		482 489,00 zł	-	482 489,00 zł

Opracowanie własne

Rodzina

Realizacja zadań w Dziale 855 Rodzina obejmowała głównie zadania zlecone związane z realizacją polityki państwa: wypłatę świadczeń rodzinnych, wychowawczych, świadczeń alimentacyjnych, składki na ubezpieczenia zdrowotne, realizację zadania Karta Dużej Rodziny, dofinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych.

Zadania realizowane w 2024 roku z podziałem na zadania zlecone i własne przedstawia poniższe zestawienie.

Zadania zlecone w dziale Rodzina (855)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń/osób objętych wsparciem	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Świadczenia wychowawcze wypłacono 1 rodzinie	-	2 000,00 zł	-	2 000,00 zł
Świadczenia rodzinne		2 037 484,38 zł	-	2 037 484,38 zł
Zasiłki rodzinne z dodatkami	118 rodzin	277 679,00 zł	-	277 679,00 zł
Świadczenia opiekuńcze na kwotę:	1 203 świadczenia	259 650,00 zł	-	259 650,00 zł
- zasiłki pielęgnacyjne	26 osób	909 750,00 zł	-	909 750,00 zł
- świadczenia pielęgnacyjne	3 osoby	22 320,00 zł	-	22 320,00 zł

- specjalny zasiłek opiekuńczy				
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka „Becikowe”	21 osoby	21 000,00 zł	-	21 000,00 zł
Świadczenia rodzicielskie	7 osób	68 230,00 zł	-	68 230,00 zł
Przeliczenie świadczenia „złotówka za złotówkę”/art.5 ust3 ustawy o świadczeniach rodzinnych	749 świadczeń	42 046,67 zł	-	42 046,67 zł
Świadczenia alimentacyjne	410 świadczeń	193 370,39 zł	-	193 70,39 zł
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalistyczny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	23 osoby	176 480,12 zł	-	176 480,12 zł
Jednorazowe świadczenie „za życiem”	1 świadczenie	4 000,00 zł	-	4 000,00 zł
Pozostałe wydatki związane z realizacją w/w zadań		62 958,20 zł	-	62 958,20 zł
Karta Dużej Rodziny	Wydano 53 kart w formie papierowej i w postaci elektronicznej elektronicznych	439,00 zł	-	439,00 zł
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierających świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	214 składek	50 585,94 zł	-	50 585,94 zł
Ogółem zadania zlecone:		2 090 509,32 zł	-	2 090 509,32 zł

Świadczenia rodzinne to główne zadania zlecone realizowane w tym dziale, stanowią 97,46 % ogólnych wydatków

Zadania własne w dziale Rodzina(855)

Rodzaj wsparcia	Ilość świadczeń/osób	Wydatki ogółem	Środki z budżetu Gminy	Środki zewnętrzne /Wojewody, Budżetu Państwa, inne/
Wsparcie rodzin- asystenta rodziny /2 asystentów/	14 rodzin	42 116,17 zł	42 116,17 zł	-
Zwrot do PCPR części wydatków za osoby przebywające w niezawodowych rodzinach zastępczych	7 dzieci	64 958,77 zł	64 958,77 zł	-
Funkcjonowanie Gminnego Żłobka		1 065 722,77zł	1 065 722,77 zł	-
Pozostała działalność: świadczenia rodzinne oraz rodzicielskie wypłacone w ramach pomocy obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium RP	3 rodziny	23 373,00 zł	-	23 373,00 zł
Ogółem zadania własne:		1 196 170,71zł	1 172 797,71 zł	23 373,00 zł

Opracowanie własne

Klubu „Seniora

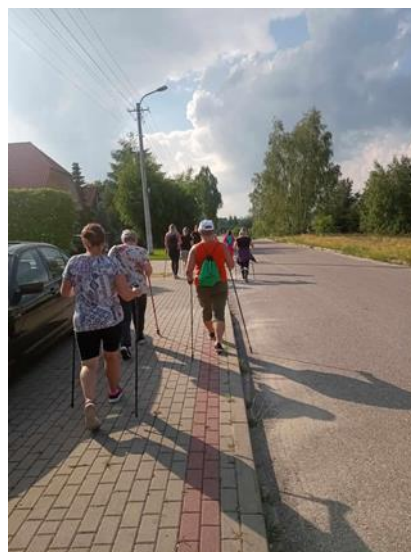
W strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej, jako ośrodek wsparcia dziennego osób starszych funkcjonuje „Klubu „Senior+” w Kałuszynie. Klub funkcjonuje przy wsparciu finansowym w ramach rządowego programu „SENIOR +” edycja 2024. Zajęcia organizowane w Klubie ukierunkowane są na aktywizację środowiska seniorów, zmierzają do poprawy jakości życia, przeciwdziałania osamotnieniu, izolacji społecznej i zagrożeniu marginalizacji społecznej. W 2024 roku 31 mieszkańców gminy korzystało z oferty ośrodka wsparcia Klub Senior + w Kałuszynie.

Sala świetlicowa w Klubie Seniora

prelekcja o zdrowiu

aktywność ruchowa Seniorów

na święcie dyni

Spotkanie Świąteczne Klubowiczów

Do zadań własnych realizowanych w dziale Rodzina należały: funkcjonowanie żłobka Gminnego oraz zadania wykonywane przez Ośrodek Pomocy Społecznej: zatrudnienie asystenta rodziny, dofinansowywanie wydatków za osoby przebywające w rodzinach zastępczych oraz wypłata świadczeń rodzinnych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy, przebywającym na terytorium RP w związku z wojną w ich kraju.

Opieka nad dziećmi w wieku od 0 do 3 lat

Gminny Żłobek w Kałuszynie zapewnia opiekę nad 30 dziećmi w wieku do lat 3.
Zajęcia w Żłobku

teatrzyk

wakacyjne spotkanie z alpakami

wizyta Św. Mikołaja

Aktywność projektowo-konkursowa

Aktywność projektowo-konkursowa w obszarze polityki społecznej w 2024 roku polegała na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku sprawozdawczym realizowane były następujące programy:

1	<u>Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Kałuszyn na lata 2024-2025</u> przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Kałuszynie Nr XVII/380/2024 z dnia 21 lutego 2024 r. Głównym celem tego Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Kałuszyn. Działania określone w gminnym Programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej realizuje oraz koordynuje działania lokalnych podmiotów Zespół Interdyscyplinarny. Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kałuszyn składa się z przedstawicieli instytucji, które współpracują w sposób skoordynowany, aby skutecznie reagować na przypadki przemocy domowej. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych, służby zdrowia, Sądu Rejonowego. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, w szczególności przez: 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
---	--

	2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom; 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań; 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”; 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy – tzn. przekazanie dokumentacji, w przypadku zmiany miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty”; 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową; 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń. Dane dotyczące procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych w Gminie Kałuszyn w 2024 roku: – Liczba rodzin objętych pomocą w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (procedury wszczęte w danym roku) - 21 – Liczba rodzin objętych pomocą w ramach procedury „Niebieskiej Karty” (procedury kontynuowane) - 11 – Procedury zakończone - 23 – Liczba dzieci w rodzinach, w których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty” - 25 – Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego - 8 – Liczba posiedzeń grup roboczych/diagnostyczno - pomocowych - 187
2	W systemie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także profilaktyką środowiska w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny realizowany był <u>Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kałuszyn na lata 2022-2024</u> przyjęty uchwałą Nr XXVIII/265/2022 Rady Miejskiej z dnia 25 lutego 2022 r. Nadrzędnym celem Programu jest przywrócenie tym rodzinom zdolności do prawidłowego funkcjonowania oraz stworzenie warunków sprzyjających ich stabilizacji i rozwojowi. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kałuszynie, zapewniając pomoc rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej, przyznawał świadczenia pieniężne, w tym zasiłki stałe, okresowe i celowe, oraz świadczenia niepieniężne, takie jak usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania.

	Rodziny napotykające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych obejmowane były wsparciem asystenta rodziny. Głównym celem asystentury rodzinnej jest podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. W 2024 roku w Gminie Kałuszyn wsparciem asystenta rodziny objętych było 14 rodzin, 51 osób w tych rodzinach oraz 32 dzieci. W 2024 roku 5 dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 2 w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3	W ramach realizacji Wieloletniego Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2024 roku sfinansowano dożywianie dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych i przedszkolnych. Pomocą objęto 86 dzieci z 46 rodzin, dla których zakupiono posiłki na kwotę 59 298,50 zł. Pomocą w formie posiłku, przyznawaną bez decyzji administracyjnej (na wniosek dyrektora szkoły) objęto 19 dzieci, dla których zakupiono posiłki na kwotę 11 608,00 zł. Dodatkowo przyznano pomoc w formie zasiłku celowego oraz świadczeń rzeczowych. Wsparciem objęto 21 osób. Łączne wydatki na realizację Programu wyniosły 79 725,66 zł, z czego środki własne wyniosły 29 500,06 zł, a otrzymana dotacja – 50 225,60 zł.
4	Gmina Kałuszyn uczestniczyła w konkursie ogłaszanym przez MRiPS w ramach Wieloletniego Programu „Senior + na lata 2021-2025” edycja 2024 pozyskano dofinansowanie do działalności Klubu Senior + w Kałuszynie na łączną kwotę 41 000,00 zł w ramach Modułu II Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+. Zajęcia organizowane w Klubie miały na celu aktywizację środowiska seniorów, poprawę jakości życia oraz przeciwdziałanie osamotnieniu, izolacji społecznej i zagrożeniu marginalizacją
5	Gmina Kałuszyn w 2024r roku uczestniczyła w realizacji programu „<u>Korpus Wsparcia Seniorów</u>” – Moduł II. Programem objęto 9 seniorów, z których zdecydowana większość (78%) to osoby prowadzące samodzielne gospodarstwa domowe. Ten fakt podkreśla, jak ważne jest zapewnienie wsparcia dla osób starszych mieszkających samotnie, które są bardziej narażone na różnego rodzaju trudności, w tym problemy zdrowotne i brak dostępu do szybkiej pomocy. W ramach środków na realizację programu 9 seniorów zostało wyposażonych w opaski bezpieczeństwa oraz włączonych całodobowej opieki na odległość przez centrum monitoringu. Całkowity koszt realizacji wyniósł 4 578,00 zł, w tym dotacja w wysokości 3 078,00 zł.
6	<u>Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.</u> Głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym dla osób z niepełnosprawnościami. Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia. W ramach Programu wsparciem objęto 9 osób z niepełnosprawnością (3 os. dorosłe i 6 dzieci), w tym 6 osób z niepełnosprawnością sprzężoną. Usługi świadczyło 6 asystentów, którzy zrealizowali łącznie 2 270 godzin usług.

	Realizacja usługi finansowana była w całości z Funduszu Solidarnościowego – wydatkowano 130 081,06 zł.
7	<u>Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.</u> Głównym celem programu „Opieka wytchnieniowa” jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Gmina Kałuszyn w roku 2024 realizowała usługi w formie pobytu dziennego obejmując wsparciem 5 opiekunów osób z niepełnosprawnością. Usługi były świadczone przez 5 opiekunów, którzy w ciągu roku zrealizowali 555 godzin usług. Realizacja usługi finansowana była w całości z Funduszu Solidarnościowego – wydatkowano 27 720,97 zł.
8	<u>FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027. Podprogram 2023 PLUS</u> Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową (FEPŻ) jest współfinansowany w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. FEPŻ przyczynia się do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących oraz realizację działań na rzecz włączenia społecznego. Pomoc w ramach FEPŻ kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie odpowiednich produktów żywnościowych (posiłków). Program trafia do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, zgodnie z przesłankami określonymi w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do kryterium dochodowego wskazanego w tej ustawie, stanowiąc systematyczne wsparcie. W ramach programu ośrodek dystrybuował żywność dla 329 osób. Łącznie wydano 10 087,08 kg żywności o wartości 106 633,08 zł. Ponadto odbyły się warsztaty kulinarne i dietetyczne, organizowane przez Bank Żywności w Siedlcach, w których wzięło udział 19 osób.

3. Ochrona Zdrowia

Zadania gminy w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców realizowane są przez **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie - Przychodnię Opieki Zdrowotnej.**

Przychodnia prowadzi działalność w dwóch lokalizacjach: przy ul. Wojska Polskiego 24 i przy ul. Warszawskiej 50 w Kałuszynie.

Budynek Przychodni Zdrowia przy ul. Wojska Polskiego

Gabinety -lekarski i stomatologiczny

Przychodnia prowadzi działalność w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej wraz z opieką koordynowaną oraz siecią kardiologiczną, leczenia stomatologicznego, rehabilitacji leczniczej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w zakresie ginekologii.

Na potrzeby zakresów wymienionych świadczeń funkcjonują pracownie diagnostyczne, tj. USG, EKG, pracownia Holterowska, punkt pobrań. Zadania realizowane w tym zakresie finansowane są ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia. Poza kontraktem z NFZ funkcjonuje poradnia urologiczna.

Strukturę organizacyjną Przychodni tworzą następujące komórki organizacyjne:

- I. Podstawowa Opieka Zdrowotna
 - Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej;

- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci (chorych);
- Opieka koordynowana (kardiolog, pulmonolog, nefrolog, diabetolog)
- Gabinet profilaktyki zdrowotnej;
- Gabinet pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej;
- Gabinet położnej podstawowej opieki zdrowotnej;
- Punkt szczepień;
- Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci zdrowych;
- Gabinet diagnostyczno – zabiegowy
- Punkt pobrań;
- Gabinet medycyny szkolnej.

II. Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna

- Poradnia Ginekologiczno – Położnicza;
- Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy Poradni Ginekologiczno – Położniczej;
- Poradnia Kardiologiczna;
- Poradnia Medycyny Pracy;

III. Stomatologia

- Poradnia Stomatologiczna;

IV. Rehabilitacja: Poradnia Rehabilitacyjna, Pracownia Fizjoterapii;

V. Pracownie diagnostyczne: Gabinet USG, Pracownia EKG, Pracownia Holterowska (Holter EKG oraz RR);

- VI. Zespół transportu medycznego – świadczenia zdrowotne udzielane w specjalistycznym środku transportu.
- VII. Pozostałe komórki organizacyjne: rejestracja pacjentów – ewidencja i statystyka, komórka ekonomiczno-finansowa i spraw osobowych, konserwator urządzeń technicznych – kierowca, personel pomocniczy- sprzątaczk.

W Szkole Podstawowej w Kałuszynie dzieciom zapewniona jest opieka pielęgniarki szkolnej. Przychodnia dysponuje ambulansem medycznym Volkswagen Caddy.

Ponadto w obszarze ochrony zdrowia w mieście działają trzy apteki. W Kałuszynie przy ul. Mickiewicza – w nowej lokalizacji znajduje się siedziba Zespołu wyjazdowego Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego, należącej do SP ZOZ „RM MEDITRANS” w Siedlcach.

Realizacja „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2024 roku”.

Podstawą opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii w Gminie Kałuszyn na lata 2023-2024 były ustawy: o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) i o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.). Wyznaczają one zakres polityki lokalnej dot. rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Główne cele programu:

- Dalsza aktywizacja instytucji i społeczności gminy, do działań na rzecz minimalizacji skutków społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz wspomaganie działań służących rozwiązywaniu tych problemów.
- Pomoc w wychodzeniu uzależnień osobom pijącym alkohol czy zażywającym substancje psychoaktywne w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz pomoc członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu.

- Stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnień poprzez rozwijanie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Promowanie zdrowego, wolnego od alkoholu i narkotyków stylu życia.
- Zmniejszenie dostępności do alkoholu i narkotyków poprzez restrykcyjne przestrzeganie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Zadania realizowane w ramach programu:

Nr	Wyszczególnienie /zadania/
I	Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków: – prowadzenie postępowań celem podjęcie przez osoby leczenia odwykowego alkoholowego, – zapewnienie psychologa w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kałuszynie, celem udzielania porad indywidualnych i rodzinnych w sytuacji przemocy w rodzinie i uzależnień od alkoholu i narkotyków.
II	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie: – współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, – współpraca z Sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, parafią oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz trzeźwości, – działanie grup pomocowych – grupy AA
III	Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych: – udzielanie wsparcia finansowego na organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w formie zajęć sportowych podmiotom wyłonionym w trybie otwartych konkursów ofert, – dofinansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży, podczas których realizowany był program z zakresu profilaktyki uzależnień, – dofinansowanie zajęć dla dzieci w ramach akcji „Lato w mieście”, „Zima w mieście” zorganizowanych przez instytucje kultury, półkolonie letnich w Szkole filialnej w Chrościcach, – dofinansowanie organizacji turniejów, programów profilaktycznych, realizowanych przez placówki oświatowe i inne podmioty / organizacje/, zapewnienie materiałów, w tym informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania uzależnieniom,

	– edukacja społeczeństwa nt. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w dostępnych formach,
IV	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych: – wspieranie inicjatyw społecznych mających na celu integrację, konsolidację społeczności oraz propagowanie zdrowego stylu życia, profilaktykę uzależnień wśród mieszkańców, – zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
V	Podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
VI	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej: – współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kałuszynie i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Mińsku Mazowieckim w zakresie monitorowania i organizowania potrzeb zatrudnienia socjalnego.
VII	Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania ujęte w Programie były finansowane z wpływu z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2024 r.. Na realizację zadań Gminnego Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2024 roku wydatkowano kwotę 241.871,50 zł, tj. 94,74 % planowanych w wysokości 255.303,00 zł.

Realizatorem Programu byli m.in.: Urząd Miejski w Kałuszynie, placówki oświatowe, Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Kultury w Kałuszynie, Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, natomiast koordynacją realizacji zadań zajmował się Pełnomocnik Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współdziałaniu Gminnej Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W realizacji Programu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ściśle współpracowała z Komisariatem Policji oraz z Powiatowym Punktem Konsultacyjno – Informacyjnym ds. uzależnień przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim.

4. Współpraca gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

Współpraca Gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi w 2024 roku prowadzona była w oparciu o roczny „Program współpracy gminy Kałuszyn z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2024 roku”, przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Kałuszynie Nr XL/358/2023 z dnia 10 listopada 2023 r.

Celem Programu była efektywna i skuteczna realizacja przez Gminę Kałuszyn zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców.

Program określał finansowe i pozafinansowe formy możliwej współpracy Gminy Kałuszyn z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, wyznaczał też obszary zadań własnych gminy, które mogą być realizowane we współpracy z organizacjami. Stosownie do obowiązujących przepisów prawa, gmina nie może finansować działalności poszczególnych organizacji pozarządowych. Może natomiast wspierać finansowo wykonywanie zadań publicznych przez organizacje poprzez udzielenie dotacji na ich realizację. W 2024 roku w budżecie gminy Kałuszyn na wsparcie realizacji zadań publicznych we współpracy z organizacjami wraz z udzieleniem dotacji została zaplanowana została kwota 130.000,00 zł.

Udzielenie dotacji na realizację zadań poprzedzało ogłoszenie otwartych konkursów ofert. W 2024 roku na wyłonienie realizatorów zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji prowadzone były postępowania konkursowe z zakresu:

➤ **wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,**

W rozstrzygnięciu postępowań wybrano oferentów i przyznano dofinansowanie realizacji zadania publicznego w formie dotacji wg poniższego zestawienia:

Lp	Realizator zadania	Kwota dofinansowania w formie dotacji
1	Klub Sportowy „VICTORIA”, Stowarzyszenie, adres: ul.1 Maja 53, 05-310 Kałuszyn	78.360,00 zł
2	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy, adres: 05-310 Kałuszyn ul. Poczтова 4	21.640,00 zł

➤ **ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania patologiom społecznym.**

W rozstrzygnięciu postępowań wybrano oferentów i przyznano dofinansowanie realizacji zadania publicznego w formie dotacji wg poniższego zestawienia:

Lp	Realizator zadania	Kwota dofinansowania w formie dotacji
1	Klub Sportowy „VICTORIA”, Stowarzyszenie, adres: ul.1 Maja 53, 05-310 Kałuszyn	17.240,00 zł

2	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy, adres: 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4	4.760,00 zł
---	---	-------------

- z zakresu ochrony i promocji zdrowia oraz profilaktyki uzależnień i przeciwdziałanie patologiom społecznym zadanie - **tworzenie oferty aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży z realizacją programów sportowych oraz edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.**

W rozstrzygnięciu postępowań wybrano oferentów i przyznano dofinansowanie realizacji zadania publicznego w formie dotacji wg poniższego zestawienia:

Lp	Realizator zadania	Kwota dofinansowania w formie dotacji
	Stowarzyszenie Inicjatyw Wszelkich "Drzewo Pokoleń", 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4	4.000,00 zł
	Uczniowski Ludowy Klub Sportowy, adres: 05-310 Kałuszyn ul. Pocztowa 4	4.000,00 zł

W ramach współpracy samorządu z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego poza otwartymi konkursami ofert organizowane były wydarzenia kulturalne, gminne uroczystości patriotyczne, okazjonalne, integrujące lokalną społeczność.

5.Kultura

Zadania gminy z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego realizowane są przez samorządowe instytucje kultury: Dom Kultury w Kałuszynie i Bibliotekę Publiczną w Kałuszynie oraz we współpracy z organizacjami pozarządowymi, jednostkami organizacyjnymi gminy i parafią.

Dom Kultury

W 2024 roku budynek Domu Kultury był wyłączony z użytkowania w związku z prowadzoną przebudową, rozbudową i nadbudową obiektu. Siedziba instytucji została tymczasowo umieszczona w budynku komunalnym przy ul. Pocztowej 4 /teren Szkoły/, natomiast zajęcia stałe jak i imprezy okolicznościowe odbywały się w możliwych dostępnych lokalizacjach, tj. w Klubie Seniora, w świetlicach OSP, w Szkole Podstawowej. Ponadto większość wydarzeń kulturalnych odbywała się w plenerze.

Budynek Domu Kultury, (widok przed rozpoczęciem rozbudowy)

Budynek Domu Kultury w rozbudowie

Przy DK działa Zespół Międzypokoleniowy Razem, Kreatywny Uniwersytet Dziecięcy, Uniwersytet III Wieku, Orkiestra Dęta im. Jana Pawła II.

Do zajęć stałych organizowanych przez Dom Kultury należą: nauka gry na instrumentach, rytmika dla dzieci - zajęcia w ramach Kreatywnego Uniwersytetu Dziecięcego, zajęcia dla słuchaczy UTW, warsztaty muzyczne: Zespołu Międzypokoleniowego „Razem”, Kałuszyńskiej Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II, zespołów „VENEFICA”, „Maki Chłopaki”, Muzyka Końca Lata, warsztaty tematyczne Uniwersytetu III Wieku, spotkania integracyjne, okolicznościowe.

Podczas ferii zimowych i wakacji DK organizowane były zajęcia dla dzieci i młodzieży. Ponadto do wydarzeń kulturalnych zorganizowanych przez Dom Kultury bądź we współpracy należą: okolicznościowe koncerty muzyczne, programy artystyczne z okazji świąt patriotycznych, koncerty letnie w Parku Miejskim, Letnie Kino plenerowe, festyn dożynki gminno-parafialne.

- Spotkanie Wielkanocne w Klubie Seniora

- Koncert z okazji Dnia Matki

➤ Spotkanie integracyjne Seniorów

➤ Ferie i wakacje z Domem Kultury

➤ Koncert zespołu KARMIN w sali OSP

➤ Dzień Dziecka

- Współdziałanie MODR i sołectwem Garczyn Duży w przygotowaniu Gminnej Olimpiady wiedzy o wiejskim gospodarstwie domowym i przedsiębiorczości

- Letnie koncerty w parku miejskim: Koncert Zespołu „RAZEM”, Koncert Orkiestry Dętej, zespołu MUZYKA KOŃCA LATA , zespołu MITRA .

Koncert zespołu RAZEM

➤ Koncert Orkiestry Dętej im. Jana Pawła II

➤ Koncert zespołu MITRA

➤ Letnie Kino plenerowe w Parku miejskim

➤ Dożynki Gminno-Parafialne – wydarzenie plenerowe

Wystąpienie Burmistrza Kałuszyna Pana Arkadiusza Czyżewskiego
w asyście Starostów dożynek i Proboszcza Parafii

Wieńce dożynkowe

Wieczorny koncert

➤ Uroczystości patriotyczne:

➤ Rocznica walk wrześniowych 1939 r. o Kałuszyn
uroczyście obchodzona 12 września każdego roku

Uroczystość patriotyczna 12 września 2024 r., na cmentarzu przy Alei Poległych, głos zabiera Burmistrz Kałuszyna Pan Arkadiusz Czyżewski

salwa honorowa

Pomnik poświęcony Bohaterskim Żołnierzom 6. Pułku, 1. Dywizji Piechoty Legionów Józefa Piłsudskiego poległym w zwycięskim boju o Kałuszyn 12 września 1939 roku

➤ Święto Niepodległości

Pomnik Złotego Ułana

Pomnik Bojownikom o Niepodległość

Biblioteka Publiczna

Biblioteka jest instytucją powołaną do zaspokajania i rozwijania potrzeb czytelniczych mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn oraz upowszechniania wiedzy, gromadzenia i opracowywania materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu, udostępniania zbiorów bibliotecznych, prowadzenia działalności informacyjno-bibliograficznej, popularyzacji książek i czytelnictwa. Placówka niezmiennie służy mieszkańcom miasta i gminy Kałuszyn realizując wiele ciekawych inicjatyw, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną oraz kulturalno-edukacyjną. Podczas realizacji zadań Biblioteka współpracuje z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, ochotniczą strażą pożarną, Klubem Senior+ w Kałuszyńce, Parafią pw. WNMP w Kałuszyńce oraz z samorządem.

Siedziba Biblioteki Publicznej

Różnorodna działalność kulturalna Biblioteki to również Konkursy. Przeprowadzono eliminacje miejsko-gminne do 46. Konkursu Recytatorskiego „Warszawska Syrenka”. Kolejnymi cieszącymi się dużą popularnością konkursami były „Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2023” oraz Najaktywniejszy czytelnik w projekcie „Mała książka – Wielki człowiek”.

Realizując główne zadania wskazane w ustawie o Bibliotekach Biblioteka Publiczna w Kałuszyńce gromadzi zbiory zgodnie z wewnętrzną polityką zakupów. Ogólny stan księgozbioru na koniec roku 2024 roku wynosił 22.591 woluminów. Biblioteka gromadzi również multimedia, których posiada 507 jednostek inwentarzowych (są to: audiobooki, filmy i programy komputerowe). Wartość zbiorów wynosi: 460.468,40 zł. Wszystkie zbiory, które wpływają do Biblioteki podlegają pełnemu opracowaniu, są skatalogowane w 100% w bazie komputerowej. Na bieżąco aktualizowany jest katalog online. W 2024 r. w centralnej bazie danych zarejestrowanych zostało 1.288 użytkowników, w tym: 1.239 czytelników, wypożyczono na zewnątrz 17.551 woluminów, 263 czasopisma nieoprawne oraz 135 zbiorów specjalnych. Na miejscu w czytelni udostępniono prezencyjnie: 339 woluminów, 41 czasopism nieoprawnych. Z Czytelni Internetowej skorzystało 295 osób. W 2023 roku Biblioteka przystąpiła do Legimi – konsorcjum Mazowieckiego przy Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego. Na 2024 rok wykupiono całoroczny abonament dla 5 kodów dostępu do platformy ebooków, audiobooków i synchrobooków, łącznie wydatkowano 930 zł. Czytelnicy korzystając z kodów wypożyczyli one-line 522 e-booki

i 235 audiobooków. Biblioteka oferuje swoim czytelnikom dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA udostępniającej zasoby cyfrowe Biblioteki Narodowej. Placówka zapewnia bezpłatny dostęp do Internetu i Wi-Fi.

Biblioteka prowadzi stronę internetową i fanpage na portalu społecznościowym Facebook oraz kanał na Youtube. Za pośrednictwem strony internetowej czytelnicy mają dostęp do katalogu biblioteki oraz katalogów Bibliotek powiatu mińskiego, Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy oraz do bazy Cyfrowa Biblioteka POLONA.

Biblioteka redaguje, składa oraz kolportuje „...Kałuszyńskie” – Informator Samorządu Gminy Kałuszyn.

Podczas realizacji zadań Biblioteka współpracuje z placówkami oświatowymi wszystkich szczebli, samorządem Gminy Kałuszyn i Województwa Mazowieckiego, Klubem Senior+ w Kałuszyńsku, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Parafią pw. WNMP w Kałuszyńsku, chórem parafialnym, zespołami artystycznymi, organizacjami pozarządowymi z terenu gminy, Stowarzyszeniem Odra-Niemen Oddział Mazowiecki, Środowiskowym Domem Samopomocy CARITAS w Mrozach i Ośrodkami Wychowawczymi z terenu powiatu mińskiego.

Realizacja wydarzeń kulturalnych jest odpowiedzią na zapotrzebowanie na imprezy kulturalne mieszkańców oraz formą zachęcenia ich do czytania a także odwiedzania Biblioteki.

W 2024 roku kałuszyńska księgarnia zorganizowała szereg przedsięwzięć promujących literaturę, kulturę i tradycję, które w atmosferze zabawy integrowały lokalną społeczność. Niektóre z nich miały charakter cykliczny inne zaś jednorazowy. Biblioteka realizując nowatorskie i niekonwencjonalne działania zaprosiła mieszkańców do uczestnictwa w wielu ogólnopolskich akcjach:

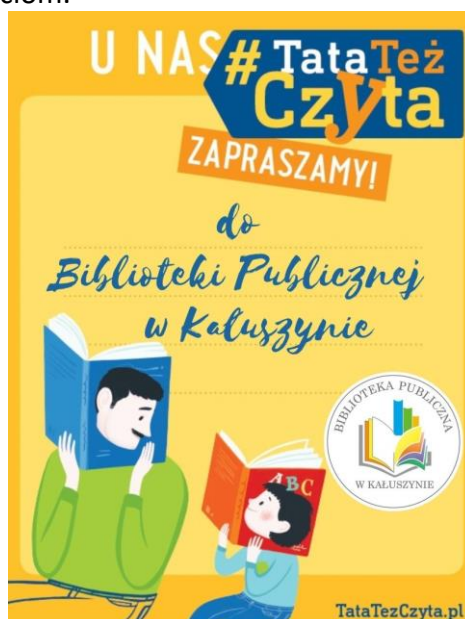
4. Kałuszyński Orszak Trzech Króli – W Jasełkach leży, który przyciągnął mieszkańców i gości z okolicznych miejscowości. Uczestnicy wydarzenia wraz z Królami wyruszyli za gwiazdą ulicami miasta do Parku Miejskiego. Scenki nawiązujące do narodzin Jezusa odegrano podczas królewskiej parady, która miała swój finał na parkowej scenie w postaci pokłonu mędrców ze Wschodu. Wyjątkową atrakcją był pokaz musztry parady w wykonaniu uczniów klasy mundurowej z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Otwocku. Świętowanie zakończył uroczysty polonez, którego zatańczyli uczestnicy Orszaku. Cała społeczność włączyła się w barwną procesję tworząc unikalne widowisko. Orszak był wydarzeniem religijnym, ale także okazją do integracji społeczności lokalnej oraz dzielenia się radością i wzajemną życzliwością. Partnerem wydarzenia był Samorząd Województwa Mazowieckiego.

4. Kaluszyński Orszak Trzech Króli

- 6 lutego obchodzono kolejną edycję ogólnopolskiej akcji Dnia Bezpiecznego Internetu (DBI). W ramach obchodów DBI zaproszone zostały dzieci z grup „Zuchy” i „Jaskółki” z Przedszkola Publicznego w Kaluszyńcu. Podczas spotkania przedstawiony został dzieciom temat zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, telefonów i innych nowoczesnych technologii.

- Biblioteka po raz kolejny przystąpiła do Ogólnopolskiej akcji „Tata Też Czyta”, organizowanej przez Fundację Powszechnego Czytania. Akcja ma na celu zachęcać mężczyzn do czytania dzieciom.

- W dniach od 8 do 15 maja placówka realizowała projekt pod hasłem „**Kaluszyńska Biblioteka – miejsce na czasie – Obchody 21. Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek**”. **Partnerem cyklu wydarzeń był Samorząd Województwa Mazowieckiego.** Niewątpliwie było to jedno z ważniejszych wydarzeń kulturalnych tego roku. Tradycją już jest, że gminne obchody rozpoczyna „Głośne czytanie na drugie śniadanie”, podczas którego samorządowcy czytali dzieciom. Odbyło się też spotkanie z pisarką Ałbeną Grabowską. Wojciech „Cichy” Cichoń poprowadził warsztaty komiksowe dla klas V ze Szkoły Podstawowej, podczas których zdradził tajniki rysowania. Miłośnicy historii uczestniczyli w warsztatach historyczno-genealogicznych prowadzonych przez doktora Andrzeja Marka Nowika. Trzeciego dnia Tygodnia Bibliotek pisarka Joanna Jagiełło poprowadziła spotkanie autorskie dla klas II. 12 maja odbył się koncert zespołu PLATEAU. Był to wyjątkowy występ muzyków umiejętnie łączących muzykę alternatywną z poetyckimi tekstami autorstwa własnego, M. Grechuty, czy L. Cohena. Podczas całego cyklu kulturalnych wydarzeń nie zabrakło atrakcji dla maluchów. Przedszkolaki z grup „Zuchy” i „Jaskółki” spotkały się z liskiem Fenkiem i jego przyjacielem kotkiem Maksem, bohaterami serii książek Przygody Fenka. „Pszczółki” i „Motylki” przybyły na spektakl kukiełkowy pt. „Przytulaki”, a „Krasnale” i „Biedronki” obejrzały spektakl „O pewnym smoku”. Po obu przedstawieniach Pan Teatrzyk poprowadził też zabawy teatralno-animacyjne.

KALUSZYŃSKA BIBLIOTEKA - MIEJSCE NA CZASIE

Obchody 21. Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek

08.05. godz.09:00 Inauguracja Tygodnia Bibliotek -

Głośne Czytanie na drugie śniadanie kl.I

08.05. godz.18:00 Spotkanie autorskie z Albeną Grabowską

09.05. godz.10:00 Warsztaty z Wojciechem Cichonem kl. V

09.05. godz.18:00 Kaluszyńskie spotkania z historią

10.05. godz.10:00 Spotkanie autorskie z Joanną Jagiełło kl.II

12.05. godz.18:00 Koncert zespołu PLATEAU

13.05. godz.10:00 Spotkanie autorskie z "FENKIEM" 5 latki

13.05. godz.15:00 Klub malucha - logorytmika

14.05. godz.10:00 Spektakl teatralny "PRZYTULAKI" 3 latki

15.05. godz.10:00 Spektakl teatralny "O pewnym smoku" 4 latki

Partner

- Z okazji Dnia Dziecka instytucja włączyła się w imprezę dla dzieci zorganizowaną przez OSP WĄSY i sołectwo Wąsy. Inaugurację pikniku rozpoczęło wspólnym czytaniem „Lokomotywy”, włączając się w XXIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom, który w 2024 roku obchodzony był pod hasłem „Porozmawiajmy o książkach, Tygrysie”.

- Następną akcją, w którą placówka włączyła się po raz kolejny była międzynarodowa akcja **Czytanie na Polanie**. W przepięknej scenerii Parku Miejskiego klasykę polskiej poezji dziecięcej czytali Burmistrza Kałuszyna Pan Arkadiusz Czyżewski, Przewodniczący Rady Miejskiej Pan Adam Kaczmarczyk, członkowie Zespołu Wielopokoleniowego Razem i wychowanki Schroniska dla Nieletnich w Mrozach. Było dużo dobrej zabawy, występy przedszkolaków, malowanie buziek i animacje z chustą Klanza.

Międzynarodowa Akcja Czytanie na Polanie. Edycja 2024

➤ Noc Świętojańska nad Zalewem Karczunek.

Biblioteka we współpracy z Urzędem Miejskim organizuje od ponad 10 lat imprezę plenerową Noc Świętojańska nad Zalewem Karczunek. W trakcie festynu występują lokalni artyści – dziecięce zespoły działające w Kałuszynie. Dziewczęta z zespołów oprócz pieśni ludowych prezentują obrzęd puszczania wianków nawiązujący do tradycji nocy świętojańskiej. Atrakcją imprezy są koncerty artystów o ogólnopolskiej popularności. W roku 2024 były to zespoły Łobuzy, Cristo Dance i Nowator. Nowością w 2024 roku był konkurs kulinarny dla Kół Gospodyń Wiejskich „Bitwa Regionów”. Wydarzenie było współorganizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego.

- Kolejną ogólnopolską akcją jest rajd rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz”. Placówka zorganizowała imprezę po raz dwunasty. Peleton cyklistów przejechał około 20 km przez malownicze miejscowości gminy Kałuszyn. Meta Rajdu była na boisku treningowym Victorii. Na kolarzy czekało wiele atrakcji: smaczny poczęstunek, konkursy i zabawy.

- **Narodowe Czytanie** należy do najważniejszych ogólnopolskich akcji czytelniczych. Placówka uczestniczyła w nim po raz 11. W Parku Miejskim przy fontannie na scenie głównej wyjątkowo zdolni lektorzy, wśród których byli przedstawiciele władz samorządowych, reprezentanci różnych pokoleń, zawodów i środowisk, zmierzali się lekturą akcji, czyli „Kordianem” Juliusza Słowackiego. Narodowe Czytanie było prawdziwą uczcą dla miłośników twórczości pisarskiej, ale także dla tych, którzy dopiero odkrywają klasykę polskiej literatury. Po czytaniu akcja przerodziła się w Piknik rodzinny. Przestrzeń parkowa wypełniona była szeregiem bezpłatnych atrakcji. Animacjom i zabawom nie było końca. Partnerem wydarzenia był Samorząd Województwa Mazowieckiego.

- 19 października w ramach X Ogólnopolskiej **Nocy Bibliotek** pod hasłem Moc Bibliotek odbył się wyjątkowy koncert pełen emocji i energii. Takich przeżyć i niezapomnianych chwil dostarczyli nam artyści z zespołu COSTANOVA z charyzmatyczną wokalistką Elżbietą Sieradzińską. Podczas tego szczególnego wieczoru Uczestnicy wydarzenia otworzyli swoje serca na potrzeby innych włączając się w zbiórkę charytatywną na leczenie małego Jasia Polemberskiego.

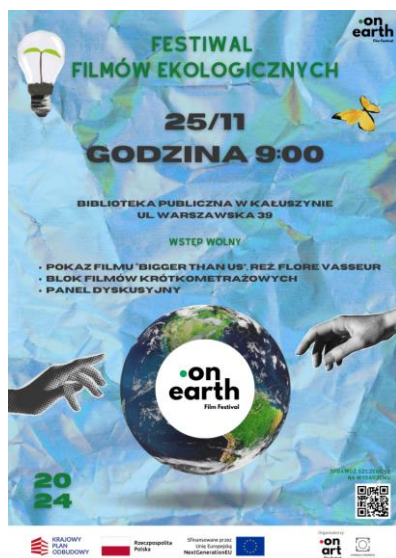
- „Czytamy z sercem” – to ogólnopolska akcja edukacyjna dla dzieci i młodzieży organizowana z okazji Ogólnopolskiego Dnia Głośnego Czytania oraz Światowego Dnia Serca. W zajęciach uczestniczyły 4-latki z Przedszkola Publicznego w Kałuszynie oraz klasy 0 Szkoły Podstawowej w Kałuszynie.

- W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Odra-Niemen Oddział Mazowiecki instytucja współorganizowała dwa Festyny rodzinne z widowiskami historycznymi

na Mazowszu, które odbyły się w Parku Miejskim. 1 i 15 września Biblioteka przygotowała stanowisko z zagadkami i kolorowanki o tematyce historycznej i literackiej.

W ramach Festiwalu Filmów Ekologicznych – On Earth w Bibliotece odbył się: pokaz filmu pełnometrażowego pt. „Bigger than us”, blok filmów krótkometrażowych oraz panel dyskusyjny. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie klas VII.

Kolejną formą pracy realizowaną przez instytucję są cykliczne, odbywające się najczęściej raz w miesiącu warsztaty tematyczne dla dorosłych oraz dzieci.

- **„Kałuszyńskie spotkania z historią”** to cykliczne warsztaty historyczno-genealogiczne, które odbywają się od listopada 2019 roku. Skupiają one pasjonatów lokalnej historii i genealogii. Uczestnicy spotkań zapoznają się z regionalną historią miasta, gminy czy parafii. Mają też możliwość przeprowadzenia badań genealogicznych własnego rodu sięgając do źródeł takich jak księgi metrykalne, hipoteczne itp.

- Warsztaty **„Twórcze Lejdis”** organizowane są od 2013 roku. Celem projektu jest promocja kultury i organizacja czasu wolnego. Nieformalna grupa kobiet „Twórcze Lejdis” skupia osoby, które lubią twórczo i aktywnie spędzać wolny czas. Spotkania odbywają się w Bibliotece lub w plenerze. Oprócz warsztatów biblioteka organizuje wyjazdy

na spektakle teatralne.

- 12 marca zadebiutował w Bibliotece **Klub Miłośników Książek ZABOOKOWANI**. Zrzesza on grupę naszych czytelniczek, które mają wspólną pasję – czytanie książek. Spotkania odbywają się raz w miesiącu. Podstawowym zadaniem Klubu jest promowanie współczesnej literatury i kultury polskiej wśród lokalnej społeczności.

- „Świat zaklęty w Bibliotece” – jest to projekt realizowany wspólnie z Przedszkolem Publicznym w Kałuszynie od września 2022 roku. Wychowankowie przedszkola uczestniczą w zajęciach, podczas których w oparciu o literaturę, omawiane są różnorodne tematy dotyczące zdrowia, otaczającej nas rzeczywistości, świąt itp. Spotkania mają charakter edukacyjny, łączący w sobie elementy dyskusji, zabawy i nauki.
- „Baśnie i bajeczki” – w projekcie uczestniczą uczniowie klas 0 ze Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Podczas zajęć dzieci poznają różnorodne zagadnienia na podstawie wybranej literatury.
- **Klub Malucha** – z myślą o rodzicach i najmłodszych użytkownikach Biblioteki utworzony został Klub Malucha. Działa on w Oddziale dla Dzieci od marca 2024r. i jest miejscem, w którym dzieci mają okazję do przebywania z rówieśnikami i przygotowania się do pobytu w żłobku i przedszkolu, a także do wspaniałej zabawy. Spotkania odbywają się raz w miesiącu. Prowadzone są zajęcia z Integracji Sensorycznej oraz Sensoplastyki. Klub ma na celu pomoc dzieciom w ich prawidłowym rozwoju.

- „**Literackie podróże te małe i te duże**” – jest to projekt realizowany od października 2017 roku, którym objęci są uczniowie z klasy I-III Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Głównym jego celem jest promowanie czytelnictwa wśród dzieci, wzmocnienie więzi z Biblioteką, rozwijanie zainteresowań czytelniczych łączących literaturę z zajęciami plastycznymi.
- W ramach współpracy z Urzędem Miejskim w Bibliotece odbył się Dzień Sołtysa oraz Złote Gody.

- W ramach akcji „Zima w mieście” i „Lato w mieście” Biblioteka corocznie organizuje wypoczynek dla dzieci. W 2024r. placówka zorganizowała we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Kałuszynie zajęcia dla dzieci pod hasłem „**Bezpieczne Ferie z OSP Kałuszyn**”. Przeprowadzone zostały one w budynku Biblioteki (biblioteczna kinoteka w ramach Parasola Licencyjnego) oraz w budynku OSP w Kałuszynie (warsztaty ze strażakami, pokazy i pomocy, gry, zabawy, animacje, bal). Wakacyjny wypoczynek odbył się pod hasłem „**AHOJ PRZYGODO!**” Podczas dwutygodniowego cyklu zrealizowano zajęcia o różnorodnej tematyce edukacyjno-profilaktycznej, m.in.: warsztaty garncarskie, ekologiczne, sportowe, warsztaty z psem Preclem na temat opieki nad zwierzętami przeprowadzone przez wydawców serii książek „Przygody psa Precla”. W ramach ogólnopolskiej akcji Sieciaki na wakacjach przeprowadzono zajęcia na temat bezpieczeństwa w sieci Internet. Zorganizowano też 3 wycieczki. Uczestnicy wyprawy do Stolicy zwiedzając Stadion Legii Warszawa wysłuchali historii o powstaniu klubu sportowego, a w Akademii Pożarnictwa w Warszawie obejrzelili sprzęt ratowniczo-gaśniczy i poznali pracę strażaków. W trakcie pobytu w rodzinnym parku rozrywki Kosmiczne Ranczo dzieci wzięły udział w zabawach edukacyjnych. Podczas spaceru w Rezerwacie Przyrody Jedlina w Mieni poznały zasady zachowania w lesie.

Promocja czytelnictwa:

- W 2024 roku placówka kontynuowała kreatywną metodę pracy z wykorzystaniem japońskiego teatrzyku Kamishibai. Podczas realizacji projektów „Świat zaklęty w Bibliotece” oraz „Literackie podróże te małe i te duże” wykorzystując formę pracy z obrazem i tekstem wprowadzamy najmłodszych w świat literatury i teatru, promując ponadto czytelnictwo. Przedstawienie teatrzyku obejrzelি również podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy CARITAS z Mrozów.

- Systematycznie prowadzone są Lekcje biblioteczne. Wzięły w nich udział dzieci z klas 0. W trakcie zajęć poznały bibliotekę, zasady jej działania i niejednokrotnie wypożyczyły swoją pierwszą książkę.
- Od roku 2019 Biblioteka uczestniczy w sztabarowej kampanii społecznej Instytutu Książki „Mała książka – Wielki człowiek”. W ramach akcji wydawane są dzieciom bezpłatne wyprawki czytelnicze zawierające książki oraz karty do zbierania naklejek. Akcja ma na celu wyrobienie nawyku czytania od najmłodszych lat.

- Spotkania autorskie
14 lutego odbyło się spotkanie autorskie **Joanny Jax** – mistrzyni sag rodzinnych, autorki niezwykle popularnych powieści historyczno-obyczajowych, Wieczór z autorką był odpowiedzią na głosy czytelników.

2 kwietnia obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci. Z tej okazji 4 kwietnia kałuszyńską bibliotekę odwiedziła Pani **Barbara Supel** – autorka jednej z najpopularniejszych wśród naszych małych czytelników serii książek o przygodach Jadzi Pętli i jej brata Stasia. Na to wyjątkowe spotkanie zostały zaproszone klasy 0 ze Szkoły Podstawowej wraz z wychowawczyniami.

- Konkursy
47. Konkurs Recytatorski „Warszawska Syrenka”. W Bibliotece odbyły się eliminacje miejsko-gminne. Do etapu gminnego zgłosiło się 9 uczniów z klas I–VIII Szkoły Podstawowej w Kałuszynie.

„Najlepszy czytelnik miesiąca” – konkurs czytelniczy dedykowany był dzieciom uczestniczącym w projekcie „Świat zaklęty w Bibliotece”. Odbyswał się w roku szkolnym.

„Wakacyjny Mistrz Czytelnictwa 2024” – przeznaczony był dla czytelników od 0 do 19 lat. Najaktywniejszy czytelnik w projekcie „Mała książka – Wielki człowiek”. W konkursie nagrodzono dzieci, które przez cały rok zebrały największą ilość Kart Małego Czytelnika.

Z usług Biblioteki korzystają osoby należące do specjalnych grup użytkowników. Uczestniczyły one w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez naszą placówkę, zarówno, jako odbiorcy (np. seniorzy, podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Mrozach) jak również brały czynny udział w działaniach (podopieczne z Okręgowego Ośrodka Wychowawczego w Mrozach, członkowie Zespołu Międzypokoleniowego Razem oraz Klubu Senior+). Osobom słabowidzącym biblioteka oferuje książki z dużą czcionką, audiobooki oraz kody dostępu do platformy e-booków, audiobooków i synchrobooków. Strona internetowa Biblioteki jest dostosowana do potrzeb osób słabowidzących.

Celem realizacji działalności statutowej, wzbogacenia oferty Biblioteka aplikuje o dodatkowe środki finansowe w ramach dostępnych programów i grantów oraz korzysta ze wsparcia sponsorów. W 2024 r. budżet Biblioteki został zasilony z innych źródeł kwotą ok. 160 tys. zł, tj:

Nazwa Program /grantodawcy	Kwota brutto
„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”	8.077,00
„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”	7.000,00
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, w tym: ➤ 4 Kałuszyński Orszak Trzech Króli – 7.500,00 ➤ Obchody 21. Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek – 25.000,00 ➤ Noc Świętojańska nad Zalewem Karczunek 2024 – 30.000,00 Narodowe Czytanie – kałuszyńskie święto rodzimej literatury – 2024 – 15 000,00	77 500,00

KOWR (Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa) — organizacja Konkursu Kulinarnego Bitwa regionów podczas wydarzenia Noc Świętojańska	20.000,00
darowizny pieniężne od sponsorów na organizację wydarzeń kulturalnych	24 400,00
dochód ze świadczonych usług płatnych	22.986,00

Należy podkreślić, że również gminne placówki oświatowe współdziałają przy organizacji szeregu imprez i przedsięwzięć kulturalnych. Występy artystyczne indywidualne uczniów oraz Zespołów Kasaniecka i Fleciki uświetniają uroczystości patriotyczne, okazjonalne, związane z podtrzymywaniem tradycji i zwyczajów.

Na realizację zadań bieżących w obszarze kultura i dziedzictwo narodowe w 2024 roku gmina poniosła wydatki w kwocie 1 694 411,30 zł, w tym:

- dotacje podmiotowe dla samorządowych instytucji kultury na realizację zadań statutowych: dla Domu Kultury w wysokości 685 978,72 zł i Biblioteki w wysokości 769 856,90 zł.
- na realizację zadań bieżących wydatki w wysokości 238 575,68 zł zostały poniesione na zakupy energii elektrycznej w świetlicy w Garczynie Dużym i Milewie, oleju opałowego do świetlicy w Gołębiówce oraz w ramach ochrony zabytków i opieki nad zabytkami na renowację mogił żołnierzy poległych w 1939 r w walkach pod Kałuszynem.

6.Sport i rekreacja

Sport i rekreacja to najbardziej powszechne formy aktywności fizycznej mieszkańców miasta i gminy Kałuszyn. Aktywność ruchowa stała się doskonałym sposobem na spędzanie wolnego czasu przez dzieci i młodzież, jak również osoby dorosłe. Każdego roku analizowane są potrzeby mieszkańców dotyczące tworzenia miejsc do większej aktywności, poprzez uprawianie sportu i rekreacji.

Samorząd Gminy poza bieżącym utrzymaniem infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w 2024 roku podejmował działania celem ulepszenia istniejącej infrastruktury i tworzenia nowej przestrzeni do aktywności ruchowej, korzystając przy tym z zewnętrznych możliwości finansowania, m.in. wojewódzkiego programu dofinansowania rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

Gminną bazę sportową stanowią:

- boisko sportowe przy ul.1 Maja w Kałuszynie
- kompleks boisk o sztucznej nawierzchni na terenie przyszkolnym przy ul. Pocztovej w Kałuszynie:
 - boisko do piłki nożnej ORLIK,
 - boisko do siatkówki i koszykówki,
 - kort tenisowy,
 - boisko wielofunkcyjne z możliwością gry w piłkę nożną, siatkową, koszykową oraz tenisa ziemnego z bieżnią lekkoatletyczną,

- dwie hale sportowe w budynku szkoły w Kałuszynie,

boisko sportowe przy ul.1 Maja

Kompleks boisk przy Szkole Podstawowej

Do aktywności fizycznej i rekreacji służą następujące obiekty gminne:

➤ na obiekcie zalew Karczunek:

- kąpielisko,
- plaża,

- ✓ boisko do siatkówki plażowej,
- ✓ miejsca do grillowania,
- ✓ sauna,
- ✓ pomost dla dzieci,
- ✓ plac zabaw dla dzieci,
- ✓ ścieżka rowerowa,
- ✓ siłownia zewnętrzna,
- ✓ ścieżka rowerowa oraz siłownia

Ścieżka edukacyjna nad zalewem

- plac zabaw w Parku Miejskim,
 - plac zabaw przy Gminnym Żłobku w Kałuszynie
- Na terenie wiejskim gminy do dyspozycji mieszkańców pozostają:

- place zabaw w sołectwach Gołębiówka, Nowe Groszki, Patok, Leonów, Przytoka, Sinołęka, Wąsy, Chrościce / -na terenie przyszkolnym/, siłownie zewnętrzne i place zabaw w miejscowościach Ryczówek, Mroczyki, Milew, Olszewice i Wity.
- Siłownie zewnętrzne we wsiach Gołębiówka i Zimnowoda,
- boiska do piłki nożnej przy szkole w Chrościcach, w miejscowości Wąsy oraz na terenie OSP Zimnowoda,
- stoły do tenisa stołowego, stoły bilardowe w remizo-świetlicach.

W 2024 roku, Gmina prowadziła działania z zakresu kultury fizycznej i sportu we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Realizatorzy zadań zostali wyłonieni w trybie otwartych konkursów ofert.

Do przedsięwzięć z zakresu kultury fizycznej i sportu realizowanych we współpracy z organizacjami w roku sprawozdawczym należały w szczególności:

- zajęcia sportowe i udział w rozgrywkach w piłce nożnej dzieci roczników 2014-2018, pikniki sportowe, obóz sportowo-terapeutyczny wyjazdowy w górach prowadzone przez Uczniowski Ludowy Klub Sportowy działający przy Szkole Podstawowej w Kałuszynie
- zajęcia i rozgrywki z piłki nożnej dzieci i młodzieży roczników 2013-2006 oraz dorosłych, zajęcia z kick-boxingu dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych, zajęcia z badmintonu, rozgrywki tenisa ziemnego, organizacja turnieju piłkarskiego firm i stowarzyszeń oraz pikniku rodzinnego organizowane przez Klub Sportowy Victoria w Kałuszynie.

W 2024 r. wydatki na kulturę fizyczną zostały poniesione w wysokości 239 070,34 zł tj. 41,70 % planowanych w kwocie 573 323,00 zł, w tym bieżące w wysokości 100.000,00 zł, na realizację zadań w trybie otwartych konkursów ofert oraz majątkowe w kwocie 12 319,19 zł związane z rozpoczęciem zadania pn. „Budowa toru specjalnego – skateparku w Kałuszynie”.

Na obiektach gminnych odbywały się wydarzenia o charakterze sportowym, rekreacyjnym, promujące zdrowy styl życia.

- na kortach tenisowych przy ul. Pocztovej klub „Victoria” Kałuszyn uczestniczył w rozgrywkach eliminacyjnych Drużynowych Mistrzostw Polski w dniu 20 lipca 2024 r., prowadzonych w ramach Polskiej Ligi Tenisa;

KALUSZYN

Serdecznie zapraszamy
na

DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA POLSKI

POLSKA LIGA TENISA

KALUSZYN-PIASECZNO

VICTORIA KALUSZYN

ARENA

20 LIPCA GODZ. 10:00-18:30

ORLIK Kałuszyn, ul. Pocztowa 4

- 11 sierpnia nad Zalewem Karczunek odbył się Kałuszyn Triathlon Cup 2024 współorganizowany z klubem V-MAX Adamów;

- 25 sierpnia na stadionie miejskim odbył się Piknik Rodzinny „Stare jest fajne” organizowany przez klub sportowy „Victoria” Kałuszyn;

- 31 sierpnia na kortach tenisowych przy ul. Pocztowej odbył się turniej tenisa ziemnego Kałuszyn Masters CUP;

- 1 i 15 września w Parku Miejskim w Kałuszyńce odbyły się pikniki historyczne, organizowane przez Stowarzyszenie Odra-Niemen.

7. Bezpieczeństwo

Bezpieczeństwo osób i mienia

Bezpieczeństwo osób i mienia na terenie Gminy Kałuszyn zapewnia Posterunek Policji w Kałuszyńce z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 20. Jednostka podlega Komisarjatu Policji w Mrozach, jej praca skoordynowana jest z działaniem Komisarjatu Policji w Mrozach.

Siedziba Posterunku Policji

Na podstawie danych przekazanych przez Posterunek Policji w Kałuszynie w 2024 roku w gminie Kałuszyn odnotowano 88 przestępstw, z tego stwierdzone 34 przestępstwa były o charakterze kryminalnym.

Ilość zaistniałych zdarzeń w roku sprawozdawczym oraz w latach 2020 -2024 obrazuje poniższe zestawienie sporządzone na podstawie informacji przekazanej przez Posterunek Policji w Kałuszynie:

Lp	Rodzaj zdarzenia	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
1	Przestępstwa o charakterze kryminalnym	12	6	30	33	34
	kradzieże	8	4	16	17	14
	kradzieże z włamaniem do mieszkania	2	-	4	2	2
	kradzieże z włamaniem do innych obiektów / pl. Handlowe	1	-	3	3	3
	kradzieże z włamaniem do pojazdu	1	-	-	5	3
	Pobicie	-	-	1	-	2
	uszkodzenia mienia	0	1	4	6	6
	uszkodzenia ciała	2	1	1	0	4
2	<i>Pozostałe zdarzenia</i>	22	23	34	35	54
	nietrzeźwi kierujący pojazdem	5	8	13	12	9
	wypadki drogowe	14	12	15	13	8
	przestępstwa narkotykowe	1	2	5	9	7
	Samobójstwa	0	0	0	1	4
	znęcanie się	-	-	-	-	6
	Nie stosowanie się do wyroku sądu	-	-	-	-	10
	inne	-	-	-	-	10

Zdarzenia drogowe w latach 2020 - 2024

Rodzaj zdarzenia	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Wypadki	14	12	15	13	8
Kolizje	75	101	98	96	105

Opracowanie własne na podstawie danych Posterunku Policji

Analizując statystykę zdarzeń drogowych w latach 2020 – 2024, w roku 2024 odnotowano najmniej wypadków drogowych - 8, tj. o 39 % mniej niż w roku 2023 i 43 % mniej niż w roku 2020. Ilość kolizji w 2024 r. była o 9,4 % wyższa niż w roku 2023 r.

i o 40 % wyższa w porównaniu do roku 2020.

W 2024 roku funkcjonariusze Posterunku Policji w Kałuszynie i Komisariatu Policji w Mrozach przeprowadzili 513 interwencji na terenie miasta Kałuszyn oraz 409 interwencji na terenie gminy w miejscach publicznych i w miejscach zamieszkania.

W celu poprawy bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Kałuszyn oprócz wzmocnienia służb przez Zespół Patrolowo- Interwencyjny z Komisariatu Policji w Mrozach w rejonach najbardziej zagrożonych przestępstwami i wybrykami chuligańskimi były kierowane służby pionów kryminalnych Komisariatu Policji w Mrozach i Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim oraz Wydział Ruchu Drogowego KPP Mińsk Mazowiecki.

Bezpieczeństwo pożarowe

Bezpieczeństwo pożarowe oraz likwidację innych miejscowych zagrożeń spowodowanych awariami urządzeń technicznych, kolizjami i wypadkami na drogach, gwałtownymi załamaniami pogody zabezpieczają jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu miasta i gminy Kałuszyn:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Kałuszynie – włączona do KSRG,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sinołęce – włączona do KSRG,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Falbogach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Gołębiówce,

- Ochotnicza Straż Pożarna w Nowych Groszkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Olszewicach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Wąsach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zimnowodzie.

siedziba OSP Falbogi

OSP Gołębiówka

OSP Katuszyn

OSP Olszewice

OSP Sinołęka

OSP Nowe Groszki

OSP Wąsy

OSP Żimnowoda

W 2024 roku na terenie miasta i gminy Kałuszyn odnotowano 207 zdarzeń, tj. wzrost o 17,61 % w porównaniu do roku 2023.

W g statystyki Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mińsku Mazowieckim odnotowane zdarzenia dotyczyły:

- pożarów - 23, tj o 4 mniej niż w 2023 roku,

- miejscowych zagrożeń (MZ) – 177, tj. o 36 więcej (25,53 %) niż w 2023 roku, ;
- Wezwań to alarmów fałszywych – 7, tj. o 1 mniej niż w 2023 roku.

Ilość zdarzeń na terenie gminy Kałuszyn w latach 2020 - 2024, do których dysponowane były jednostki OSP obrazuje poniższe zestawienie

Rodzaj zdarzenia	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Pożary	32	22	28	27	23
Miejscowe zagrożenia	76	103	156	141	177
Alarmy fałszywe	9	7	7	8	7
Ilość zdarzeń ogółem	117	132	191	176	207

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Pożary wg grup obiektów w latach 2020 – 2024

Wyszczególnienie:	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Obiekty użyteczności publicznej	1	0	0	0	0
Obiekty mieszkalne	8	7	7	9	6
Obiekty produkcyjne	0	0	0	0	0
Obiekty magazynowe	1	0	1	1	0
Środki transportu	2	6	3	4	5
Lasy (państwowe i prywatne)	1	0	2	3	1
Uprawy, rolnictwo	17	4	12	8	5
Inne obiekty	2	5	3	2	6
O g ó ł e m	32	22	28	27	23

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Przyczyny powstania pożarów w gminie Kałuszyn w 2024 roku

Przyczyny powstania pożarów	Ilość zdarzeń
podpalenia umyślne	9
nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych na paliwo stałe	2
nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy, zapalniczki	4
wady środków transportu	3
pożary jako następstwo innych miejscowych zagrożeń	2
nieostrożność osób dorosłych przy prowadzeniu prac pożarowo - niebezpiecznych	1
nieostrożność osób dorosłych w pozostałych przypadkach	1
pozostałe i nieustalone	1

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Miejscowe zagrożenia wg grup obiektów w latach 2020 – 2024

Wyszczególnienie:	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Obiekty użyteczności publicznej	4	32	4	1	0
Obiekty mieszkalne	8	7	18	16	19
Obiekty produkcyjne	0	2	2	0	3
Obiekty magazynowe	0	2	5	0	31
Środki transportu	22	28	28	28	39
Lasy (państwowe i prywatne)	0	0	2	0	0
Uprawy, rolnictwo	2	0	2	4	6
Inne obiekty	40	32	95	92	79
O g ó ł e m	76	103	156	141	177

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Przyczyny powstania miejscowych zagrożeń w gminie Kałuszyn w 2024 roku

Przyczyny powstania miejscowych zagrożeń	Ilość zdarzeń
huragany, silne wiatry, tornada	61
niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	34
inne przyczyny	51
nietypowe zachowanie się zwierząt, owadów stwarzających zagrożenie	13
gwałtowne opady atmosferyczne	4
wady środków transportu	5
celowe działanie człowieka	2
gwałtowne przybory wód, zatory lodowe	2
Niewłaściwe zabezpieczenie hodowanych zwierząt, gadów, ptaków	
nieprawidłowa eksploatacja urządzeń grzewczych	1
nieprawidłowe zabezpieczenie wykopów, studni, wyłazów itp.	1
Inne miejscowe zagrożenia powstałe w wyniku pożarów	1

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki

Wyjazdy jednostek OSP z terenu gminy w 2024 r.

Lp	Jednostka	Pożary	MZ	Alarmy fał.	Ogółem
1	OSP Kałuszyn	21	78	4	103
2	OSP Sinołęka	5	47	1	53
3	OSP Olszewice	5	12	0	17
4	OSP Gołębiówka	4	3	0	7
5	OSP Falbogi	3	11	1	15
6	OSP Wąsy	2	10	0	12
7	OSP Zimnowoda	0	6	0	6
8	OSP Groszki	1	3	1	4

Opracowano na podstawie informacji PSP Mińsk Mazowiecki.

W 2024 roku najwięcej wyjazdów do akcji /do pożarów i miejscowych zagrożeń (MZ) / ma na swoim koncie OSP Kałuszyn – 103 wyjazdy, w tym do pożarów 21 wyjazdów, do MZ -78 wyjazdów i 4 wyjazdy na alarmy fałszywe.

Jednostka OSP Kałuszyn zajęła 5 miejsce w powiecie mińskim pod względem udziału w akcjach po jednostkach OSP Sulejówek, Długa Kościelna, Dębe Wielkie i Cisie oraz szósty w powiecie średni czas przybycia do zdarzeń – 11 min. 52 s. po m. Mińsk Mazowiecki gm. Mińsk Mazowiecki, Latowiczu, Stanisławowie i Dębem Wielkim.

W 2024 roku strażacy Jednostek OSP z terenu gminy Kałuszyn uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Powiatową PSP w Mińsku Mazowieckim:

- Szkolenie Podstawowe OSP ukończyło 12 druhów: 2 druhów z OSP Sinołęka, 3 druhów OSP Falbogi, 3 druhów z OSP Wąsy, 3 druhów z OSP Zimnowoda, 1 druh OSP Olszewice.
- Szkolenie kierowców - konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP ukończyło 4 druhów: 3 z OSP Kałuszyn, 1 OSP Gołębiówka.

Finansowanie OSP

W 2024 roku na Ochotnicze Straże Pożarne zostały poniesione wydatki bieżące w kwocie 727 732,87 zł i dotyczyły w szczególności: realizacji zadań związanych z utrzymaniem sprzętu bojowego w gotowości bojowej, jego eksploatacją, utrzymaniem budynków, doposażeniem w niezbędny sprzęt, wypłatą ekwiwalentu dla strażaków ratowników za udział w akcjach, ubezpieczenie, badania, szkolenie, zabezpieczenie odzieży ochronnej, zatrudnienia kierowcy w OSP Kałuszyn. W ramach zadań bieżących wykonano remont budynku OSP Falbogi, zrealizowany z dofinansowaniem w kwocie 40 000 zł z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach zadania "Mazowieckie Strażnice OSP", przy wkładzie własnym 10 000 zł.

Nakłady poniesione w 2024 roku na zadania inwestycyjne związane z ochroną przeciwpożarową to kwota 2 648 804,53 zł. W 2024 roku został zakupiony nowy samochód ratowniczo-gaśniczy SCANIA N323 P450 wraz z wyposażeniem z przeznaczeniem dla OSP Kałuszyn. Zakupiono również pralnice i suszarkę do ubrań specjalnych strażaków, zakupiony sprzęt został zainstalowany w OSP Kałuszyn i służy wszystkim jednostkom.

Zestawienie nakładów inwestycyjnych na ochronę przeciwpożarową w 2024 roku

Lp	Nazwa zadania	Kwota brutto
1.	Zakup nowego ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego wraz z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kałuszynie	2 034 582,08, w tym 1 854 042,00 - dofinansowanie zewnętrzne 180 540,08 - środki własne budżetu gminy
1.	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii	524 506,45, w tym dofinansowanie z programu Polski Ład - 490 000,00
2.	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na nieruchomości użytkowanej przez OSP Wąsy	28 290,00, w tym dofinansowanie z WFOŚ i GW - 23 985,00

3.	Dotacja na dofinansowanie zakupu aparatu tlenowego dla OSP Zimnowoda	5 215,00
4.	Zakup pralnicy i suszarki do ubrań specjalnych dla Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Kałuszyn	56 211,00

Przekazanie samochodu przez Gminę Kałuszyn Jednostce OSP Kałuszyn odbyło się dnia 30.11.2024 r. podczas uroczystego apelu.

- Strażacy OSP uczestniczą w uroczystościach patriotycznych, kościelnych, służą pomocą podczas organizacji wydarzeń kulturalnych.

Uczestnictwo strażaków OSP w obchodach Święta 3 Maja

W dniu 29.06.2024 r. na stadionie w Kałuszynie Zarząd Gminny OSP zorganizował zawody sportowo-pożarnicze Jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych szczebla gminnego. Zawody przeprowadzono w dwóch konkurencjach – sztafeta pożarnicza 7x50 m z przeszkodami i ćwiczenie bojowe. W zawodach wzięło udział 8 drużyn w grupie „A” - męskie drużyny pożarnicze (OSP Wąsy, OSP Sinołęka, OSP Falbogi, OSP Kałuszyn, OSP Olszewice, OSP Zimnowoda i OSP Gołębiówka, OSP Groszki) i 1 drużyna w grupie „C” – kobiece drużyny pożarnicze – OSP Wąsy.

Klasyfikacja końcowa zawodów 29.06.2024 r.:

Grupa 'A'		Punkty:		
MIEJSCE	Nazwa OSP	sztafeta	bojówka	Suma
1	OSP Sinołęka	67,9	49,42	117,32
2	OSP Gołębiówka	71,57	79,36	150,93
3	OSP Olszewice	87	69,4	156,4
4	OSP Wąsy	73,09	85,2	158,29
5	OSP Zimnowoda	82,39	77,54	159,93
6	OSP Falbogi	83,33	79,37	162,7
7	OSP Kałuszyn	68,93	102	170,93
8	OSP Groszki	82,17	107,55	189,72
Grupa "C" - kobiece drużyny pożarnicze				
1	OSP Wąsy	75,5	88,36	163,86

Dodatkowo poza regulaminem w zawodach wystartowały Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze:

1. MDP z OSP Falbogi,
2. MDP z OSP Kałuszyn,
3. MDP z OSP Sinołęka,
4. MDP z OSP Wąsy,

oraz

Dziecięca Drużyna Pożarnicza z OSP Sinołęka

Gminne zawody sportowo-pożarnicze 29.06.2024 r.

- Uroczysty apel w dniu 8 czerwca 2024 r. z okazji nadania sztandaru oraz 95-lecia powstania jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej Falbogi

- W dniu 21 września 2024 r. Jubileusz 95 –lecia świętowała Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Wąsach.

V. INFORMACJE FINANSOWE I INWESTYCYJNE

1. Wykonanie budżetu Gminy Kałuszyn

Budżet na 2024 rok przyjęty został uchwałą nr XLI/363/2023 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 18 grudnia 2023 r. W ciągu roku dokonywane były zmiany w budżecie uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza Kałuszyna. Budżet Gminy Kałuszyn na 2024 r. po stronie dochodów planowany był w wysokości 57.622.411,70 zł, wykonany został w wysokości 52.678.120,28 zł, co stanowi 91,42 % planu. Plan wydatków wynosił 57.781.861,70 zł, wydatki poniesione zostały w kwocie 53.842.992,44 zł, co stanowi 93,18 % planowanych.

Dochody

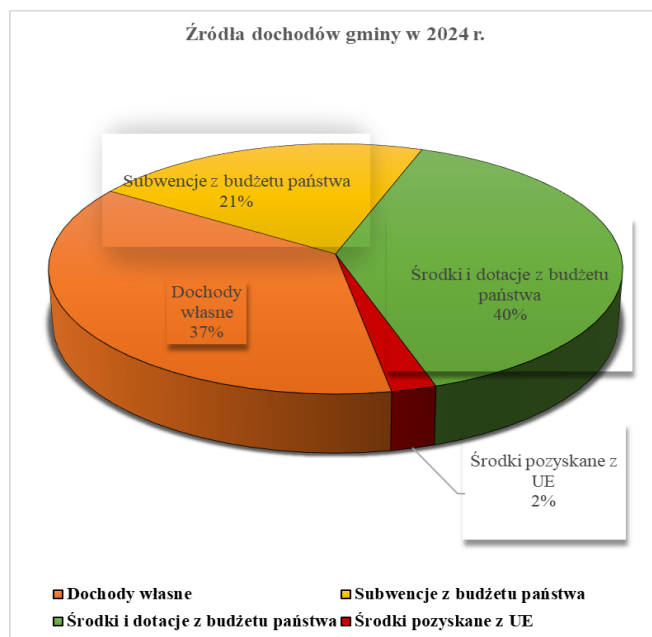
Wyszczególnienie	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	36.835.650,38	36.499.975,44	99,09	69,29
Dochody majątkowe	20786.761,32	16.178.144,84	77,83	30,71
Razem:	57.622.411,70	52.678.120,28	91,42	100,00

Strukturę planowanych i wykonanych dochodów budżetu Gminy Kałuszyn w 2024 r. przedstawia poniższe zestawienie

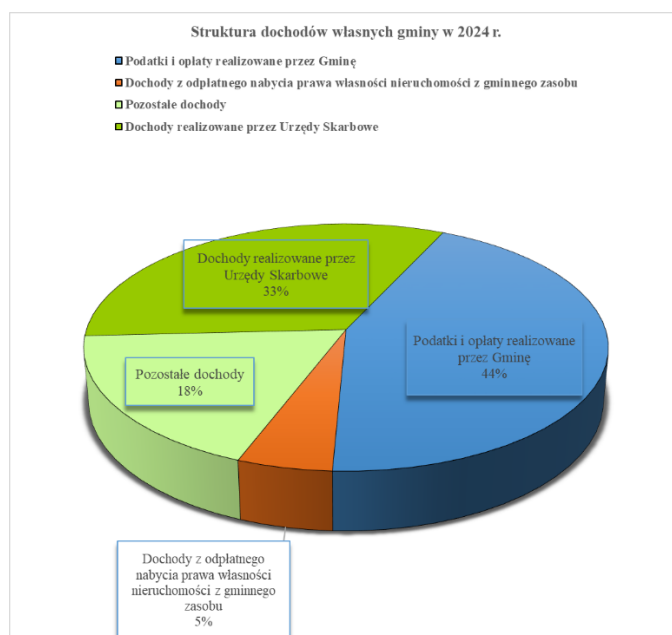
Źródła dochodów	Plan 2024 r.	Wykonanie 2024 r.	Realizacja planu w %	% udział W wykonaniu
Dochody własne	19.910.837,51	19.432.553,36	69,61	36,89
Subwencje z budżetu państwa, w tym: środki na uzupełnienie dochodów gmin	11.250.344,00 910.710,00	11.250.344,00 910.710,00	100,00 100,00	21,36
Środki i dotacje celowe z budżetu państwa	25.249.091,57	20.793.048,48	82,35	39,47
Środki pozyskiwane z Unii Europejskiej	1.212.138,62	1.202.174,44	99,18	2,28
Dochody ogółem	57.622.411,70	52.678.120,28	91,42	100,00

Największym źródłem zrealizowanych dochodów gminy w 2024 roku były środki i dotacje celowe z budżetu państwa/ na realizację zadań bieżących i inwestycyjnych gminy - stanowiły 39,47% wykonania, w dalszej kolejności dochody własne – 36,89 %, subwencje z budżetu państwa stanowiły 21,37 % udziału w dochodach wykonanych, środki pozyskane z UE stanowiły 2,28 % dochodów.

Źródła (% udział) wykonanych dochodów Gminy Kałuszyn w 2024 roku obrazuje poniższy wykres:

Dochody własne stanowią wpływy z podatków i opłat realizowanych przez Gminę oraz urzędy skarbowe. Strukturę (%) tych dochodów przedstawia poniższy wykres

W dochodach własnych Gminy Kałuszyn w 2024 roku najwyższe wpływy stanowiły podatki i opłaty realizowane przez Gminę – 44 %.

Strukturę wykonanych dochodów własnych Gminy Kałuszyn wg głównych źródeł obrazuje poniższa tabela.

Źródła dochodów własnych	2024 r.	% udział w dochodach realizowanych przez Gminę/US	% udział w dochodach własnych
	Dochody wykonane w zł		
Podatki i opłaty realizowane przez Gminę w tym:	8.505.670,22	100,00	44
- Podatek od nieruchomości	6.786.967,58	79,79	
- Podatek od środków transportowych	531.812,08	6,25	
- Podatek rolny	431.117,32	5,07	
- Podatek leśny	141.980,92	1,67	
- Opłata targowa	42.253,00	0,50	
- wpływy z opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych	184.238,04	2,17	
- wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	37.897,20	0,45	
-wpływy z opłaty eksploatacyjnej	189.233,36	2,22	
- wpływy z opłaty skarbowej	22.961,00	0,27	
-wpływy za zajęcie pasa drogowego	110.122,58	1,29	
-odsetki od podatków i opłat	27.087,14	0,32	
Dochody z odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości z gminnego zasobu	998.448,00	-	5
Pozostałe dochody	3.565.948,26	-	18
Dochody realizowane przez urzędy skarbowe, w tym:	6.362.486,88	100,00	33
Udziały w PIT	5.781.091,00	90,86	
Udziały w CIT	68.154,00	1,07	
Wpływy z podatku w formie karty podatkowej	33.382,09	0,53	
Podatek od spadków i darowizn	19.317,00	0,30	
Podatek od czynności cywilno-prawnych	460.619,85	7,24	
Odsetki/nadpłata/	77,06	0,00	
Dochody własne ogółem	19.432.553,36		100,00

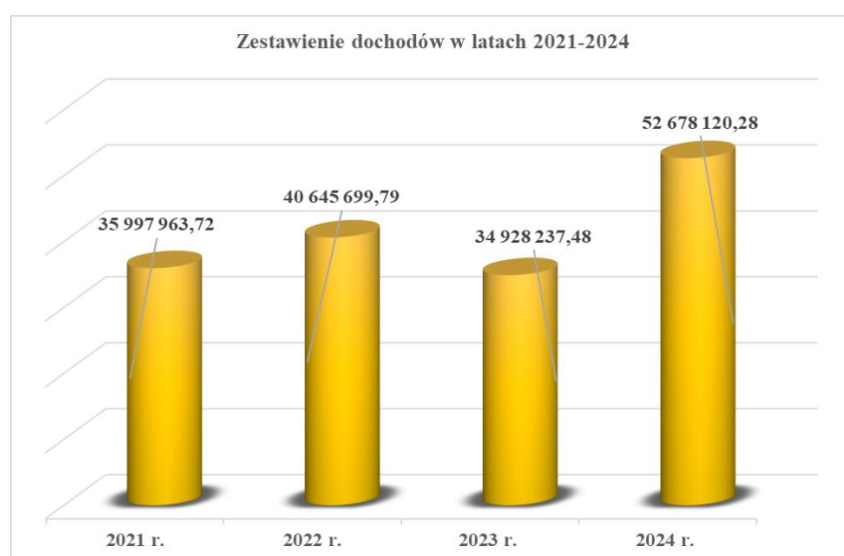
W 2024 roku we wpływach z dochodów własnych najistotniejszą pozycję stanowiły dochody z tytułu podatków i opłat realizowanych przez Gminę – 44 %. W tej pozycji dochodów najwyższe wpływy były z podatku od nieruchomości i stanowiły 79,79 %, w dalszej kolejności z podatku od środków transportowych - 6,25 %, wpływy z podatku rolnego – 5,07 %.

W dochodach realizowanych przez Urzędy Skarbowe w 2024 roku najistotniejszą pozycję stanowią udziały w PIT - 90,86 %, następnie podatek od czynności cywilno-prawnych – 7,24 %, udziały w CIT – 1,07 %, pozostałe wpływy tj, podatek od spadków i darowizn oraz wpływy z podatku w formie karty podatkowej stanowiły poniżej 1 %.

Pozostałe dochody stanowiły 18,35 % - w szczególności były to wpływy z opłat za odbiór odpadów komunalnych, opłat za świadczone usługi przedszkolne, opiekę nad dziećmi do lat trzech, żywienie w placówkach oświatowych, opłat za korzystanie z miejsc parkingowych przy zalewie oraz terenów rekreacyjnych.

Dochody z odpłatnego nabycia prawa własności nieruchomości z zasobu gminnego stanowiły 5,14% dochodów własnych.

Kształtowanie się dochodów Gminy Kałuszyn w latach 2021 – 2024 obrazuje poniższe zestawienie:

Wydatki

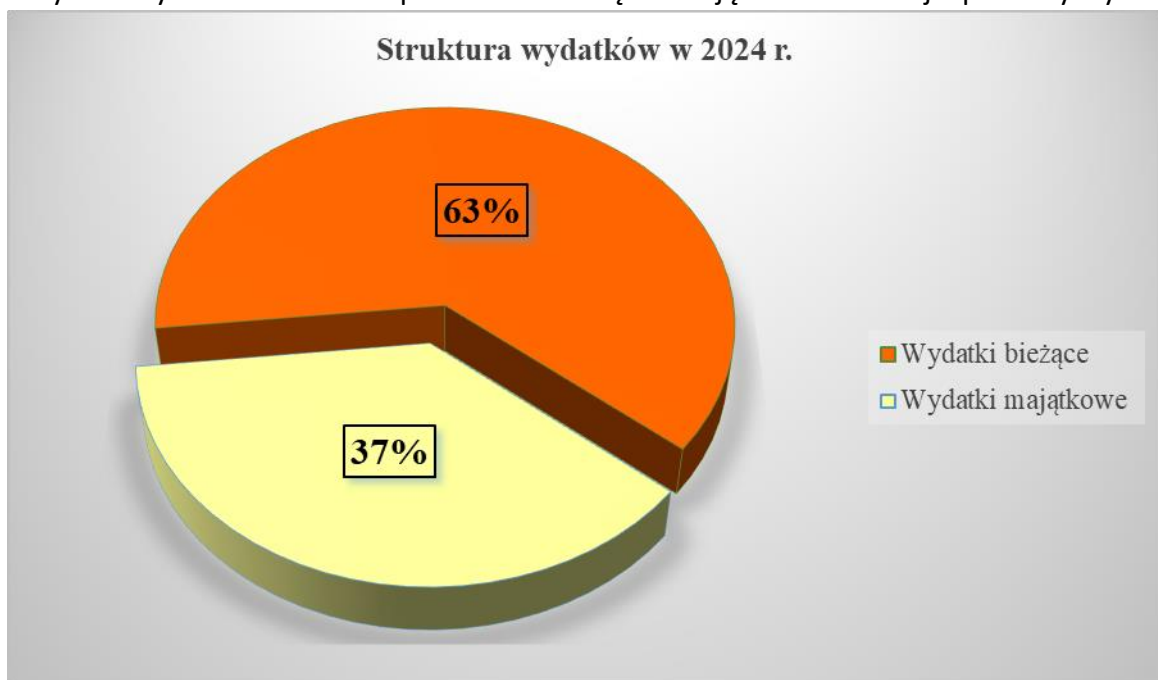
W 2024 roku Gmina ponosiła wydatki związane z realizacją bieżących zadań nałożonych przepisami prawa, zadań zleconych gminie ustawami oraz wydatki na realizację zadań inwestycyjnych.

Strukturę planowanych i wykonanych wydatków budżetu Gminy Kałuszyn w 2024 r. przedstawia poniższe zestawienie

Lp.	Wyszczególnienie	Plan wydatków	Wykonanie wydatków	% wykonania planu	Struktura wykonania wydatków bieżących
1	Wydatki bieżące na zadania własne,	32.644.591,11	30.029.941,65	91,99	89,19
2	Wydatki bieżące na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone gminie	3.431.016,63	3.398.648,14	99,06	10,09

3	Wydatki bieżące na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Wydatki bieżące finansowane ze środków z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	255.303,00	241.871,50	94,74	0,72
	Razem wydatki bieżące	36.330.910,74	33.670.461,29	92,68	100,00
	Wydatki inwestycyjne	21.450.950,96	20.172.531,15	94,04	
	Wydatki ogółem	57.781.861,70	53.842.992,44	93,18	

Wydatki gminy na realizację bieżących zadań własnych w 2024 roku stanowiły 89,19 % wydatków bieżących, na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zadań zleconych gminie - 10,09 % wydatków bieżących, wydatki na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, które są finansowane z dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowiły 0,72 % wydatków bieżących. Strukturę wydatków Gminy Kałuszyn w 2024 roku w podziale na bieżące i majątkowe obrazuje poniższy wykres.

Wydatki bieżące stanowiły 63 %, majątkowe 37 % ogółu wydatków budżetu Gminy Kałuszyn.

Strukturę planowanych i zrealizowanych ogólnych wydatków Gminy Kałuszyn wg układu klasyfikacji budżetowej w 2024 roku obrazuje poniższa tabela.

Struktura wydatków budżetu Gminy w 2024 roku ogółem wg układu klasyfikacji budżetowej

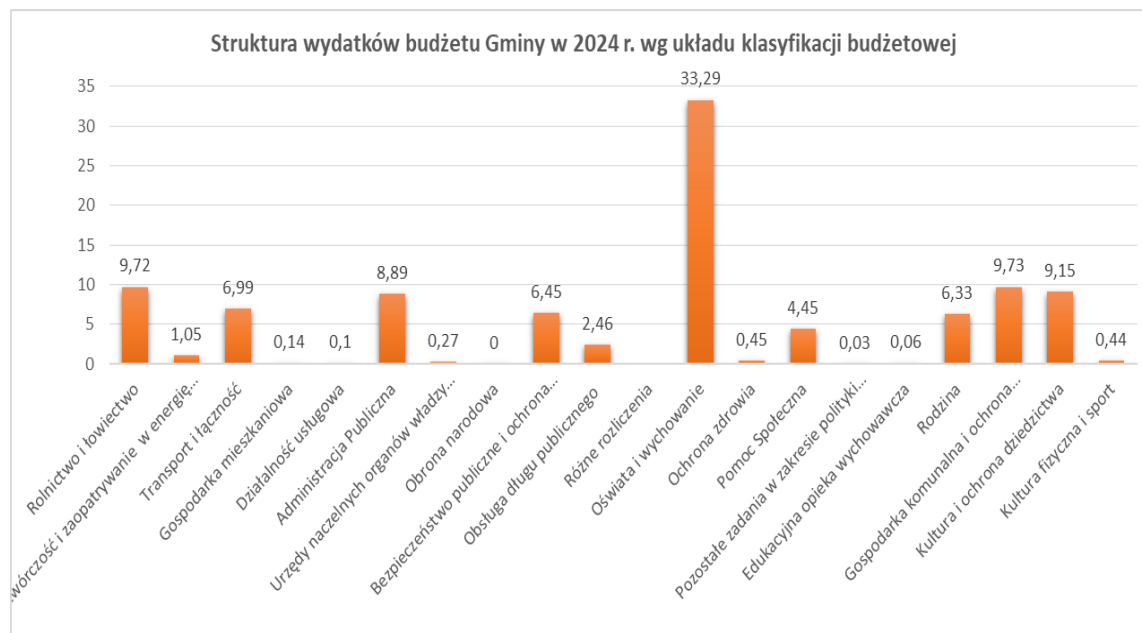
Dział	Klasyfikacji budżetowej	Plan wydatków w zł;	Wykonanie Wydatków w zł;	Wykonanie planu w %	udział % w ogólnym wykonaniu
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 308 055,62	5 235 783,15	98,64%	9,72

400	Wytwórczość i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	650 482,42	564 302,83	86,75%	1,05
600	Transport i łączność	4 062 264,00	3 762 313,58	92,62%	6,99
700	Gospodarka mieszkaniowa	80 400,00	72 810,22	90,56%	0,14
710	Działalność usługowa	113 600,00	51 569,37	45,40%	0,10
750	Administracja Publiczna	5 348 435,85	4 788 015,53	89,52%	8,89
751	Urzędy naczelných organów władzy państwowej	146 919,00	146 919,00	100,00%	0,27
752	Obrona narodowa	421,40	421,40	100,00%	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	3 531 866,00	3 471 096,44	98,28%	6,45
757	Obsługa długu publicznego	1 341 000,00	1 322 122,55	98,59%	2,46
758	Różne rozliczenia	350 000,00	0,00	0,00%	-
801	Oświata i wychowanie	18 792 502,96	17 924 896,27	95,38%	33,29
851	Ochrona zdrowia	255 303,00	241 871,50	94,74%	0,45
852	Pomoc Społeczna	2 644 321,00	2 397 103,61	90,65%	4,45
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16 133,28	16 133,28	100,00%	0,03
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	47 205,84	31 669,82	67,09%	0,06
855	Rodzina	3 546 388,80	3 410 395,65	96,17%	6,33
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5 899 546,10	5 237 760,63	88,78%	9,73
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	5 073 693,43	4 928 737,27	97,14%	9,15
926	Kultura fizyczna i sport	573 323,00	239 070,34	41,70%	0,44
Ogółem wydatki		57 781 861,70	53 842 992,44	93,18%	100,00

W ogólnych wydatkach Gminy w 2024 roku największą pozycję stanowiły wydatki w dziale oświata i wychowanie – 33,29 %. Kolejne pozycje stanowiły wydatki w działach: Gospodarka komunalna i ochrona środowiska – 9,73 %, Rolnictwo i łowiectwo - 9,72 %,

Kultura i ochrona dziedzictwa – 9,15 %, Administracja publiczna- 8,89 %, Transport i łączność – 6,99 %, Rodzina - 6,33 %.

Ogólne wydatki budżetu Gminy w 2024 roku wg działów klasyfikacji budżetowej obrazuje poniższy wykres:

Nadwyżka Operacyjna

W nauce o finansach publicznych przyjęło się, iż nadwyżkę operacyjną stanowi dodatnia różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. Odpowiednio wynik ujemny między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi stanowi deficyt operacyjny. Przepisy ustawy o finansach publicznych definiują pojęcia dochodów bieżących i wydatków bieżących budżetu jednostki samorządu terytorialnego (jst). Przez dochody bieżące budżetu jst rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi. Przez wydatki bieżące budżetu jst rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. Wynik budżetu operacyjnego ma bardzo istotne znaczenie poznawcze. Stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej jst ilustrując czy jednostka samorządu terytorialnego jest w stanie pokryć wydatki bieżące dochodami bieżącymi. Obecnie prawo finansów publicznych(art. 242 ustawy o finansach publicznych) narzuca samorządom terytorialnym obowiązek zrównoważenia budżetu w części operacyjnej jednocześnie dopuszczając możliwość finansowania tej części budżetu jst nadwyżką budżetową z lat ubiegłych oraz wolnymi środkami.

Nadwyżka operacyjna w budżecie Gminie Kałuszyn za 2024 rok wyniosła 2 829 514,15 zł.

2.Realizacja zadań inwestycyjnych

Nakłady na zadania inwestycyjne w 2024 roku zostały zaplanowane w wysokości 21 450 950,96 zł, zrealizowane w kwocie 20 172 531,15 zł, co stanowi 94,04 % planu i 37,47 % ogólnych wydatków budżetu Gminy.

Nakłady na zadania inwestycyjne poniesione w 2024 roku wg działów klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższe zestawienie

Dział	Klasyfikacji budżetowej	Nakłady na zadania inwestycyjne w 2023 r. (w zł)	Udział % w ogólnych nakładach
010	Rolnictwo i łowiectwo	4 818 038,12	23,89
600	Transport i łączność	2 981 382,56	14,78
750	Administracja publiczna	138 239,48	0,69
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 668 804,53	13,23
801	Oświata i wychowanie	4 339 630,24	21,51
852	Pomoc społeczna	31 000,00	0,15
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 948 791,06	9,66
921	Kultura i ochrona dziedzictwa	3 234 325,97	16,03
926	Kultura fizyczna i sport	12 319,19	0,06
	O g ó ł e m:	20 172 531,15	100,00

W ogólnych nakładach na zadania inwestycyjne w 2024 roku największą pozycję stanowiły nakłady na zadania :

- w dziale Rolnictwo i łowiectwo - 23,89 % i dotyczyły budowy kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Leonów i Ryczołek wraz z oczyszczalnią ścieków,
- w dziale Oświata i wychowanie - 21,51 % zadanie „Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Kałuszynie;
- w dziale Kultura i ochrona dziedzictwa – 16,03 % i dotyczyły „rozbudowy i przebudowy wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku Domu Kultury”, wykonania termomodernizacji budynku świetlicy w Nowych Groszkach, budowy świetlicy w Mroczkach, wymiany dachu budynku świetlicy w Patoku;
- w dziale Transport i łączność – 14,78 % , dotyczyły w szczególności przebudowy ulicy Ogrodowej w Kałuszynie wraz z budową infrastruktury, przebudowy i budowy dróg gminnych w Szemborach i Garczynie Dużym, opracowanie dokumentacji wykup gruntów pod drogi gminne;
- w dziale Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 13,23 %, dotyczyły zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego z wyposażeniem dla OSP Kałuszyn, wymiany systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka.

Łącznie w 2024 roku zostało wykonanych 35 zadań inwestycyjnych i remontowych.

Zrealizowane zadania oraz wydatkowane środki wskazują, że był to kolejny udany rok

w rozwoju gminy, co przekłada się na wzrost poziomu życia mieszkańców.

Wydatki gminy Kałuszyn poniesione w 2024 roku na zadania inwestycyjne i remontowe

Lp	Nazwa zadania	Poniesione wydatki
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów i Ryczołek wraz z oczyszczalnią ścieków	4 818 038,12
2.	Budowa i rozbudowa drogi gminnej w miejscowości Ryczołek	3 480,00
3.	Wykup gruntów pod budowę drogi w Żebrówce	7 499,50
4.	Przebudowa ulicy Ogrodowej w Kałuszynie z nawierzchni gruntowej na nawierzchnię asfaltową wraz z budowa infrastruktury	2 128 567,65
5.	Budowa chodnika z kostki brukowej przy drodze gminnej we wsi Budy Przytockie	20 774,17
6.	Budowa drogi gminnej z kostki i podbudowy betonowej we wsi Garczyn Duży.	296 504,49
7.	Przebudowa drogi zapewniającej dojazd do gruntów rolnych wsi Szembory, gm. Kałuszyn	400 470,45
8.	Wykup gruntów zajętych pod budowę ul. Robotniczej w Kałuszynie	109 326,30
9.	Budowa drogi gminnej we wsi Szymony	14 760,00
10.	Modernizacja infrastruktury UTP oraz sieci teleinformatycznej w budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie.	120 000,00
11.	Modernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Kałuszynie - opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej	18 239,48
12.	Zakup nowego ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego wraz z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kałuszynie	2 034 582,08
13.	Zakup pralnicy i suszarki do ubrań specjalnych dla Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Kałuszyn	56 211,00
14.	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii	524 506,45
15.	Dofinansowanie zakupu samochodu typu SUV w wersji nieoznakowanej dla Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Mazowieckim	20 000,00
16.	Dotacja na dofinansowanie zakupu aparatu tlenowego dla OSP Zimnowoda	5 215,00
17.	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na nieruchomości użytkowanej przez OSP Wąsy	28 290,00
18.	Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Kałuszynie	4 339 630,24

	(realizacja w latach 2022 -2024)	
19.	Wykonanie klimatyzacji w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej i Klubu Senior+ - w budynku przy ul. Wojska Polskiego 20	31 000,00
20.	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Kałuszyn	127 600,00
21.	Modernizacja oświetlenia na terenie gminy Kałuszyn (w ramach programu Rozświetlamy Polskę)	100 355,70
22.	Dobudowa oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy	54 688,21
23.	Prace remontowo - modernizacyjne turystycznego zagospodarowania wokół zbiornika rekreacyjnego w Kałuszynie	211 151,00
24.	Budowa sieci wodociągowej w Kałuszynie na odcinku: I. od SUW do Przedszkola, II. od ul. Martyrologii do dawnej bazy GS wraz z dwoma przejściami przez DK2, III. w ul. Jutrzenki, IV. od SUW wzdłuż ul. Chopina do skrzyżowania z ul. 1-go Maja	1 454 996,15
25.	Budowa świetlicy wiejskiej w Mroczkach (w tym fundusz sołecki wsi Mrocзки)	23 885,00
26.	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku Domu Kultury w Kałuszynie	2 654 120,00
27.	Wykonanie termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Groszkach gm. Kałuszyn	350 455,05
28.	Wymiana dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Patoku	205 865,92
29.	Budowa toru specjalnego - Skateparku w Kałuszynie	12 319,19
	Ogółem:	20 172 531,15
	Wydatki inwestycyjne na remonty w ramach zadań bieżących	
30.	Remont strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Falbogach	50 000,00
31.	Remont drogi gminnej ul. Mickiewicza w Kałuszynie	241 707,30
32.	Renowacja pomnika i mogił żołnierskich upamiętniająca poległych żołnierzy w 1939 r.	136 000,00
	Wydatki ogółem:	20 600 238,45

3. Pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych

Realizacja inwestycji to proces złożony, długofalowy, począwszy od koncepcji, wykonania dokumentacji projektowej, uzyskania pozwoleń, poszukiwania i pozyskania źródeł finansowania, poprzez wybór wykonawcy, realizację, uzyskanie pozwoleń na użytkowanie. Każda planowana inwestycja na terenie naszej Gminy analizowana jest pod kątem możliwości

pozyskania wsparcia zewnętrznego. Fundusze strukturalne UE, programy krajowe, wojewódzkie stworzyły możliwości realizacji zarówno dużych inwestycji infrastrukturalnych jak i wielu projektów społecznych, kulturalnych czy promocyjnych ważnych dla lokalnej społeczności.

W 2024 roku na wiele zadań inwestycyjnych udało się zdobyć dofinansowanie zewnętrzne z różnych źródeł.

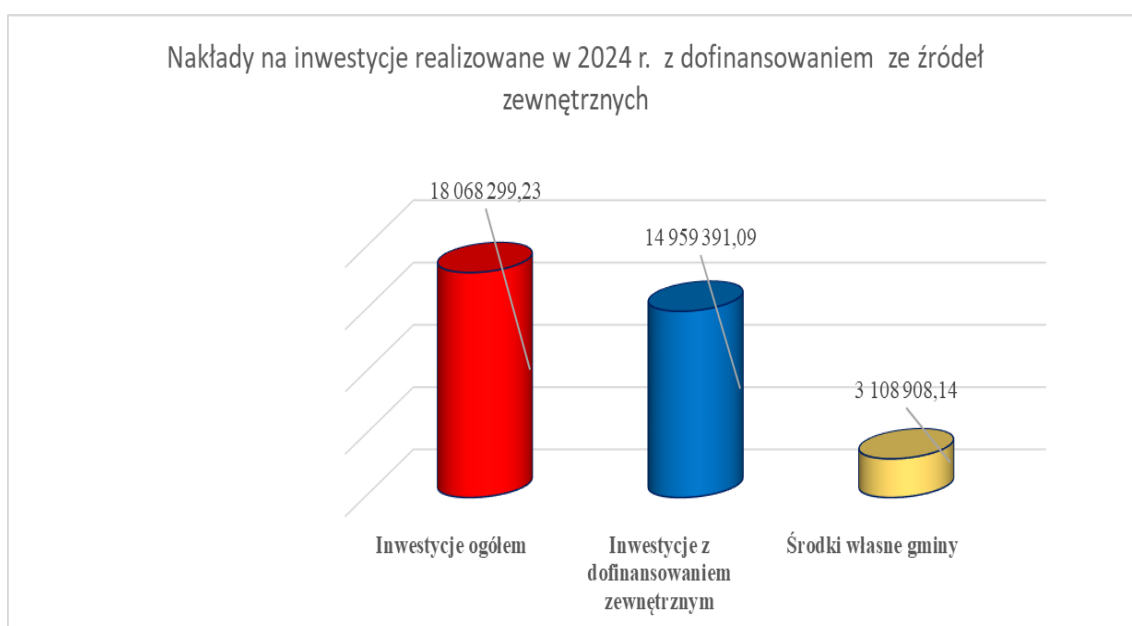
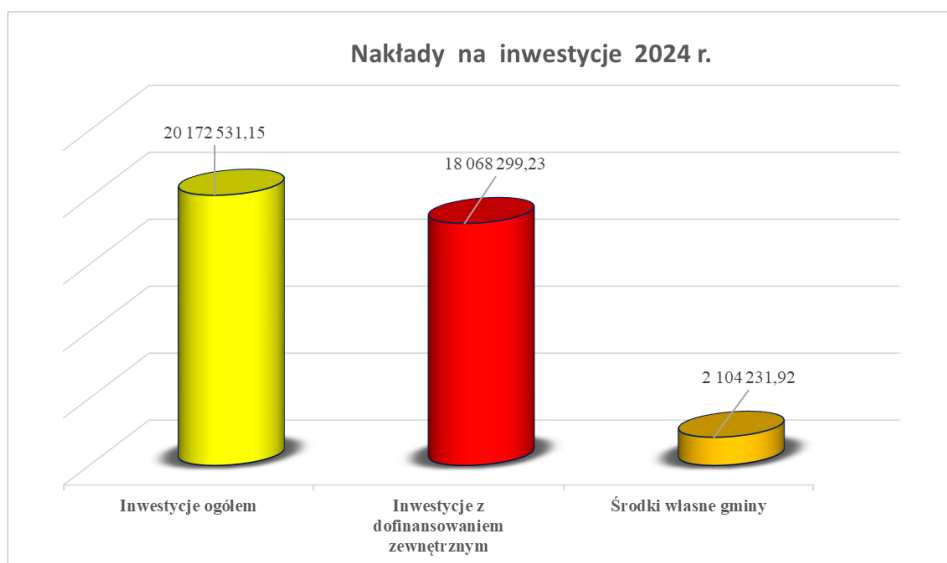
Nakłady na zadania inwestycyjne poniesione w 2024 roku z pozyskaniem środków zewnętrznych obrazuje poniższe zestawienie.

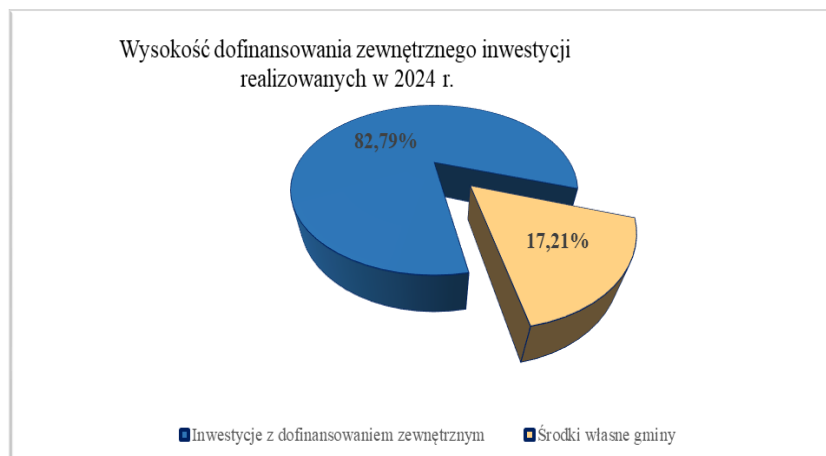
Lp	Nazwa zadania	Planowane nakłady na realizację zadania ogółem	Wysokość środków zewnętrznych/Źródła finansowania	Nakłady poniesione w 2024 r.	
				Finansowanie zewnętrzne	Środki własne Gminy
1	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów i Ryczówek wraz z oczyszczalnią ścieków	8 900 000,00	6 640 000,00 Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Edycja 2	3 320 000,00	1 498 038,12
2	Przebudowa ulicy Ogrodowej w Kałuszynie wraz z budową infrastruktury /etap I, II/	7 036 612,00	4 000 000,00 budżet Woj. Mazowieckiego Instrument wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego	1 900 000,00	228 567,65
3	Budowa chodnika z kostki brukowej przy drodze gminnej we wsi Budy Przytockie	20 774,17	20 774,17 Fundusz sołecki	20 774,17	-
4	Przebudowa drogi zapewniającej dojazd do gruntów rolnych wsi Szembory, gm. Kałuszyn	405 879,29	170 000,00 - budżet Woj. Mazowieckiego 15 512,29 - Fundusz sołecki	185 512,29	214 958,16
5	Zakup nowego ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego wraz z wyposażeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kałuszynie	2 042 283,00	852 021,00 - FEM (2021-2027) 150 000,00 - Sam. Województwa Maz. 150 000,00 - WFOŚ i GW 500 000,00 - Kom. Gł. PSP 152 021,00 – OSP z KSRG 50 000,00 – śr. wł. OSP	1 854 042,00	180 540,08
6	Opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego i wymiana systemu grzewczego w budynku OSP Gołębiówka z olejowego na zintegrowany system odnawialnych źródeł energii	550 000,00	490 000,00 – Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Edycja 3PGR	490 000,00	34 506,45
7	Wykonanie instalacji fotowoltaicznej na nieruchomości użytkowanej przez OSP Wąsy	28 290,00	23 985,00 – WFOŚ i GW	23 985,00	4 305,00
8	Rozbudowa Przedszkola Publicznego w Kałuszynie	8 003 302,85	6 370 000,00 - Rządowy Fundusz Polski Ład:	3 850 400,00	489 230,24

	(realizacja w latach 2022 - 2024)		Program Inwestycji Strategicznych Edycja 1		
9	Wykonanie klimatyzacji w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej i Klubu Senior+	31 000,00	24 000,00 – grant z PSE	24 000,00	7 000,00
10	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Kałuszyn	127 800,00	100 000,00 – WFOŚ i GW	100 000,00	27 600,00
11	Modernizacja oświetlenia na terenie gminy Kałuszyn (w ramach programu Rozświetlamy Polskę)	132 365,00	75 365,00 - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych Edycja 9RP „Rozświetlamy Polskę”	75 365,00	24 990,70
12	Dobudowa oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy	54 688,21	16 879,02 – f. sołecki Szymony 19 134,10 – f. sołecki Piotrowina	36 013,12	18 675,09
13	Prace remontowo – modernizacyjne turystycznego zagospodarowania wokół zbiornika rekreacyjnego w Kałuszyńie	211 827,97	109582,22 – inicjatywa LEADER Wsparcie dla rozwoju lokalnego	107 298,28	103 852,72
14	Budowa świetlicy wiejskiej w Mroczkach (w tym fundusz sołecki wsi Mrocзки)	474 525,00	20 009,23 – f. sołecki	20 009,23	3 875,77
15	Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania części pomieszczeń budynku Domu Kultury w Kałuszyńie	7 014 928,00	4 000 000,00- budżet Woj. Mazowieckiego Instrument wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju Województwa Mazowieckiego	2 600 000,00	54 120,00
16	Wykonanie termomodernizacji budynku świetlicy wiejskiej w Nowych Groszkach gm. Kałuszyn	360 000,00	200 000,00 - budżetu Woj. Mazowieckiego - Program „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych”	200 000,00	150 455,05
17	Wymiana dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Patoku	205 866,00	149 992,00- budżetu Woj. Mazowieckiego - Program „Mazowsze dla lokalnych centrów integracyjnych”	149 992,00	55 873,92
18	Budowa toru specjalnego - Skateparku w Kałuszyńie	340 000,00	171 306,00 - budżetu Woj. Mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla sportu”	-	12 319,19
19	Budowa kanalizacji sanitarnej, oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą techniczną w miejscowości Sinołęka, gm. Kałuszyn /realizacja 2024 - 2025/	5 940 900,00	5 643 855,00 - Rządowy Fundusz Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych Edycja 8	-	-
Ogółem nakłady na inwestycje poniesione w 2024 r. – 18 068 299,23 zł				14 959 391,09	3 108 908,14

Nakłady na inwestycje realizowane przez Gminę w 2024 roku z dofinansowaniem zewnętrznym wyniosły 18 068 299,23 zł, co stanowi 89,57 % ogólnych nakładów na zadania Inwestycyjne, (tj. kwoty 20 172 531,15 zł).

Dofinansowanie zewnętrzne w wysokości 14 959 391,09 zł stanowiło 82,80 % nakładów na zadania realizowane z dofinansowaniem zewnętrznym oraz 74,16 % nakładów inwestycyjnych ogółem.

Otrzymane przez Gminę dofinansowania pozwoliły na realizację dużych inwestycji infrastrukturalnych, ważnych dla lokalnej społeczności, wpływających na poziom jej życia.

Do najbardziej ambitnych należy zaliczyć:

- Zakończenie rozbudowy Przedszkola Publicznego w Kałuszynie oraz gruntownego remontu starej części budynku, uroczyste przekazanie do użytkowania odbyło się 21 marca 2024r.
- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów i Ryczówek wraz z oczyszczalnią ścieków w formule „zaprojektuj i wybuduj”- rozpoczęcie 2024r, zadanie w realizacji;
- Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku Domu Kultury w Kałuszynie – prace rozpoczęte w 2024 r., inwestycja w realizacji;
- Przebudowa ulicy Ogrodowej w Kałuszynie wraz z budową infrastruktury /etap I /;
- Zakup nowego ciężkiego samochodu ratowniczo - gaśniczego wraz z wyposażeniem z przeznaczeniem dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Kałuszynie.

W 2024 roku Gmina poniosła nakłady inwestycyjne na realizację przedsięwzięć w ramach zadań bieżących w wysokości 427 707,30 zł.

Nakłady inwestycyjne na remonty w ramach zadań bieżących obrazuje poniższe zestawienie.

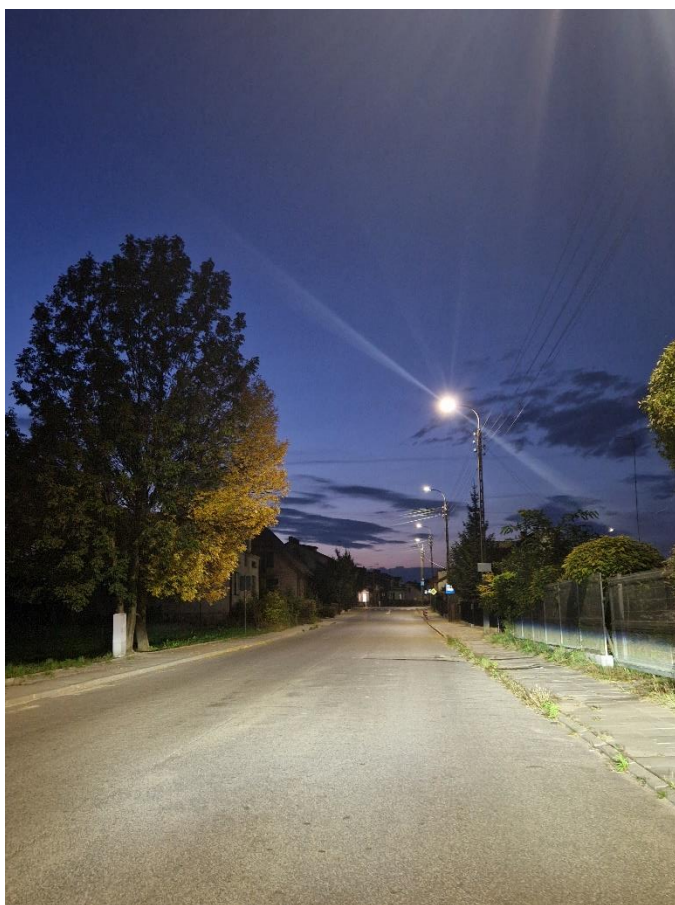
Lp	Nazwa zadania	Planowane nakłady na realizację zadania ogółem	Wysokość środków zewnętrznych/Źródła finansowania	Nakłady poniesione w 2024 r.	
				Finansowanie zewnętrzne	Środki własne Gminy
1	Remont strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Falbogach	50 000,00	40 000,00 program Mazowieckie strażnice OSP 2024”	40 000,00	10 000,00
2	Remont drogi gminnej ul. Mickiewicza w Kałuszynie	241 707,30	143 253,18- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg	143 253,18	98 454,12
3	Renowacja pomnika i mogił żołnierskich upamiętniająca poległych żołnierzy w 1939 r.	136 000,0	97 360,00 – budżet Woj. Mazowieckiego program „Mazowsze dla miejsc pamięci”	97 360,00	38 640,00

Ogółem nakłady na remonty poniesione w 2024 r. – 427 707,30 zł	280 613,18	147 094,12
--	------------	------------

Na realizację zadań remontowych Gmina pozyskała dofinansowanie zewnętrzne w łącznej kwocie 280 613,18 zł, co stanowi 65,60 % nakładów, środki własne Gminy w wysokości 147 094,12 zł stanowią 34,4 % ogólnych nakładów .

Rozbudowa budynku Domu Kultury

modernizacja oświetlenia

Remont ul. Mickiewicza

Budowa kanalizacji w Leonowie

4. Realizacja budżetu obywatelskiego /partycypacyjnego/

Idea budżetu obywatelskiego polega na tym, że mieszkańcy mają możliwość decydowania o wydatkowaniu środków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a ustawa o samorządzie gminnym od 2019 roku nałożyła Obowiązek ustawowy tworzenia budżetów obywatelskich mają gminy będące miastami na prawach powiatu.

Formą budżetu obywatelskiego są fundusze sołeckie, których możliwość wyodrębnienia przez radę w budżecie gminy dała ustawa o funduszu sołeckim z dnia 20 lutego 2009 roku, zastąpiona ustawą z 21 lutego 2014 roku. O wyodrębnieniu w budżecie gminy funduszu

sołeckiego decyduje rada gminy, zaś o przeznaczeniu środków na określone przedsięwzięcia decydują sami mieszkańcy.

Rada Miejska w Kałuszynie od początku powstania tego mechanizmu finansowania aktywności obywatelskiej wyraziła zgodę na wyodrębnianie funduszu sołeckiego.

Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które wskazali mieszkańcy poszczególnych sołectw i są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia, bądź na wydatki związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych.

Ta forma partycypacji społecznej stwarza warunki do szczególnego aktywizowania mieszkańców, skłania ich do uczenia się podejmowania wspólnie decyzji, na co mają być skierowane środki publiczne wyodrębnione w budżecie gminy.

Do realizacji w ramach funduszu sołeckiego w 2024 roku 27 sołectw zgłosiło 46 przedsięwzięć. Na ten cel w budżecie gminy została wyodrębniona kwota 561.359,28 zł. Zrealizowane zostały 42 przedsięwzięcia, na które wydatkowano kwotę 540 168,25 zł.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego to w szczególności:

- ✓ Remont dróg gminnych na terenie sołectw Abramy, Garczyn Duży, Chrościce, Garczyn Mały, Kluki, Marianka, Milew, wkład do przebudowy drogi w Szembory, Wólka Kałuska, Żebrówka, budowa chodnika przy drodze gminnej w Budach Przytockich,
- ✓ położenie progów spowalniających na drodze gminnej w Mariance,
- ✓ zakup wyposażenia do świetlic wiejskich w Falbogach, Garczynie Dużym, Leonowie, Olszewicach, Patoku, Sinołęce,
- ✓ zakup tablic ogłoszeniowych dla sołectw Marianka, Wity;
- ✓ modernizacja oświetlenia ulicznego poprzez wymianę lamp na energooszczędne, dobudowa oświetlenia ulicznego w sołectwach Piotrowina, Szymony,
- ✓ urządzenie oraz doposażenie przestrzeni publicznej na potrzeby mieszkańców: plac zabaw i siłownia zewnętrzna na terenie OSP Gołębiówka, altana w Nowych Groszkach i w Witach, siłownia plenerowa na terenie OSP Zimnowoda,
- ✓ sprzętu sportowego do aktywności ruchowej na terenie przy świetlicach,
- ✓ na wykonanie sztandaru dla OSP Falbogi, zakup sprzętu ochrony przeciwpożarowej, odzieży ochronnej, materiałów do wykonania remontów w budynkach dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w Olszewicach, Nowych Groszkach, Sinołęce, Wąsach,
- ✓ Zakup wiaty przystankowej dla sołectwa Przytoka.

VI. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

1. Stan mienia komunalnego Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2024 roku

Wartość majątku gminy Kałuszyn wg stanu na 31.12.2024 roku wynosiła – 120.738.976,72 zł, tj. zwiększyła się o 16 488 262,81 zł - o ok. 15,82 % w stosunku do wartości z końca 2023 r. /początku 2024 r.

Wartość zaewidencjonowanego mienia w poprzednich latach przedstawiała się następująco:

- wg stanu na 31.12.2018 r. – 77 467 694,00 zł;
- wg stanu na 31.12.2019 r. – 83 231 960,43 zł;
- wg stanu na 31.12.2020 r. – 84.786.453,63 zł;
- wg stanu na 31.12.2021 r. – 88 315 613,65 zł;
- wg stanu na 31.12.2022 r. – 97.725.562,42 zł;
- wg stanu na 31.12.2023 r. – 104.250.713,91 zł.

Użytkownikami mienia komunalnego gminy Kałuszyn są:

1) Urząd Miejski w Kałuszynie	- 101.894.621,00 zł
2) Szkoła Podstawowa w Kałuszynie	- 5.972.503,18 zł
3) Przedszkole Publiczne w Kałuszynie	- 9.583.904,39 zł
4) Dom Kultury w Kałuszynie	- 677.191,56 zł
5) Biblioteka Publiczna w Kałuszynie	- 505.933,55 zł
6) Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie	- 1.097.405,62 zł
7) Żłobek Gminny	- 1.007.417,42 zł
8) SP ZOZ Przychodnia Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie	- 3.242.509,27 zł
Razem:	120.738.976,72 zł

2. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2024 r.

wynikający z własności praw majątkowych gruntów komunalnych

– Pozostające w zasobie (w ha): grunty rolne	- 50,7426
lasy	- 3,7078
tereny pod budynkami	- 15,4484
pod drogami publicznymi	- 20,0564
pozostałe tereny i drogi wewnętrzne	- 13,7710
– Przekazane w trwały zarząd (w ha)	- 1,8302
– Będące w użytkowaniu wieczystym pod zabudowę jednorodzinną i pod działalnością gospodarczą (w ha)	- 4,8892;

3. Grunty będące w użytkowaniu wieczystym gminy od Skarbu Państwa (w ha)

- 0,1169;

4. Grunty będące we władaniu Gminy Kałuszyn:

– grunty rolne (w ha)	- 1,70
– drogi wewnętrzne publiczne (w ha)	- 21,92
– pozostałe grunty, drogi wewnętrzne (w ha)	- 68,57

5. Informacja o zbyciu nieruchomości gruntowych:

- w mieście Kałuszyn zostały sprzedane przez gminę 3 działki przy ul. Zawoda o łącznej powierzchni 0,2483 ha oraz 7 działek przy ul. Ogrodowej o łącznej powierzchni 0,5849 ha,
- została nieodpłatnie przekazana przez gminę działka w miejscowości Wąsy na rzecz OSP Wąsy o pow. 0,4915 ha zabudowana budynkiem remizy.

6. Informacja o nabyciu gruntów za odszkodowaniem do zasobu gminnego pod drogi gminne:

- w mieście Kałuszyn – działki pod ul. Robotniczą o ogólnej powierzchni 0,1748 ha,

7. Informacja o stanie gruntów przekazanych w dzierżawę, stanowiących mienie Gminy Kałuszyn na dzień 31 grudnia 2024 roku.

- Grunty przekazane w dzierżawę o powierzchni 0,2166 ha w tym:
- na cele usługowo-handlowe (pod pawilony handlowe, ogródki gastronomiczne – nad zalewem, parkingi, pod tymczasowe garaże);
- grunty przekazane w dzierżawę pod uprawy polowe 0,10 ha.

Gminne zasoby mieszkalne

Zasoby mieszkaniowe Gminy stanowi 85 lokali komunalnych znajdujących się w budynkach wielomieszkaniowych w mieście – w 24 budynkach, w tym 10 budynków to wspólnoty mieszkaniowe, w których zostały wyodrębnione lokale mieszkalne. Lokalami mieszkalnymi i użytkowymi administruje Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie. Stan komunalnych zasobów mieszkalnych i użytkowych na koniec 2024 roku przedstawiał się następująco:

Budynki wspólnotowe z udziałem Gminy			
Ilość lokali mieszkalnych komunalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
42	1.5,66,39	-	-
Budynki Gminne			
Ilość lokali mieszkalnych	Powierzchnia (w m ²)	Ilość lokali użytkowych	Powierzchnia (w m ²)
44	1.250,59	3	149,28

Sprzedaż lokali mieszkalnych

W 2024 roku sprzedany został 1 lokal mieszkalny o powierzchni 38,73 m² w mieście Kałuszyn wraz z udziałem w gruncie na rzecz dotychczasowego najemcy z zastosowaniem 50 % bonifikaty. Uzyskana kwota ze sprzedaży lokalu - 22.870,00 zł.

Informacja o nieruchomościach, budynkach i budowlach będących w użytkowaniu jednostek organizacyjnych gminy w związku z realizacją ich celów statutowych:

1. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2776/1 o powierzchni 0,4917 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem biurowym o pow. zabudowy 297 m² i budynkiem gospodarczym o pow. 132 m² w użytkowaniu Urzędu Miejskiego w Kałuszynie;
2. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3521 o powierzchni 0,0680 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 39, zabudowana budynkiem o pow. zabudowy 232 m² w użytkowaniu Biblioteki Publicznej w Kałuszynie;
3. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3518 o pow. 0,3069 ha położona w Kałuszynie przy ul. Warszawskiej 45, zabudowana budynkiem funkcyjnym kultury o pow. zabudowy 439 m² oraz budynkiem gospodarczym o pow. 31 m² i budynkiem przemysłowym o pow. 23 m² w użytkowaniu Domu Kultury w Kałuszynie;
4. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2796/1 o powierzchni 1,7659 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej 4, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 1987 m² w użytkowaniu Szkoły Podstawowej w Kałuszynie. Ponadto w użytkowaniu szkoły są budynki o pow. 27, 26 i 40 m² będące zapleczem infrastruktury sportowej na terenie szkolnym oraz działka oznaczona nr ewid. 2792//5 o pow. 0,0978 zabudowana budynkiem hali sportowej o pow. zabudowy 450 m²;
5. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 51 o powierzchni 1,21 ha położona w Chrościcach, zabudowana budynkiem szkoły o pow. zabudowy 259 m² w użytkowaniu Filii Szkoły Podstawowej;
6. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 2792/2 o powierzchni 0,4488 ha położona w Kałuszynie przy ul. Pocztowej, zabudowana budynkiem przedszkola o pow. zabudowy 847 m² oraz dobudowanym budynkiem pow. 652 m².
7. Zabudowana nieruchomość oznaczona nr ewid. 3532/2 o pow. 0,2996 ha przy ul. Wojska Polskiego przekazana w użytkowanie SP ZOZ Przychodni Opieki Zdrowotnej w Kałuszynie;
8. Nieruchomość oznaczona nr ewidencyjnym 3532/2 o powierzchni 0,2996 ha położona w Kałuszynie przy ul. Zamojskiej 13, zabudowana budynkiem w użytkowaniu Gminnego Żłobka w Kałuszynie /pow. terenu 1000 m² i pow. budynku 209 m²/;
9. Budynki mieszkalne, w których znajdują się lokale komunalne przy ul. Kościelnej 4, ul. Mickiewicza 8, 6, ul. Mostowej 4, 6, ul. Trzcianka 54, 65, ul. Warszawskiej 10, 29, 11, 17, 59, 32, ul. Wojska Polskiego 7, 14, 16, 36, 43, 53, ul. Zamojskiej 9, 15, Pl. Kilińskiego 5, ul. Polna 2, Pocztowa 4 oraz wielofunkcyjny budynek użyteczności publicznej przy ul. Wojska Polskiego 20 / na działkach oznaczonych nr ewid. 3540 o pow. 919 m² - pod budynkiem i nr 3541/1 o pow. 264 m² dojazd do budynku / są w administrowaniu Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie.
10. **Nieruchomości przekazane w trwały zarząd:** Oczyszczalnia ścieków w Olszewicach zlokalizowana na działce oznaczonej nr ewidencyjnym 124/2 przekazana w trwały zarząd do Zakładu Gospodarki Komunalnej.

Na dochody uzyskane przez gminę w 2024 roku z majątku z tytułu sprzedaży mienia, użytkowania wieczystego działek budowlanych oraz najmu i dzierżawy składały się:

- wpływy ze sprzedaży mienia komunalnego w łącznej kwocie netto – 998 448,00 zł.
- wpływy z użytkowania wieczystego działek – 31 156,13 zł,
- wpływy za dzierżawę działek położonych w Kałuszynie wykorzystywanych na cele gospodarcze – 12 265,59 zł
- wpływy za dzierżawę terenów łowieckich – 7 518,50 zł

- wpływy za dzierżawę terenów przy zalewie "Karczunek „ - 51 541,10 zł
 - wpływy uzyskane za wejście i korzystanie z parkingów , kąpieliska oraz urządzeń będących na wyposażeniu terenu – 186 260,77 zł
 - za zajęcie pasa drogowego – 110 122,58 zł.
 - czynsz za najem powierzchni pod sklepik szkolny w szkole podstawowej – 1.219,50 zł
- łącznie do budżetu gminy w 2024 r. wpłynęło – 1 398 352,17 zł.
- Ponadto wpływy z przekazanego do użytkowania majątku uzyskał Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie -zakład budżetowy Gminy administrujący lokalami komunalnymi i użytkowymi w wysokości 139 914,50 zł (z wynajmu lokali mieszkalnych – 118 699,20 zł, z lokali użytkowych 9 116,25 zł, z tytułu bezumownego korzystania z lokalu 4 661,30 zł), z tytułu opłat remontowych – 7437,75 zł.

VII. OCHRONA ŚRODOWISKA

Gmina Kałuszyn charakteryzuje się znaczną powierzchnią gruntów rolnych – na ogólną powierzchnię geodezyjną 95 km² stanowią one 68,9 %, zaś powierzchnia lasów i gruntów pod zalesienie stanowi 22,8 %.

W gminie występują głównie słabo urodzajne gleby V i VI klasy: bielcowe szczyrki i gleby piaszczyste. Pod względem klimatycznym tereny gminy należą do dzielnicy środkowej, nie posiadają terenów o odrębnych cechach mikroklimatycznych.

Materiał tworzący wyżynę stanowią głównie piaski i żwiry, a także gliny i torfy. Nie występują tu bardziej wartościowe bogactwa mineralne. Z surowców mineralnych występujących na omawianym terenie główną rolę odgrywają surowce budowlane: bogate pokłady żwirów i pas gliny zwałowej. Na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża żwiru w rejonie miejscowości Przytoka, Kazimierzów, Olszewice, Ryczołek.

W 2024 roku w eksploatacji było 12 obszarów górniczych.

Na terenie miasta i gminy nie występują istotne źródła emisji zanieczyszczeń gleby i ziemi ze źródeł przemysłowych.

Na terenie gminy prowadzone są jednak inwestycje, które mogą znacząco wpływać na środowisko. Urząd rozpatrując wniosek Inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w procedurze inwestycyjnej zwraca uwagę na wpływ inwestycji na środowisko. Rozpatruje oddziaływanie przedmiotowej inwestycji na różne jego aspekty: powietrze, wody, grunty, tereny chronione przyrodniczo, gospodarkę odpadami w odniesieniu do możliwości zgodnego z prawem pozbywania się ich z posesji, minimalizowania ilości ich wytwarzania oraz możliwych procesów przetwarzania odpadów w miejscu ich powstania. Ważnym aspektem, któremu przygląda się Urząd jest również odprowadzanie ścieków oraz zabezpieczenie środowiska przed ich negatywnym wpływem.

W 2024 roku do tutejszego urzędu wpłynęło 4 wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które dotyczyły:

- podziału działki i budowy zespołu budynków jednorodzinnych - 1 wniosek,

- instalacji zbiornikowej LPG - 1 wniosek,
- budowy kanalizacji - 1 wniosek,
- budowy zakładu wylęgu drobiu - 1 wniosek.

Przez teren gminy przebiega autostrada A2. Budowa odcinka autostrady A2 od istniejącej obwodnicy Mińska Mazowieckiego/z węzłem Kałuszyn/ z węzłem Groszki została zakończona, otwarcie fragmentu Kałuszyn-Groszki na A2 odbyło się 29 sierpnia 2024 r. Jest to inwestycja o znaczeniu krajowym, współtworząca tranzytowy układ dróg na terytorium kraju. Ruch tranzytowy z miejscowości przecinanych przez istniejącą drogę krajową nr 2 (międzynarodowa droga E30), w tym z miasta Kałuszyn został poprowadzony poprzez nowo wybudowaną autostradę.

Przez teren gminy: przez miejscowości Leonów, Ryczołek, przez miasto Kałuszyn przebiega droga krajowa Nr 92, po której odbywa się ruch pojazdów lokalny jak również zamiejscowy, ale o mniejszym natężeniu.

1. Gospodarka odpadami

Świadczenie usług na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych

Usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy na terenie Gminy Kałuszyn w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 roku świadczyło przedsiębiorstwo EO-SAM BIS Sp.

z o.o. ul. Dobra 12, 05-306 Jakubów. Podmiot świadczący ww. usługi został wyłoniony przez Gminę w drodze przetargu nieograniczonego.

Z nieruchomości niezamieszkałych oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza odpady odbierały firmy wpisane do rejestru działalności regulowanej (RDR) w zakresie odbierania odpadów komunalnych.

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn określa Uchwała XXXIX/345/2023 Rady Miejskiej w Kałuszyńce z dnia 27 września 2023 r., w sprawie regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kałuszyn.

Na terenie zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej odbierane są odpady:

- papieru (w tym opakowania i gazety);
- szkła (bezbarwnego i kolorowego z wyłączeniem szkła okiennego i samochodowego);
- tworzywa sztucznego, metali i odpadów opakowaniowych wielomateriałowych;
- popioły z palenisk domowych;
- niesegregowane, zmieszane odpady komunalne - pozostałe po segregacji;
- bioodpady ulegające biodegradacji (odpady zielone z ogrodów i kuchenne), odbierane z nieruchomości dla których właściciel nie wskazał kompostowania w przydomowym kompostowniku.

Odpady zbierane w sposób selektywny przez mieszkańców umieszczane są w workach oznaczonych kolorami:

- **niebieski - na papier;**
- **żółty- na tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale;**
- **zielony- na opakowania szklane;**

- brązowy- bioodpady;
- białym- na popiół;
- czarnym- na odpady zmieszane.

Odbiór odpadów w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - PSZOK

Właściciele nieruchomości położonych na terenie gminy Kałuszyn mogą we własnym zakresie dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (tzw. PSZOK) zlokalizowanego pod adresem Olszewice 83, 05-310 Kałuszyn, działającego we wtorki i soboty, w godz. 7.00 – 16.00 odpady:

- papieru,
- szkła,
- tworzyw sztucznych,
- opakowaniowe wielomateriałowe,
- metal,
- bioodpady,
- popiół,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki i chemikalia,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony z wyłączeniem opon przemysłowych tj. rolniczych i ciężarowych,
- odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z gospodarstw domowych,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki,
- odpady tekstyliów i odzieży,
- odpady niebezpieczne

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Olszewicach przyjmuje odpady bez dodatkowej opłaty, w ramach pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych została określona na podstawie Uchwały Nr XXXIX/346/2023 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odbieranie odpadów od właścicieli nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych ustalono na raz na dwa tygodnie na terenie miasta Kałuszyna i raz na miesiąc na terenie wiejskim. W terminie od początku kwietnia do końca października odbieranie zmieszanych

odpadów komunalnych oraz bioodpadów z nieruchomości wielolokalowych zlokalizowanych na terenie Miasta i Gminy Kałuszyn ustalono raz na tydzień, a z nieruchomości jednorodzinnych na terenie wiejskim raz na dwa tygodnie.

Ilość odebranych odpadów

- łączna ilość odpadów komunalnych odebranych przez Gminę Kałuszyn od właścicieli nieruchomości zamieszkałych wynosi 2118,2400 Mg.
- Ilość zebranych odpadów komunalnych wg poszczególnych frakcji jest następująca:

- opakowania z tworzyw sztucznych – 454,67 Mg
- szkło – 161,84Mg
- papier – 49,15 Mg
- bioodpady – 100,16 Mg
- popiół – 23,40 Mg
- niesegregowane (zmieszane) odpady – 1119,52 Mg
- Zużyte opony – 23,66 Mg
- Odpady wielkogabarytowe – 93,94 Mg
- Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu – 91,90 Mg.

Opłaty od mieszkańców

Zgodnie z uchwałą Nr XII/107/2019 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalenia oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zmienioną uchwałą nr XIV/136/2020 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 7 maja 2020 r. stawka opłaty w 2024 roku wynosiła:

- 25,00 zł miesięcznie od mieszkańca za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
- 50,00 zł w przypadku nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny,
- 23,00 zł miesięcznie od mieszkańca, tj. zwolnienie w wysokości 2,00 zł od stawki podstawowej jeżeli mieszkańcy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Liczba mieszkańców Gminy Kałuszyn objęta systemem, określona na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 4936 osób, kompostowanie bioodpadów zadeklarowało 2014 osób, co stanowi 40,80 % zadeklarowanych mieszkańców.

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmowały odbieranie, transport, zbieranie, odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz utrzymanie punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w 2024 r. wyniosły 2 303 228,50 zł.

Informacja o osiągniętym poziomie przygotowania do ponownego użycia i recyklingu

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024 poz. 399, ze zm.):

- poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2024 r. powinien osiągnąć co najmniej 45%. Gmina Kałuszyn osiągnęła założony poziom – 46,17%.
- poziom składowania odpadów komunalnych w 2024 r. nie powinien przekroczyć 30% wagowo za każdy rok w latach 2025–2029. Gmina Kałuszyn osiągnęła założony poziom – 1,45%.

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., powinien wynieść maksymalnie 35%. Gmina Kałuszyn osiągnęła założony poziom – 12,93 %.

2. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności Zwierząt

Zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt należy do zadań własnych Gminy. Zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt rada gminy określa w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn w 2024 roku został uchwalony uchwałą Nr XLII/376/2024 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 21.02.2024 r. Stosownie do zapisów ustawy o ochronie zwierząt uchwalenie Programu zostało poprzedzone konsultacjami z właściwym powiatowym lekarzem weterynarii, organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz dzierżawcami/zarządcami obwodów łowieckich działających na obszarze gminy.

Celem Programu było zapobieganie bezdomności zwierząt, zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Kałuszyn.

Program obejmował realizację takich zadań, jak:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Działania prowadzone w 2024 roku w ramach realizacji Programu

Działania	Koty	Psy	Inne dzikie zwierzęta
Sterylizacja	43	15	-
Leczenie, zabiegi pielęgnacyjne	32	39	7
Uśpienie	8	1	7
Liczba umów adopcyjnych	21	15	-
Liczba odłowionych bezdomnych zwierząt do schroniska	0	3	-
Trwałe znakowanie zwierząt domowych (tzw. chipowanie)	27	8	-

Koszty realizacji Programu w 2024 roku:

- usługi weterynaryjne - 38.308,00 zł
- umowa ze schroniskiem - 18 076,00 zł
- zakup karmy dla zwierząt - 387,76 zł.

Wydatki na realizację Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kałuszyn w latach 2022 – 2024

Wyszczególnienie	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Kwota wydatkowana ogółem (w zł)	17 281,03	36 413,01	56 771,76
Kwota dofinansowania w ramach Programu Samorządu Woj. Mazowieckiego (w zł)	---	2485,00	5110,00
Wydatki ze środków własnych budżetu Gminy (w zł)	17281,03	33 928,01	51 661,76

W 2024 roku oraz w poprzednim roku Gmina realizowała Program przy wsparciu finansowym Samorządowego Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Programu Wsparcia Zapobiegania Bezdomności Zwierząt – Mazowsze dla zwierząt 2024” oraz „...Mazowsze dla zwierząt 2023”.

3. Program usuwania azbestu

Gmina Kałuszyn realizuje program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest od 2008 r., tj. od przyjęcia uchwałą Nr XII/87/08 Rady Miejskiej z dnia 29 kwietnia 2008 r. Gminnego Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych na lata 2008-2030.

W związku z uchwaleniem nowego Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032, w 2012 roku dokonano kolejnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie miasta i gminy, uchwałą Nr XXVII/209/2014 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 28 lutego 2014 r. uchwalono Program usuwania wyrobów zawierających azbest na lata 2012-2032.

Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest jest na bieżąco uaktualniana. Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie gminy, unieszkodliwionych i pozostałych do usunięcia wg stanu na koniec 2024 roku przedstawiają poniższe zestawienia.

Wyroby zinwentaryzowane (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	75 356	69 431	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	3 398 473	3 307 740	90 733
Razem:	3 473 829	3 377 171	96 658

Wyroby unieszkodliwione (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna	Ilość w posiadaniu	Ilość w posiadaniu
--------------	--------------	--------------------	--------------------

	Wyrobów azbestowych	osób fizycznych	osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	10 376	10 376	0
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	1 078 832	1 067 742	11 090
Razem:	1 089 208	1 078 118	11 090

Pozostało do unieszkodliwienia (w kg)

Nazwa wyrobu	Ilość ogólna Wyrobów azbestowych	Ilość w posiadaniu osób fizycznych	Ilość w posiadaniu osób prawnych
W01 Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	64 980	59 055	5 925
W02 Płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa	2 319 641	2 239 998	79 643
Razem:	2 384 621	2 299 053	85 568

W 2024 roku do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie od mieszkańców gminy wpłynęły 54 wnioski na uzyskanie dofinansowania na pokrycie kosztów związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Złożonymi wnioskami objęto masę 144,8025 Mg wyrobów zawierających azbest. W roku sprawozdawczym Gmina zorganizowała odbiór od właścicieli 91,000 Mg wyrobów zawierających azbest. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest realizowany jest z dofinansowaniem Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Finansowanie programu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kałuszyn w latach 2022 - 2024

Rok/Finansowanie	Ogółem kwota wydatkowana na realizację programu (w zł)	Środki finansowe Gminy (w zł)	% udział w ogólnych wydatkach	Środki pozyskane przez Gminę z WFOŚ i GW (w zł)	% udział w ogólnych wydatkach
2022 r.	48 758,20 zł	14 627,57	30,00	34 130,63	70,00
2023 r.	135 828,80	48 219,60	35,50	87 609,20	64,50
2024 r.	40 040,00	6 840,00	17,08	33 200,00	82,92

4. Inwentaryzacja indywidualnych źródeł ciepła

W 2020 roku na terenie Gminy Kałuszyn została przeprowadzona Inwentaryzacja źródeł ciepła. Zadanie zostało zrealizowane z dofinansowaniem dotacją w wysokości 29.999,88 zł. (100,00%) ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Ochrony Powietrza MAZOWSZE 2020”.

Inwentaryzacją objęte były wszystkie budynki oraz lokale na terenie Gminy Kałuszyn, w których znajdowały się źródła ciepła. Zinwentaryzowano łącznie 1787 budynków i lokali. Największą liczbę stanowiły budynki mieszkalne jednorodzinne (1571), następnie budynki wielorodzinne (43, w części budynków lokale są ogrzewane indywidualnie, w sumie 144 budynki i lokale wielorodzinne), budynki użyteczności publicznej (22), budynki usługowe (37) oraz pozostałe budynki tj. budynki biurowe i przemysłowe (13).

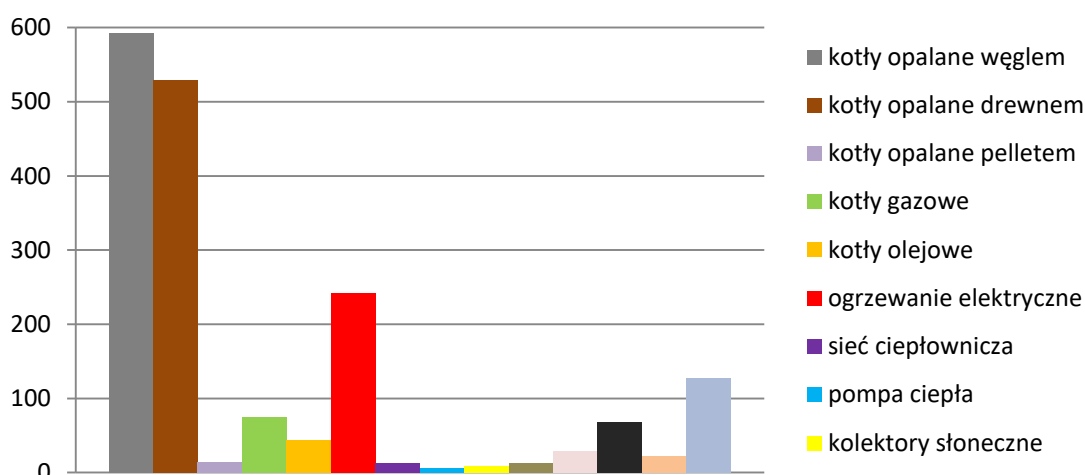
Zinwentaryzowano w sumie 2063 źródeł ciepła. Na terenie Gminy Kałuszyn dominują przede wszystkim kotły opalane węglem oraz drewnem. Duży udział w ogólnej liczbie źródeł ciepła można zauważyć w przypadku ogrzewania elektrycznego, co wynika z wykorzystania tego rodzaju źródła głównie do ogrzewania ciepłej wody użytkowej. Można również wyróżnić znaczącą liczbę kotłów gazowych. Na terenie Gminy Kałuszyn zanotowano znaczący udział pieców kaflowych (głównie na terenach wiejskich w starych budynkach drewnianych) oraz pieców wolnostojących (głównie w lokalach komunalnych).

W przypadku 278 kotłów nie określono rodzaju stosowanego paliwa, co wynikało z niemożliwości skontaktowania się z właścicielami lub zarządcami budynków.

Rodzaj stosowanego paliwa i liczbę źródeł ciepła (ustalone w wyniku inwentaryzacji) przedstawia poniższe zestawienie

Rodzaj stosowanego paliwa	Liczba źródeł [szt.]
kotły opalane węglem	586
kotły opalane drewnem	534
kotły opalane pelletem	14
kotły gazowe	76
kotły olejowe	44
ogrzewanie elektryczne	242
sieć ciepłownicza	13
pompa ciepła	6
kolektory słoneczne	9
piec	13
piecokuchnia	30
piec wolnostojący	68
kominek	23
piec kaflowy	127
suma	1785

Źródła ciepła w podziale na rodzaje

Zdecydowana większość źródeł ciepła służy zarówno do ogrzewania budynku jak i ogrzewania ciepłej wody użytkowej – 1528 źródeł ciepła, 185 źródeł ciepła służy wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast 223 źródła ciepła służy wyłącznie do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. Piece wolnostojące w większości przypadków służą wyłącznie do ogrzewania pomieszczeń, natomiast ogrzewanie elektryczne wykorzystywane jest w przeważającej większości do ogrzewania ciepłej wody użytkowej.

Od 1 lipca 2021 r. jest obowiązek składania deklaracji w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) o źródłach ogrzewania budynków. Każdy właściciel czy zarządca budynku na złożenie deklaracji ma 12 miesięcy w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw kiedykolwiek uruchomionych przed dniem 1 lipca, w przypadku źródeł ciepła i spalania paliw uruchomionych po 1 lipca będzie to 14 dni. Na urzędy gmin został nałożony obowiązek wprowadzenia do systemu deklaracji, które zostaną złożone w formie papierowej.

Analiza złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji i wprowadzonych do systemu CEEB (wg syanu na dzień 31.12.2024 r.) wykazuje, że nasi mieszkańcy najczęściej do ogrzewania wykorzystują:

- ✓ kotły na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) - zgłoszono 355 kotłów z podajnikiem i 1063 kotły zasypowe;
- ✓ trzon kuchenny /piecokuchnia/ kuchnia węglowa – 312 szt;
- ✓ ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny – 335 szt;
- ✓ kominki/kozy/ ogrzewacze powietrza na paliwo stałe (drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy, węgiel) – 315 szt;
- ✓ piec kaflowy na paliwo stałe (węgiel, drewno, pellet lub inny rodzaj biomasy) – 155 szt;
- ✓ kotły gazowe - 102 szt;
- ✓ kotły olejowe – 79 szt;
- ✓ pompy ciepła – 35 szt;
- ✓ kolektory słoneczne do ciepłej wody użytkowej lub z funkcją wspomagania ogrzewania - 21 szt;

- ✓ miejska sieć ciepłownicza/ciepło systemowe/ lokalna sieć ciepłownicza – 17 szt.

5. Program „Czyste Powietrze”

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚ i GW) w Warszawie wspólnie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje program priorytetowy „Czyste powietrze”, którego celem jest poprawa efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

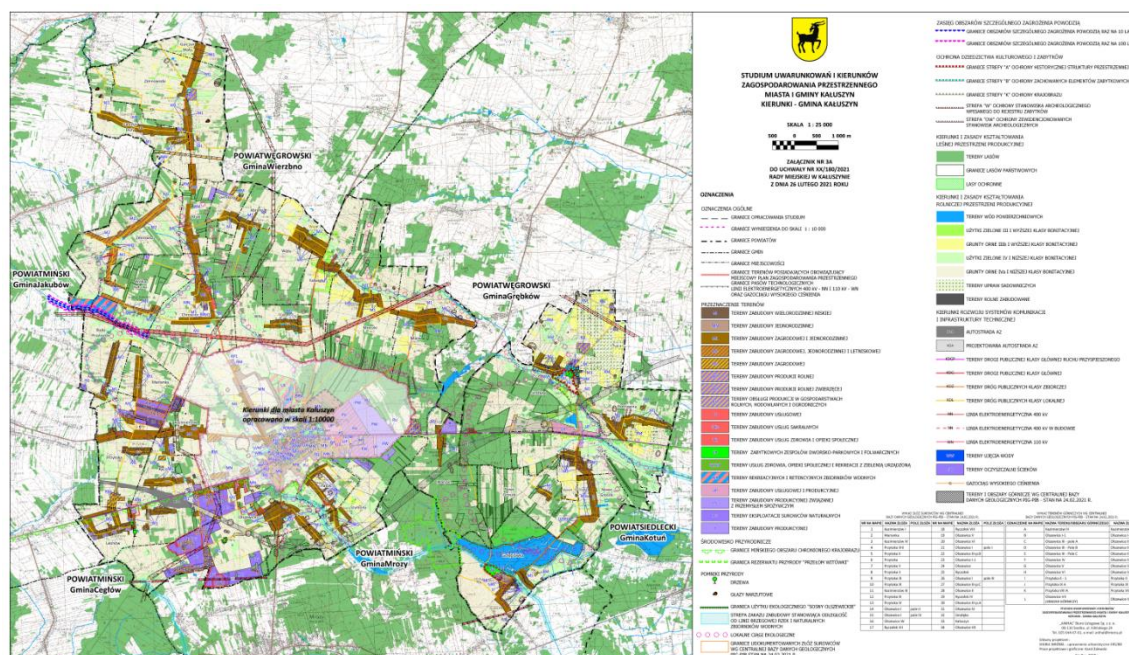
Od lipca 2019 r. Gmina Kałuszyn współpracuje z WFOŚ i GW przy realizacji programu „Czyste powietrze”. Współpraca polega przede wszystkim na obsłudze przez wyznaczonego pracownika Urzędu Miejskiego wnioskodawców Programu ubiegających się o dofinansowanie przedsięwzięć wpływających na poprawę efektywności energetycznej i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

W 2024 roku złożono 20 wniosków na realizację przedsięwzięć na nieruchomościach położonych na terenie miasta i gminy Kałuszyn, 13 wniosków dotyczyło przedsięwzięć na terenie miasta i 7 na terenie wiejskim gminy. Złożono 8 wniosków o płatność, przedsięwzięcia zrealizowane z dofinansowaniem z Programu dotyczyły:

- ✓ zakupu i montażu nowego źródła ciepła – 6,
- ✓ instalacji centralnego ogrzewania, instalacja ciepłej wody użytkowej - 3,
- ✓ docieplenie przegród budowlanych w budynku – 2,
- ✓ zakupu i wymiany stolarki zewnętrznej – 4,
- ✓ zakupu i wymiany drzwi zewnętrznych - 2 .

VIII. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

1. Zagospodarowanie przestrzenne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn

Zasady kształtowania polityki w zakresie planowania przestrzennego na szczeblu gmin określa ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw wprowadzono nowy akt planowania przestrzennego, zwany „planem ogólnym”.

Plan ogólny jest obowiązковым aktem prawa miejscowego o zasięgu obejmującym całą gminę, który zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Będzie to dokument zawierający wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój.

Ustalenia planu ogólnego będą wiążące nie tylko dla planów miejscowych, ale także dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym samorządy będą miały czas do 30 czerwca 2026 r. na przygotowanie własnych planów ogólnych.

Dotychczasowe dokumenty planistyczne

Na mocy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. plany, które zostały uchwalone przed dniem 1 stycznia 1995 r. wygasły w 2003 r.

Moc obowiązującą zachowały plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone w latach 1996-2002. Są to dokumenty dotyczące pojedynczych nieruchomości na terenie wiejskim gminy – 9 uchwał z lat 1996, 1997, 1999, 2000, 2002 – 5 uchwał.

W kolejnych latach tworzone były następujące dokumenty planistyczne:

W 2012 roku zostały uchwalone przez Radę Miejską w Kałuszynie dwa główne dokumenty planistyczne:

1) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn zostało uchwalone uchwałą Nr XVI/105/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r.

2) Uchwałą Nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. został uchwalony miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A;

Plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru B w mieście Kałuszyn został zatwierdzony uchwałą Rady Miejskiej Nr XXII/190/2013 w dniu 27 września 2013 r.

W następnych latach w celu umożliwienia działań inwestycyjnych i pro-rozwojowych dokonywane były zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta: uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXIV/223/2017 z dnia 11 września 2017 r. dokonano zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A; uchwałami Nr XXVI/189/2017 z dnia 7 lutego 2017 r. i Nr XXXIV/224/2017 z dnia 11 września 2017 r. zatwierdzono zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze B;

Uchwałą Nr XXII/189/2013 Rady Miejskiej z dnia 27 września 2013 r. został zatwierdzony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla potrzeb przeprowadzenia linii energetycznej 400 kV Miłosna-Ujrzanów przez teren gminy Kałuszyn.

26 czerwca 2015 r. Rada Miejska podjęła uchwałę Nr VII/44/2015 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Kałuszyn.

W marcu 2018 r. podjęto uchwałę Nr XXXVIII/261/2018 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A- dotyczy zmiany zagospodarowania terenu przy ul. Zamojskiej – straciła moc uchwałą nr VIII/76/2019 Rady Miejskiej z dnia 30 sierpnia 2019 r.

W 2019 roku Rada Miejska podjęła następujące uchwały planistyczne:

- Uchwała nr VII/67/2019 z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Przytoka gmina Kałuszyn.

Uchwała nr VIII/74/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej – rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Mazowieckiego z dnia 26.09.2019 r. stwierdzające nieważność wym. Uchwały.

- Uchwała nr VIII/75/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy wielorodzinnej.

- Uchwała nr VIII/76/2019 z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn w obszarze A uchwalonego uchwałą nr XVI/106/2012 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 24 października 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2012 r. poz. 7196)

- Uchwała nr X/91/2019 r. z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

W 2021 roku Rada Miejska podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmian fragmentarycznych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn / uwzględniających 10 wniosków/.

Ponadto 26 lutego 2021 r. Uchwałą Nr XX/180/2021 Rada uchwaliła studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kałuszyn oraz 29 grudnia 2021 r. Uchwałą nr XXVII/254/2021 uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy przemysłowej i przemysłowo – usługowej.

- Uchwała Nr XXXIX/348/2023 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Kałuszyn dla obszaru zabudowy wielorodzinnej.

- Uchwała Nr III/18/2024 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewidencyjnych nr 2575 i 4117/1 w Kałuszynie.

- Uchwała Nr III/19/2024 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działek ewidencyjnych nr 3235/1, 3235/3, 3232/1, 3232/2, 3233/3 w Kałuszynie.

Rada Miejska w Kałuszynie 27 września 2024 r. podjęła Uchwałę Nr IV/25/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części terenów wiejskich na terenie gminy Kałuszyn, prace planistyczne zostały zakończone i plan zagospodarowania przestrzennego został uchwalony przez Radę w m-cu kwietniu 2025 r.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Dla terenów wiejskich instrumentem planowania przestrzennego w 2024 roku były nadal decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, zaś dla terenu pod inwestycje celu publicznego decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W 2024 r. do Urzędu Miejskiego w Kałuszynie wpłynęło 160 wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, które dotyczyły:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - 130 wniosków,
- budowy farm fotowoltaicznych -1 wniosek,
- budynków gospodarczych - 1 wniosek,
- ciągu pieszo-jezdnego – 1 wniosek,
- zabudowy zagrodowej – 2 wnioski,
- magazynowo - usługowej– 6 wniosków,
- budowy budynków rekreacji indywidualnej, wiaty, garażu, stawu, rozbudowy domu– 15 wniosków,
- obiektów infrastruktury technicznej– 3 wnioski,
- zabudowy produkcyjnej– 1 wniosek.

Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

W 2024 r. złożono 5 wniosków o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, które dotyczyły : sieci SN w miejscowościach Leonów i Milew, kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leonów, oświetlenia ulicznego w miejscowości Piotrowina, sieci kanalizacyjnej Kazimierzów – Ryczotek.

W 2024 roku wydano 29 decyzji zatwierdzających podziały nieruchomości.

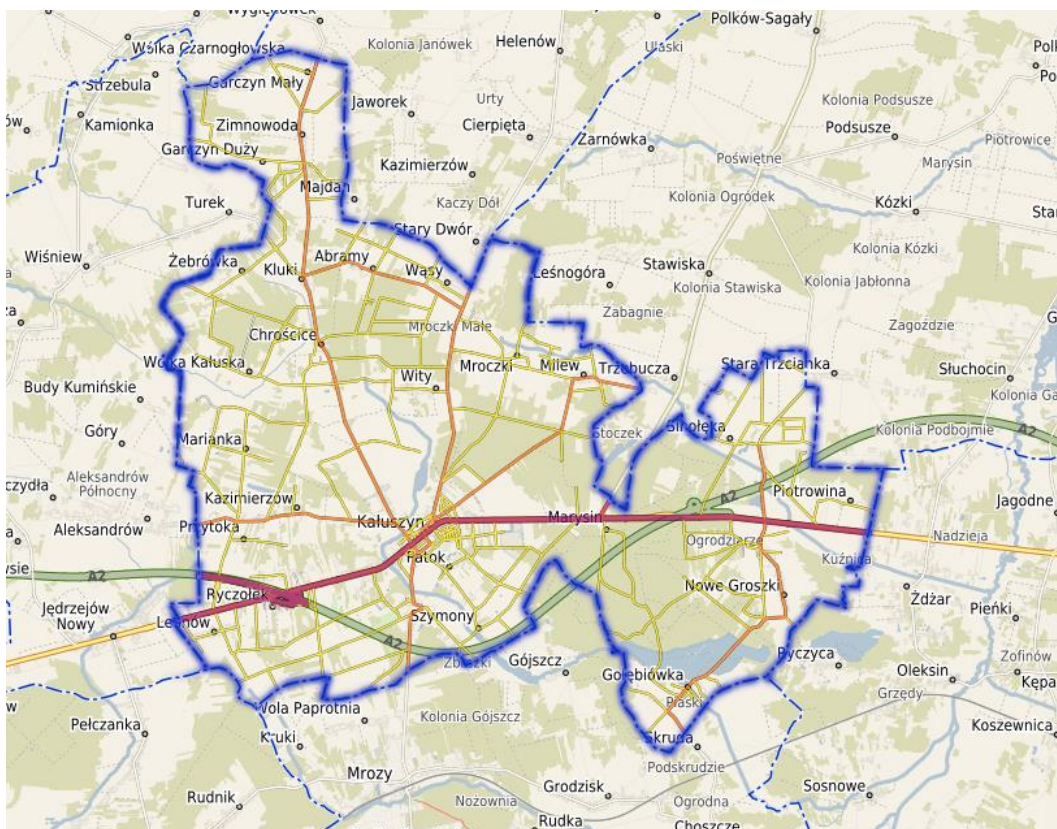
2. Drogi i komunikacja

Gmina Kałuszyn posiada szczególnie korzystne powiązania komunikacyjne. Przez teren gminy przebiega autostrada A2. Budowa odcinka autostrady A2 w km 524+005 od istniejącej obw. Mińska Mazowieckiego – do km ok. 536+065 z węzłem Groszki została zakończona.

Otwarcie fragmentu Kałuszyn-Groszki na A2 odbyło się 29 sierpnia 2024 r. Jest to inwestycja o znaczeniu krajowym, współtworząca tranzytowy układ dróg na terytorium kraju. Usunięcie ruchu tranzytowego z miejscowości przecinanych przez istniejącą drogę krajową nr 2 (międzynarodowa droga E30), w tym z miasta Kałuszyn, poprowadzenie ruchu poprzez nowo wybudowaną autostradę pozwoli uzyskać znacznie większe korzyści dla użytkowników i środowiska oraz mieszkańców Kałuszyna.

www.gov.pl/web/uw-mazowiecki

⇒ przebieg autostrady przez teren gminy Kałuszyn, oprac. własne

Kałuszyn jako jedyne miasto tej wielkości posiada dwa węzły autostradowe: od zachodu w miejscowości Ryczówek zlokalizowany jest węzeł komunikacyjny obwodnicy Mińska Mazowieckiego na parametrach autostrady i od wschodu węzeł Groszki.

Przez teren gminy przebiegają:

- droga krajowa nr 92 - Warszawa – Kałuszyn,
- droga wojewódzka nr 697 –Kałuszyn – Grębków – Liw, o długości ok. 0,5 km w granicach gminy, realizująca powiązania pomiędzy drogą krajową nr 92 i drogą wojewódzką nr 637 (Warszawa –Węgrów –Sokołów Podlaski –Drohiczyn)
- drogi powiatowe zamiejskie o długości 36,196 km i miejskie /ulice zaliczone do kategorii dróg powiatowych/ - o długości 10,665 km,
- drogi gminne o długości 77,3 km, z czego w granicach administracyjnych miasta długość ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych wynosi 14,6 km i na terenie gminy 62,7 km.
- istniejąca w sąsiedniej gminie Mrozy linia kolejowa.

Stan dróg gminnych, a tym samym dostępność komunikacyjna poszczególnych obszarów gminy ma istotny wpływ na poziom życia mieszkańców, jest ważnym atutem podnoszącym atrakcyjność terenów do lokalizacji inwestycji. W ostatnich latach drogi gminne były sukcesywnie modernizowane.

Stan ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych w mieście Kałuszyn oraz dróg gminnych na terenie wiejskim gminy przedstawia poniższe zestawienie.

Stan ulic zaliczonych do kategorii dróg gminnych w mieście Kałuszyn oraz dróg gminnych na terenie wiejskim gminy na koniec 2024 roku

Lp	Rodzaj nawierzchni drogi	Ulice w mieście zaliczone do dróg gminnych	Drogi na terenie wiejskim gminy
		Długość w km	Długość w km
1	Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej: – Bitumiczne – Kostka – Betonowe	9,926	30,616
		1,469	0,646
		-	0,420
2	Drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej: – Brukowce – Tłuczniowe – żwirowe	-	1,002
		0,20	3,540
		0,941	7,114
3	Drogi gruntowe	2,031	19,362
	Ogółem:	14,567	62,70

Poza w/w drogami publicznymi na terenie gminy są drogi nie zaliczone do żadnej kategorii dróg publicznych, szczególnie na terenie wiejskim, dojazdowe do pól i na terenach leśnych, które są drogami wewnętrznymi, nie skategoryzowanymi, ogólnie dostępnymi.

Transport publiczny lokalny i dalekobieżny zapewnia mieszkańcom gminy komunikacja PKS Sokołów Podlaski, realizująca połączenia miejscowości na terenie gminy z miastem Kałuszyn, Mińsk Mazowiecki jak również z Warszawą, w 2024 roku usługi przewozowe na trasie Kałuszyn- Mińsk Mazowiecki wykonuje firma BAGS.

3. Stacje uzdatniania wody i sieć wodociągowa

Gmina posiada trzy stacje uzdatniania wody:

- w Garczynie Dużym – największa stacja o wydajności 1200 m³ na dobę użytkowana wspólnie z Gminą Jakubów. Ze stacji tej zaopatrywane w wodę są następujące miejscowości gminy Kałuszyn: Garczyn Duży, Garczyn Mały, Zimnowoda, Żebrówka, Kluki, Szembory, Abramy, Wąsy, Falbogi, Mroczi, Milew, Chrościce, Wólka Kałuska, Budy Przytockie, Przytoka, Ryczołek, Leonów, Kazimierzów, Marianka.

- w Kałuszynie - stacja o wydajności 815 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miasto Kałuszyn oraz miejscowości Olszewice, Patok, Szymony, Wity.
- w Sinołęce – stacja o wydajności 245 m³ na dobę, zaopatruje w wodę miejscowości Sinołęka, Piotrowina, Nowe Groszki, Stare Groszki.

Długość sieci wodociągowej wynosi 95,82 km, z czego 17,22 km w mieście i 78,6 km na obszarze wiejskim, do której podłączonych jest 1874 przyłączy, z czego w mieście 755, na terenie wiejskim 1119. Istniejąca sieć wodociągowa zaopatruje w wodę niemal wszystkich mieszkańców miasta i gminy /jedynie Gołębiówka zaopatrywana jest w wodę ze stacji w Piasecznie/. Zadanie gminy w zakresie zaopatrzenia w wodę wykonuje Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie - zakład budżetowy gminy.

Wg sprawozdania Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w 2024 roku sprzedano 241.700,13 m³ wody, tj. o 9.560,37 m³ mniej niż w 2023 roku. Sprzedaż 2024 roku stanowiła 96,20 % sprzedaży 2023 roku.

Podział sprzedaży wody w 2024 r. na poszczególne grupy odbiorców przedstawiała się następująco:

- gospodarstwa domowe - 199.781,08 m³
- sprzedaż hurtowa wody dla Jakubowa, Wierzbna, Grębkowa - 22.000,00 m³
- pozostali odbiorcy, zakłady pracy - 19.919,05 m³

- Największą grupę odbiorców wody stanowiły gospodarstwa domowe – 82,66 %,
- sprzedaż hurtowa wody dla gmin Jakubów, Wierzbno i Grębków stanowiła 9,10 %,
- dla pozostałych odbiorców i zakładów pracy - 8,24 %.

Sprzedaż wody (w m³) z poszczególnych ujęć w latach 2022 - 2024 przedstawiała poniższe zestawienie:

Lokalizacja hydroforni	Sprzedaż wody 2022 r.	Sprzedaż wody 2023 r.	Sprzedaż wody 2024 r.
hydrofornia w Kałuszyn	117.707,21	119.822,39	123.961,84
hydrofornia w Garczynie Dużym	119.612,58	103.832,53	87.780,08
hydrofornia w Sinołęce	25.355,43	23.972,48	26.026,21
zakup i odsprzedaż wody z hydroforni w Piasecznie	3.613,84	3.633,10	3.932,00
Ogółem sprzedaż	266.289,06	251.260,50	241.700,13

4. Oczyszczalnia ścieków i sieć kanalizacyjna

Na terenie wsi Olszewice zlokalizowana jest biologiczno-mechaniczna oczyszczalnia ścieków. Oczyszczalnia przyjmuje ścieki z sieci kanalizacyjnej z miasta Kałuszyn , wsi Patok i Olszewice oraz dowożone z pozostałych miejscowości. W latach 2021 -2022 r wykonana została rozbudowa i przebudowa obiektu. Po przebudowie oczyszczania może przyjąć do 680 m³ ścieków na dobę. Długość sieci kanalizacyjnej na koniec 2024 roku wynosiła 21,62 km, z czego w mieście 17,92 km i na terenie wsi Patok i Olszewice 3,7 km. Do sieci podłączonych jest 743 przyłączy, z czego w mieście 635 i 108 na terenie wymienionych wsi.

W 2024 roku na oczyszczalnię przyjęto 84.850,04 m³ ścieków z kolektora i 25.651,00m³ ścieków dowożonych. Porównując ilość ścieków przyjętych w roku 2024 do roku 2023 stwierdza się, że w 2024 roku nastąpił wzrost przyjętych ścieków - o 1,69 % z kolektora i wzrost o 20,48 % ścieków dowożonych.

Ilość przyjętych ścieków do oczyszczalni (w m³) w latach 2022 - 2024 przedstawia poniższe zestawienie:

Ścieki przyjęte na oczyszczalnię	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ścieki z kolektora	81.149,09	83.442,81	84.850,04
Ścieki dowożone	16.924,50	21.290,00	25.651,00

Samorząd Gminy Kałuszyn w 2024 roku kontynuował politykę z lat ubiegłych w zakresie dopłat do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych przyjętą Uchwałą Nr V/38/2019 Rady Miejskiej w Kałuszynie z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie dopłat do wywozu ścieków bytowych ze zbiorników bezodpływowych.

5. Sieć energetyczna

Istniejąca na terenie gminy Kałuszyn sieć energetyczna stanowi własność Zakładu Energetycznego. Sieć jest sukcesywnie modernizowana, linia napowietrzna jest przebudowywana na kablową.

Celem zoptymalizowania kosztów oświetlenia Samorząd gminy sukcesywnie prowadzi wymianę lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne. W 2024 roku Gmina realizowała dwa projekty, których celem była minimalizacja kosztów oświetlenia:

- modernizację oświetlenia na terenie miasta Kałuszyn /116 sztuk opraw / z dofinansowaniem z Wojewódzkiego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- modernizację oświetlenia na terenie gminy Kałuszyn /150 sztuk opraw/ z dofinansowaniem w ramach programu „Rozświetlamy Polskę. Ponadto dobudowano 4 lampy oświetlenia ulicznego w Szymonach. Aktualnie zainstalowanych jest 1198 lamp oświetlenia ulic, dróg i miejsc użyteczności publicznej.

6. Sieć ciepłownicza

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się poprzez system kotłowni przydomowych

i lokalnych zakładowych. Gmina jest właścicielem 2 kotłowni w Kałuszynie, które obsługuje gminna jednostka - Zakład Gospodarki Komunalnej w Kałuszynie w ramach działalności statutowej. Kotłownia przy ul. Polnej wytwarza ciepło poprzez dwa piece węglowe KMR o mocy 350 KW każdy, dostarcza ciepło do budynków placówek oświatowych, przedszkola, Urzędu Miejskiego, OSP, budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Kotłownia przy ul. Zamojskiej pracuje na dwóch piecach na miat węglowy i eko-groszek o mocy 350 KW każdy. Z kotłowni tej ogrzewane są budynki: Biblioteki, Żłobka, Przychodni Zdrowia, budynek użyteczności publicznej wielofunkcyjny przy ul. Wojska Polskiego 20, budynki mieszkalne wielorodzinne.

7. Mieszkalnictwo

Na terenie miasta i gminy przeważa budownictwo jednorodzinne. W 2023 roku w gminie Kałuszyn oddano do użytku 15 mieszkań.

Ilość budynków i mieszkań wg danych GUS w 2023 roku przedstawia zestawienie:

Wyszczególnienie	Ogółem	w mieście	na wsi
Budynki mieszkalne ogółem	1 818	x	x
Mieszkania w budynkach	2 275	1090	1185

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Mieszkania wyposażone w instalacje – (w %) ogółu mieszkań:

Wyszczególnienie – instalacje	Ogółem	W mieście	Na terenie wiejskim
wodociąg	90,7	89,1	92,2
ustęp spłukiwany	78,6	83,9	73,7
łazienka	74,6	81,3	68,5
c.o.	70,2	74,2	66,5
gaz sieciowy	2,8	5,4	0,3

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Kałuszyn jest właścicielem 14 budynków komunalnych oraz 10 budynków we współwłasności z lokatorami, którzy wykupili mieszkania. Większość budynków wybudowana została przed II wojną światową, jedynie przy ul. Polnej 2 i Zamojskiej 15 zostały wybudowane w latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Najem lokali z mieszkaniowego zasobu gminy w 2023 to 89 lokali, na które obowiązywały umowy o najem. Zapotrzebowanie na najem lokali z mieszkaniowego zasobu gminy wg danych GUS wynosiło - 23 lokale.

8. Zaopatrzenie w gaz

W południowej części miasta przebiega sieć gazowa średniego napięcia. Sieć ta jest prowadzona od gminy Mrozy przez Olszewice do Kałuszyna. Wg danych GUS długość czynnej sieci dystrybucyjnej wynosi 6285 mb, zaś długość sieci przesyłowej wynosi 1,550 km. Czynnych przyłączy do budynków jest 33, w tym do budynków mieszkalnych 29.

Mieszkańcy korzystają z gazu propan – butan w butlach gazowych. Dystrybucja gazu propan – butan prowadzona jest za pośrednictwem punktów handlowych zlokalizowanych na terenie gminy.

9. Dostępność do Internetu, telefonizacja

Potrzeby mieszkańców w zakresie telefonizacji zabezpieczają głównie operatorzy sieci komórkowej, którzy dostarczają także Internet. Ponadto w gminie dostępny jest Internet radiowy. W 2021 roku Gmina wykonała publiczny Internet WI-FI wraz z punktami dostępu tzw. HOT-SPOT na terenie przestrzeni publicznej (park, zalew Karczunek) oraz w budynkach użyteczności publicznej na terenie miasta. Publiczne punkty dostępu zostały zainstalowane w zewnętrznej przestrzeni ogólnodostępnej oraz w instytucjach użyteczności publicznej. zewnętrzne i wewnętrzne punkty dostępu do Internetu znajdują się w następujących lokalizacjach:

➤ zewnętrzne:

1. Park, Pl. Kilińskiego – 1 szt.
2. Zalew Karczunek, ul. 1-go Maja – 2 szt.
3. Dworzec PKS, ul. Barlickiego – 1 szt.
4. Boisko Victoria, ul. 1-go Maja – 1 szt.
5. Boisko Orlik przy Szkole Podstawowej, ul. Pocztowa 4 – 1 szt.
6. Teren przy Szkole Podstawowej, ul. Pocztowa 4 – 1 szt.

➤ wewnętrzne:

1. Budynek Urzędu Miejskiego w Kałuszynie, ul. Pocztowa 1 – 1 szt.
2. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, ul. Warszawska 50 – 1 szt.
3. Samodzielny Publiczny Zakład opieki Zdrowotnej, ul. Wojska Polskiego 24 – 1 szt.
4. Budynek ul. Wojska Polskiego 20: OPS, Klub Senior+, ZGK - 1 szt.
5. Biblioteka Publiczna, ul. Warszawska 39 – 1 szt.
6. Szkoła Podstawowa w Kałuszynie, ul. Pocztowa 4 – 1 szt.

IX. PODSUMOWANIE

Analiza danych zawartych w raporcie potwierdza, że 2024 r. był kolejnym rokiem, w którym realizowanych było wiele przedsięwzięć, które z pewnością podnoszą poziom życia mieszkańców oraz wpływają na rozwój miasta i gminy Kałuszyn.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych w minionym roku należy zaliczyć m.in.: zakończenie rozbudowy Przedszkola Publicznego w Kałuszyńce wraz z wyposażeniem i gruntownego remontu starego budynku. Realizacja tego zadania do poprawy warunków edukacji naszych najmłodszych mieszkańców.

Kolejnymi przedsięwzięciami są inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej: w ramach infrastruktury wodociągowej w Kałuszyńce wymieniono ponad 480 mb sieci wodociągowej oraz położono 1400 mb nowej, prowadzono budowę kanalizacji w miejscowościach Ryczołek i Leonów w formule „zaprojektuj i wybuduj”, rozpoczęto budowę kanalizacji w Sinołęce.

Prowadzono inwestycje w zakresie przebudowy ulic i dróg gminnych: przebudowę ulicy Ogrodowej w Kałuszyńce wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacją (I etap), remont ul. Mickiewicza, przebudowę drogi w miejscowości Szembory oraz remont drogi w miejscowości Garczyn Duży.

W trosce o bezpieczeństwo naszych mieszkańców został zakupiony nowy samochód ratowniczo gaśniczy SCANIA P 450 z wyposażeniem z przeznaczeniem dla Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Kałuszyńce.

Sukcesywnie wykonywana była wymiana lamp oświetlenia ulicznego na energooszczędne. Ponadto realizowanych było wiele innych przedsięwzięć, służących poprawie bezpieczeństwa i warunków życia mieszkańców.

Realizacja większości zadań tak ważnych z punktu widzenia społecznego była możliwa dzięki pozyskaniu wsparcia zewnętrznego na ich realizację zarówno ze środków UE, krajowych oraz województwa samorządowego. Zrealizowane zadania oraz wydatkowane środki wskazują, że był to kolejny udany rok w rozwoju gminy, a wykonane zadania istotnie wpłyną na wzrost poziomu życia mieszkańców.